

Výroční zpráva

O STAVU A ROZVOJI VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE ZLÍNSKÉM
KRAJI ZA ŠKOLNÍ ROK 2015-2016

Březen 2017

Obsah

Úvod	3
Seznam použitých zkratk	4
1. Struktura škol a školských zařízení ve Zlínském kraji ve školním roce 2015-2016	5
2. Stav v jednotlivých oblastech vzdělávací soustavy a změny proti minulému vývoji	8
2.1. Předškolní vzdělávání	8
2.2. Základní vzdělávání	10
2.3. Střední vzdělávání	12
2.4. Vyšší odborné vzdělávání	25
2.5. Konzervatoře	26
2.6. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	26
2.7. Základní umělecké vzdělávání	28
2.8. Jazykové vzdělávání	29
2.9. Zájmové vzdělávání	30
2.10. Poradenské služby	32
2.11. Školská zařízení a školské služby	33
3. Pracovníci ve školství	38
4. Další vzdělávání pedagogických pracovníků	40
5. Vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení	41
6. Prevence rizikového chování, environmentální a multikulturní výchova, vzdělávání cizinců	42
7. Rozvojové programy a mezinárodní spolupráce	47
8. Naplňování prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje	49
9. Ekonomická část	59
9.2. Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných obcemi	69
9.3. Finanční prostředky poskytované soukromým školám a školským zařízením	72
Závěr	74
Přílohy	75

Úvod

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji za školní rok 2015-2016 je předkládána v souladu s § 10 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Výroční zpráva popisuje stav a mapuje vývoj v jednotlivých segmentech vzdělávání, školských služeb ve vybraných oblastech, včetně oblasti ekonomické. Údaje o výkonech a počtech jsou vztaženy ke školnímu roku 2015-2016 (většinou k září 2015), ekonomické údaje odrážejí výsledky kalendářního roku 2016. Tento dokument obsahuje rovněž přehled o naplňování priorit stanovených Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje 2016.

Seznam použitých zkratk

CPIC	Centrum pro podporu integrace cizinců
CPIV	Centrum podpory inkluzivního vzdělávání
ČŠI	Česká školní inspekce
DDM	dům dětí a mládeže
DFV	denní forma vzdělávání
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
DÚ	diagnostický ústav
DZ ZK (2016)	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje 2016
EHP	Evropský hospodářský prostor
ESF	Evropský sociální fond
EVVO	environmentální výchova, vzdělávání a osvěta
ICT	Information and Communication Technologies (informační a komunikační technologie)
KAP	Krajský akční plán vzdělávání ve Zlínském kraji
KPPP	Krajská pedagogicko-psychologická poradna
MAP	Místní akční plán vzdělávání
MŠ	mateřská škola
MŠMT ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
NAEP	Národní agentura pro evropské vzdělávací programy
NNO	nestátní neziskové organizace
NS	nástavbové studium
OFV	ostatní formy vzdělávání
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
RVP	rámcový vzdělávací program
SEV	středisko ekologické výchovy
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciálně pedagogické centrum
SSŠ ZK	Středisko služeb školám Zlínského kraje
SŠ	střední škola
SVČ	středisko volného času
SVP	středisko výchovné péče
ŠD	školní družina
ŠK	školní klub
ŠVP	školní vzdělávací program
VOŠ	vyšší odborná škola
ZDVPP	Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků
ZK	Zlínský kraj
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
ZUV	základní umělecké vzdělávání

1. Struktura škol a školských zařízení ve Zlínském kraji ve školním roce 2015-2016

Vzdělávací soustava je tvořena školami a školskými zařízeními definovanými zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Školy a školská zařízení uskutečňují vzdělávání, poskytují školské služby a zajišťují ochrannou a ústavní výchovu. Subjekty, které vykonávají činnosti škol a školských zařízení, mohou být zřizovány územně samosprávnými celky (kraje, obce), církvemi, soukromými osobami nebo státem. Celkové počty subjektů jednotlivých zřizovatelů a jejich změny oproti předchozím školním rokům uvádí tabulka 1.

Tabulka 1 - Celkový počet subjektů jednotlivých zřizovatelů (k 1. 9. daného roku)

Zřizovatel	Počet subjektů										
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Zlínský kraj	132	126	119	116	115	110	105	102	100	100	100
Obec	454	464	469	464	465	465	462	461	458	457	457
Stát	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4
Soukromý subjekt	33	33	31	32	31	31	30	31	33	35	38
Církev	7	7	8	7	7	7	7	7	7	7	7
Celkem	631	635	632	624	623	618	609	606	603	603	606

1.1. ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÁ KRAJEM

Zlínský kraj ve svých příspěvkových organizacích zajišťoval střední vzdělávání, vyšší odborné vzdělávání, jazykové vzdělávání, vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, základní umělecké vzdělávání, zájmové vzdělávání, další vzdělávání pedagogických pracovníků, školskou poradenskou činnost, výkon ústavní výchovy, služby v ubytovacích zařízeních a v zařízeních školního stravování. Většina krajských školských příspěvkových organizací sdružuje v rámci jednoho právního subjektu různé druhy škol a školských zařízení.

K 1. 9. 2015 zřizoval Zlínský kraj celkem 100 příspěvkových organizací, v tom:

- 46 středních škol, z toho součástí 7 subjektů je zároveň vyšší odborná škola a součástí 4 subjektů je jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky,
- 1 konzervatoř,
- 18 základních a mateřských škol pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- 12 dětských domovů,
- 20 základních uměleckých škol,
- 1 pedagogicko-psychologickou poradnu,
- 2 plavecké školy.

Následně s účinností od 1. 1. 2016 byla zrušena příspěvková organizace Zlínského kraje Plavecká škola Zlín s tím, že činnosti převzala na základě uzavřené dohody nově zřízená organizace statutárního města Zlína s názvem Plavecká škola Zlín, příspěvková organizace.

1.2. ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÁ OBCEMI

Obce ve Zlínském kraji, které zřizují většinu základních a mateřských škol, zřizovaly k 1. 9. 2015 celkem 457 organizací, v tom:

- 227 základních škol, z toho je 128 úplných, tedy s výukou na 1. i 2. stupni; 94 subjektů sdružuje základní a mateřskou školu,
- 204 mateřských škol (samostatné subjekty)
- 1 základní uměleckou školu (samostatný subjekt); další 2 základní umělecké školy jsou součástí základních škol
- 21 středisek volného času,
- 3 školní jídelny (samostatné subjekty),
- 1 plaveckou školu.

Následně byly v průběhu školního roku 2015-2016 (mezi 1. 9. 2015 a 1. 9. 2016) realizovány tyto změny v počtu školských organizací zřizovaných obcemi:

- Od 1. 1. 2016 došlo k rozdělení Základní školy a Mateřské školy Boršice, okres Uherské Hradiště, příspěvková organizace, na Mateřskou školu Boršice, příspěvková organizace a Základní školu Františka Horenského, Boršice, příspěvková organizace.
- Od 1. 1. 2016 došlo ke sloučení Mateřské školy, Kroměříž, Mánesova 3766, příspěvková organizace, s Mateřskou školou, Kroměříž, Mánesova 3880, příspěvková organizace.
- Od 1. 1. 2016 přešla na základě uzavřené dohody činnost Plavecké školy Zlín, kterou zřizoval Zlínský kraj, na statutární město Zlín (nový název organizace je Plavecká škola Zlín, příspěvková organizace).
- Od 1. 7. 2016 došlo ke splnutí Mateřské školy Loučka, okres Vsetín, příspěvková organizace, se Základní školou Loučka, okres Vsetín (název nové organizace je Základní škola a mateřská škola Loučka, okres Vsetín, příspěvková organizace).

1.3. ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÁ SOUKROMÝMI SUBJEKTY

Soukromé subjekty ve Zlínském kraji zřizovaly k 1. 9. 2015 následující školy a školská zařízení:

- 4 základní školy, z toho 2 subjekty sdružují základní a mateřskou školu,
- 10 samostatných mateřských škol,
- 14 středních škol (vč. SOŠ ochrany osob a majetku s.r.o.), z toho součástí jednoho subjektu je zároveň vyšší odborná škola, součástí 2 subjektů je jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky a součástí jednoho subjektu je středisko praktického vyučování,
- 2 vyšší odborné školy,
- 2 střediska praktického vyučování (samostatné subjekty), z nichž jedno má s účinností od 1. 9. 2012 pozastavenou činnost z důvodu nulového počtu žáků, nadále však zůstává zapsáno v rejstříku škol a školských zařízení,
- 6 základních uměleckých škol.

Meziročně se zvýšil počet subjektů, které sdružují základní a mateřskou školu o jeden: od 1. 9. 2015 u právnické osoby Montessori Zlín – základní škola Motýlek byla nově zapsána mateřská škola (nový název právnické osoby Montessori Zlín - základní škola a mateřská škola Motýlek).

Meziroční nárůst v celkovém počtu subjektů v období mezi 1. 9. 2014 a 1. 9. 2015 o tři subjekty vyplývá z těchto změn:

- Od 1. 12. 2014 byla nově zapsána Mateřská škola Borůvkový kopec s. r. o.

- Od 1. 4. 2015 byla nově zapsána Soukromá ZUŠ Slovácko, s. r. o.
- Od 1. 6. 2015 byla nově zapsána právnická osoba LAPP KABEL s. r. o. (Firemní školka Oskárek).

V průběhu školního roku 2015-2016 (mezi 1. 9. 2015 a 1. 9. 2016) došlo v soukromém školství v kraji k těmto dalším změnám:

- Od 1. 4. 2016 došlo k výmazu Vyšší odborné školy právní, s. r. o. (škola neměla studenty).
- Od 1. 4. 2016 došlo k výmazu samostatného Střediska praktického vyučování gastronomie, obchodu a služeb, s. r. o.

1.4. ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÁ CÍRKVEMI

K 1. 9. 2015 církve zřizovaly ve Zlínském kraji celkem 7 subjektů, počet církevních škol se meziročně neměnil:

- 4 základní školy, z toho jeden subjekt sdružuje základní školu a mateřskou školu,
- 3 střední školy, z toho 2 gymnázia a jednu střední odbornou školu, součástí jednoho gymnázia je také středisko volného času.

1.5. ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÁ STÁTEM

K 1. 9. 2015 zřizovaly ústřední státní orgány (ministerstva) ve Zlínském kraji celkem 4 subjekty, jejich počet se meziročně neměnil:

- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR zřizovalo dvě zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy včetně škol při těchto zařízeních a dále subjekt, který sdružuje školy pro sluchově postižené.
- Ministerstvo vnitra ČR zřizovalo jeden subjekt (Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově).

2. Stav v jednotlivých oblastech vzdělávací soustavy a změny proti minulému vývoji

2.1. PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

V České republice je předškolní vzdělávání jednou ze součástí systému vzdělávání. Představuje počáteční stupeň veřejného vzdělávání organizovaného a řízeného požadavky a pokyny MŠMT.

Institucionálně je předškolní vzdělávání zajišťováno mateřskými školami. Mateřská škola je druhem školy a v procesu vzdělávání i jeho organizaci se řídí podobnými pravidly jako ostatní školy. Mateřské školy, jako právnické osoby, jsou zřizovány kraji, obcemi, ministerstvem, registrovanou církví a náboženskou společností nebo jinou právnickou a fyzickou osobou.

Většinu mateřských škol ve Zlínském kraji zřizují obce jako své příspěvkové organizace. Jiné právnické nebo fyzické osoby a církve zřizují mateřské školy jako společnosti s ručením omezením nebo školské právnické osoby dle školského zákona.

Poskytování předškolního vzdělávání je podle školského zákona veřejnou službou. Úkolem předškolního vzdělávání v mateřských školách je doplňovat a podporovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení. Předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

Mateřské školy

V současné době je ze strany rodičů velký zájem o předškolní vzdělávání dětí v mateřské škole. Je to dáno tím, že mateřská škola kromě své vzdělávací funkce plní také funkci sociální a matky, vracející se po rodičovské dovolené do zaměstnání, potřebují, aby po dobu jejich pobytu v zaměstnání se o jejich děti někdo postaral.

Obce, které jsou zřizovateli většiny mateřských škol v našem kraji, se v minulých letech snažily vytvořit podmínky pro umístění co nejvyššího počtu dětí úpravou prostor stávajících mateřských škol. Ve školním roce 2015-2016 byla již kapacita mateřských škol dostatečná a všechny děti ve věku od 3 let, jejichž rodiče měli zájem o předškolní vzdělávání jejich dětí v mateřské škole, byly do mateřské školy přijaty.

Kromě zřízení jedné soukromé mateřské školy ve Zlíně se zaměřením na alternativní způsob výchovy a vzdělávání Montessori Zlín (sloučená se základní školou Montessori Zlín) s nejvyšším povoleným počtem 56 dětí nedošlo ve školním roce 2015-2016 k žádnému výraznému zvýšení počtu míst v mateřských školách.

V průběhu školního roku 2015-2016 došlo k těmto dalším změnám:

- rozdělení právního subjektu Základní škola a Mateřská škola Boršice, okres Uherské Hradiště, příspěvková organizace na dva právní subjekty: Mateřská škola Boršice, příspěvková organizace a Základní škola Františka Horenského, Boršice, příspěvková organizace
- sloučení Mateřské školy Kroměříž, Mánesova 3766 s Mateřskou školou Kroměříž, Mánesova 3880 v jeden právní subjekt: Mateřská škola, Kroměříž, Mánesova 3880, příspěvková organizace

- splynutí Mateřské školy Loučka, okres Vsetín, příspěvková organizace a Základní školy Loučka, okres Vsetín v jeden právní subjekt: Základní škola a mateřská škola Loučka, okres Vsetín, příspěvková organizace

Tabulka 2 - Počty mateřských škol podle jednotlivých zřizovatelů k 1. 9. 2015

Okres	Obecní		Soukromé	Církevní	Celkem
	samostatná MŠ	součást ZŠ			
Kroměříž	51	15	1	0	67
Uherské Hradiště	46	29	1	0	76
Vsetín	51	21	3	0	75
Zlín	56	29	7	1	93
Celkem	204	94	12	1	311

Počty dětí v mateřských školách

Tabulka 3 - Věkové složení dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi ve Zlínském kraji

Školní rok	Děti do 3 let	Děti 3leté	Děti 4leté	Děti 5leté	Děti starší než 5 let	Celkem
2001-2002	1 223	3 669	4 738	5 157	1 514	16 301
2002-2003	1 453	3 980	4 668	5 007	1 359	16 467
2003-2004	1 476	4 047	4 808	4 907	1 394	16 632
2004-2005	1 573	3 959	4 868	4 971	1 262	16 633
2005-2006	1 350	3 951	4 737	5 045	1 357	16 440
2006-2007	1 324	4 119	4 816	4 913	1 403	16 575
2007-2008	1 441	4 095	4 848	5 057	1 268	16 709
2008-2009	1 600	4 488	4 810	4 996	1 324	17 218
2009-2010	1 952	4 634	5 223	4 978	1 337	18 124
2010-2011	2 047	4 809	5 167	5 369	1 326	18 718
2011-2012	2 014	5 103	5 437	5 392	1 366	19 312
2012-2013	2 013	4 921	5 792	5 634	1 358	19 718
2013-2014	2 038	4 938	5 582	6 098	1 427	20 083
2014-2015	2 226	5 027	5 623	5 778	1 308	19 962
2015-2016	2 493	4 696	5 496	5 816	1 269	19 770

V mateřských školách ve školním roce 2015-2016 pokračoval pokles počtu dětí, který začal ve školním roce 2014-2015. K 1. 9. 2015 bylo v mateřských školách zřizovaných obcemi zapsáno celkem 19 770 dětí, což je o 192 dětí méně, než bylo k 1. 9. 2014 a o 313 dětí méně než bylo k 1. 9. 2013, kdy byl počet dětí nejvyšší (20 083 dětí).

K nárůstu počtu dětí (o 131 dětí) došlo k 1. 9. 2015 v oblasti soukromého školství, ve kterém bylo ve školním roce 2015-2016 zapsáno celkem 369 dětí.

Celkový počet dětí přijatých k předškolnímu vzdělávání v mateřských školách všech zřizovatelů ve Zlínském kraji k 1. 9. 2015 byl 20 239 dětí, což je o 56 dětí méně než k 1. 9. 2014.

Ve školním roce 2015-2016 nebyla ve Zlínském kraji žádná mateřská škola, které by byla zřizovatelem udělena výjimka z nejnižšího počtu dětí.

Krajský úřad řešil ve školním roce 2015-2016 celkem 18 odvolání proti rozhodnutí ředitele mateřské školy o nepřijetí dítěte do mateřské školy. Důvody nepřijetí k předškolnímu vzdělávání souvisely nejčastěji s věkem dítěte a nedodržením podmínky stanovené zákonem o ochraně veřejného zdraví související s pravidelným očkováním.

Předškolní vzdělávání v mateřských školách zřizovaných státem, krajem a obcí je poskytováno za úplatu, která je příjmem právnické osoby. Pouze vzdělávání v posledním ročníku mateřské školy (školní rok, ve kterém dítě dovrší šesti let) se dítěti poskytuje bezúplatně po dobu nejvýše 12 měsíců. V případě, že je dítěti udělen odklad školní docházky, je pro něj již tento rok opět zpoplatněn.

V průběhu školního roku 2015-2016 došlo novelami zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v oblasti předškolního vzdělávání k mnoha významným změnám, které jsou reakcí na priority, které si MŠMT stanovilo ve strategických dokumentech resortu, a budou ovlivňovat předškolní vzdělávání dětí postupně v následujících letech. Tyto změny se budou týkat zejména stanovení povinného předškolního vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, a způsoby jeho plnění a snížení věkové hranice pro možný nástup dítěte do mateřské školy ze 3 let na 2 roky.

2.2. ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Pro školní rok 2015-2016 zůstal počet základních škol zřizovaných obcemi, církvemi a soukromníky, ve srovnání s rokem předcházejícím, shodný. Znamená to tedy, že ve Zlínském kraji bylo 235 běžných základních škol, z toho 227 zřizovaných obcemi, 4 církví a 4 soukromníkem.

V souladu s § 46 odst. 2 školského zákona lze v místech, kde nejsou podmínky pro zřízení všech 9 ročníků, zřídit základní školu, která nemá všechny ročníky. V roce 2015-2016 bylo ve Zlínském kraji 100 škol s ročníky pouze prvního stupně.

Dalším zákonným požadavkem je splnění limitu nejnižšího povoleného průměrného počtu žáků na třídu, který se odvíjí od celkového počtu tříd ve škole. Aby byl požadovaný limit splněný, je možno spojovat žáky různých ročníků prvního stupně do jedné třídy a vytvořit tak tzv. „málotřídní školu“. K takovému opatření přistoupilo nejen 68 škol s ročníky pouze prvního stupně, ale také 7 škol s prvním i druhým stupněm, tzv. „úplných škol“. Tyto počty jsou téměř shodné s předcházejícím obdobím.

Školám s malým počtem žáků, které nepřistoupily k opatření spojování žáků různých ročníků do jedné třídy, byla zřizovatelem povolena výjimka z nejnižšího povoleného počtu žáků na třídu. Tu může zřizovatel povolit za předpokladu, že sám uhradí zvýšené výdaje na vzdělávací činnost školy. Výjimka z nejnižšího povoleného počtu žáků na třídu byla povolena 57 školám, což bylo o 6 více než v roce předcházejícím.

Více o struktuře základních škol zřizovatelů obce, církve a soukromníci ve Zlínském kraji uvádí následující tabulka. Údaje v ní jsou platné k 1. 9. 2015.

Tabulka 4 - Struktura základních škol k 1. 9. 2015

Zřizovatel	Celkem	ZŠ s ročníky pouze 1. stupně			ZŠ s ročníky 1. a 2. stupně		
		celkem	ve třídě jsou žáci		celkem	ve třídě jsou žáci	
			z více ročníků	z jednoho ročníku		z více ročníků	z jednoho ročníku
Obecní	227	99	67	32	128	7	121
Soukromé	4	1	1	0	3	0	3
Církevní	4	0	0	0	4	0	4
Celkem	235	100	68	32	135	7	128

V tomto školním roce byl ještě stále patrný vysoký nárůst počtu žáků v základních školách, a to zejména na prvním stupni. V porovnání s rokem předcházejícím bylo v běžných základních školách o 805 žáků více, z toho o 791 právě na prvním stupni.

Podrobněji je situace ve Zlínském kraji uvedena v tabulkách P2 a P3 v Příloze.

Žákům prvního stupně základní školy může ředitel školy na žádost zákonného zástupce žáka povolit individuální vzdělávání (také tzv. domácí vzdělávání) dle § 41 školského zákona. V roce 2015-2016 bylo na prvním stupni ZŠ individuálně vzděláváno 183 žáků, což bylo o 81 více než v předešlém školním roce. Velký podíl na tomto počtu má však Základní škola a mateřská škola Březová, okres Uherské Hradiště (179). Důvodem je její zapojení, jako jediné školy ve Zlínském kraji, do pokusného ověřování individuálního vzdělávání žáků na druhém stupni základních škol.

Ve Zlínském kraji také stále přibývá žáků, kteří plní povinnou školní docházku v zahraničí (§ 38 školského zákona). Počet takto vzdělávaných žáků v roce 2015-2016 dosáhl čísla 291, což je o 40 více v porovnání s rokem předcházejícím a více než čtyřnásobný při srovnání let 2010-2011 a 2015-2016. Žáci plnící povinnou školní docházku v zahraničí zůstávají žáky kmenové školy v ČR, ve které mohou na žádost svých zákonných zástupců vykonávat zkoušky a získat vysvědčení.

V souladu se školským zákonem je možno plnit část povinné školní docházky ve střední škole, a to na víceletých gymnáziích nebo oborech vzdělávání v konzervatořích. Ve školním roce 2015-2016 odešlo na víceletá gymnázia ze základních škol po pátém ročníku 338 žáků, po sedmém ročníku 59. Celkově to bylo o 5 žáků více než v roce předcházejícím.

Vzdělávání v základních školách

Základní vzdělávání se v základních školách uskutečňuje podle školních vzdělávacích programů (ŠVP). Školy mohou při jejich tvorbě nebo úpravách využívat informační systém InspIS ŠVP, který také pomáhá zajistit správnost ŠVP z hlediska souladu s aktuálně platným Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále RVP ZV).

V oblasti výuky cizích jazyků jako povinných předmětů téměř všechny školy vyučovaly jako první cizí jazyk anglický, druhým cizím jazykem byl pak nejčastěji vyučovaný jazyk německý, dále pak jazyk ruský, francouzský a španělský.

Povolení ministerstva k výuce vybraných předmětů v cizím jazyce má Základní škola Zlín, Kvítková 4338. Jedná se o školu s rozšířenou výukou jazyků, a v roce 2015-2016 zde probíhala výuka vybraných předmětů v jazyce anglickém, na druhém stupni pak i v jazyce německém.

2.3. STŘEDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Ve Zlínském kraji je ve středních školách uchazečům nabízeno velké množství oborů vzdělání, v nichž jsou zastoupeny téměř všechny skupiny oborů. Oborová nabídka je z dlouhodobého hlediska stabilní a dochází pouze k jejím drobným změnám. Z 31 skupin oborů je jich nabízeno celkem 26 (tj. 84 %). V této nabídce nejsou zastoupeny pouze tyto skupiny oborů: 21 – Hornictví, hornická geologie, hutnictví a slévárenství; 37 – Doprava a spoje; 61 – Filozofie a teologie; 74 – Tělesná kultura, tělovýchova a sport; 91 – Teorie vojenského umění.

Převážná část vzdělávání je realizována v denní formě studia.

Aktuální nabídka vzdělávání ve středních a vyšších odborných školách ve Zlínském kraji je každoročně zveřejňována na informačním a vzdělávacím portálu školství Zlínského kraje ZKOLA v elektronické publikaci „Kam na školu ve Zlínském kraji“.

V níže uvedené tabulce je uveden přehled oborů dle kategorie dosaženého vzdělání aktivně zařazených do vzdělávací nabídky ve Zlínském kraji.

Tabulka 5 - Obory vzdělání dle kategorie dosaženého vzdělání vyučované ve Zlínském kraji ve středních školách všech zřizovatelů ve školním roce 2015-2016

Škola / Skupina oborů	Délka studia	Počet škol	Počet* oborů	Celkem žáků	Absolventi 2014-2015	1. ročník 2015-2016
Konzervatoř - skupina oborů P	6	1	2	173	24	28
Gymnázia - skupina oborů K	4,6,8	16	2	7 084	1 368	1 429
SŠ - skupina oborů M - DfV	4	38	38	8 228	1 776	2 258
SŠ - skupina oborů M - OfV	2,3,4,5	8	8	238	38	42
SŠ - skupina studijních oborů Lo - DfV	4	19	18	2 143	325	608
SŠ - skupina oborů Lo - OfV	5	1	1	64	6	15
SŠ - skupina oborů L - nástavbové studium - DfV	2	17	8	620	170	370
SŠ - skupina oborů L - nástavbové studium - OfV	3	11	5	400	63	148
SŠ - skupina oborů H - DfV	3	29	38	4 300	1 228	1 500
SŠ - skupina oborů H - OfV	2,3	3	8	75	44	24
OU a Praktické školy - skupina oborů E	2,3	10	14	464	153	157
Praktické školy - skupina oborů C	1,2	7	2	61	24	38

* Počet oborů zahrnuje jednotlivé konkrétní obory dle nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělávání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání. Uvedený počet oborů může být lehce zkreslen, jelikož některý z uvedených oborů má už jen absolventy.

V následující tabulce jsou přehledně uvedeny jednotlivé skupiny oborů zakončené maturitní zkouškou podle celkového počtu žáků. Stále vysoké zastoupení (stejně jako v předcházejících letech) je ve skupině 79 – Gymnázium (7 084 žáků), 63 – Ekonomika a administrativa (1 971 žáků) a 23 – Strojírenství a strojírenská výroba (1 732 žáků). Naopak s nejmenším počtem žáků se setkáváme u následujících skupin oborů: 32 – Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů (48 žáků), 72 – Publicistika, knihovnictví a informatika (33 žáků) a 33 – Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů (27 žáků). V tabulce nejsou uvedeny obory skupin 31 – Textilní výroba a oděvnictví a 64 – Podnikání v oborech odvětví. V současné době se v těchto skupinách oborů ukončených maturitní zkouškou nevzdělávají žádní žáci, ve skupině 31 jsou nabízeny obory s výučním listem a ve skupině 64 pouze obory nástavbového studia.

Tabulka 6 - Skupiny oborů ukončených maturitní zkouškou podle celkového počtu žáků – všichni zřizovatelé, všechny formy vzdělávání, včetně zkráceného studia, bez nástavbového studia, školní rok 2015-2016

Název skupiny oborů zakončených maturitní zkouškou	počet žáků
79 Gymnázium (Obecná příprava)	7 084
63 Ekonomika a administrativa	1 971
23 Strojírenství a strojírenská výroba	1 732
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	778
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	747
53 Zdravotnictví	731
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	708
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	704
82 Umění a užité umění	693
18 Informační technologie	641
43 Veterinářství a veterinární prevence	356
78 Obecně odborná příprava (Lyceum)	229
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	220
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	178
41 Zemědělství a lesnictví	171
69 Osobní a provozní služby	159
28 Technická chemie a chemie silikátů	148
66 Obchod	144
39 Speciální a interdisciplinární obory	95
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	83
29 Potravinářství a potravinářská chemie	77
32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů	48
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	33
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	27

Nejvyšší zastoupení v oborech vzdělání zakončených výučním listem je stejně jako v přecházejícím školním roce u skupiny oborů 23 – Strojírenství a strojírenská výroba (1 267 žáků), 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus (856 žáků) a 36 – Stavebnictví, geodézie a kartografie (475 žáků). Naopak nejmenší zastoupení je ve skupinách oborů 75 – Pedagogiky, učitelství a sociální péče (43 žáků), 31 – Textilní výroba a oděvnictví (17 žáků), 82 – Umění a užité umění (13 žáků).

Tabulka 7 - Skupiny oborů zakončených výučním listem podle počtu žáků – všichni zřizovatelé, všechny formy vzdělávání, včetně zkráceného studia, školní rok 2015-2016

Název skupiny oborů zakončených výučním listem	počet žáků
23 Strojírenství a strojírenská výroba	1 267
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	856
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	475
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	465
41 Zemědělství a lesnictví	420
29 Potravinářství a potravinářská chemie	360
69 Osobní a provozní služby	357
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	158
66 Obchod	132
28 Technická chemie a chemie silikátů	89
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	68
53 Zdravotnictví	67
39 Speciální a interdisciplinární obory	52
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	43
31 Textilní výroba a oděvnictví	17
82 Umění a užité umění	13

2.3.1. RÁMCOVÉ VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY

RVP vycházejí z nové strategie vzdělávání, která zdůrazňuje klíčové kompetence, jejich provázanost se vzdělávacím obsahem a uplatnění získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě. RVP vycházejí z koncepce celoživotního učení, formulují očekávanou úroveň vzdělání stanovenou pro všechny absolventy jednotlivých etap vzdělávání a podporují pedagogickou autonomii škol a profesní odpovědnost učitelů za výsledky vzdělávání.

RVP stanoví konkrétní cíle, formy, délku a povinný obsah vzdělávání, a to všeobecného a odborného podle zaměření daného oboru vzdělání, jeho organizační uspořádání, profesní podíl, podmínky průběhu a ukončování vzdělávání a zásady pro tvorbu školních vzdělávacích programů. Pro každý obor vzdělání ve středním vzdělávání se vydává samostatný rámcový vzdělávací program.

V rámci kurikulární reformy byly RVP připraveny Národním ústavem pro vzdělávání a poté je schválilo a vydalo MŠMT. Celkem bylo vydáno cca 280 RVP pro obory středního vzdělání. Celkový počet oborů díky kurikulární reformě tedy poklesl z původních cca 800 na cca 280. RVP středního vzdělání byly vytvářeny postupně od roku 2007 do roku 2012 v rámci 6 etap. Po vydání RVP měly školy nejdéle 2 roky na zpracování vlastních školních vzdělávacích programů. Školy byly tedy povinny podle nich začít učit (počínaje prvním ročníkem) vždy nejpozději do dvou let od jejich vydání. Od 1. září 2015 se vyučují již všechny obory vzdělání podle RVP, tedy i ty, které byly vydány v rámci poslední šesté etapy. V současné době dochází ve školách k revizi a následné úpravě ŠVP.

2.3.2. STŘEDNÍ ŠKOLY

Absolventi základních škol, kteří splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělávání před ukončením povinné školní docházky a splnili kritéria pro přijímací řízení, mohou pokračovat ve vzdělávání ve středních školách. Studium je realizováno buď v denní formě

vzdělávání (DFV) nebo v ostatních formách vzdělávání (OFV) - večerní, dálkové, distanční a kombinované.

Úspěšným ukončením středoškolského studia lze dosáhnout následujících stupňů vzdělání:

- střední vzdělání (SV);
- střední vzdělání s výučním listem (SVVL);
- střední vzdělání s maturitní zkouškou (SVMZ).

Ve Zlínském kraji ve školním roce 2015-2016 probíhala výuka celkem v 69 středních školách, z toho je 50 škol zřizovaných krajem (včetně konzervatoře), 14 škol zřizovaných soukromým zřizovatelem (včetně Střední odborné školy ochrany osob a majetku s. r. o. v Karviné s detašovaným pracovištěm Zlín), 3 školy církví a 2 školy jsou zřizovány státem.

Do statistického zjišťování nejsou zahrnuty Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově, Mateřská škola, Základní škola a Střední škola pro sluchově postižené Valašské Meziříčí a Střední odborná škola ochrany osob a majetku s. r. o. (Karviná), která má ve Zlíně pouze detašované pracoviště. Ke statistickým údajům výše uvedených škol nemá Zlínský kraj přístup, proto jsou tyto údaje zjišťovány přímo v konkrétních školách. Z výše uvedených důvodů mohou být některé údaje při dlouhodobém srovnávání mezi školními lety 2011-2012 a 2012-2013 odlišné. Přestože uvedené tři střední školy nejsou již dále do statistického zjišťování zahrnuty, pro úplnost uvádíme, že ve školním roce 2015-2016 se v uvedených středních školách vzdělávalo celkem 531 žáků a 197 studentů.

Přehled středních škol a žáků středního vzdělávání

Ve školním roce 2015-2016 poskytovaly střední vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři na území Zlínského kraje tyto zřizovatele: kraj, soukromí zřizovatelé, církev a stát (počty žáků vzdělávajících se ve školách zřizovaných státem a na SOŠ ochrany osob a majetku s.r.o. již nejsou uvedeny, viz předcházející odstavec).

Celkový přehled je uveden v následující tabulce.

Tabulka 8 - Celkové počty žáků ve středních školách a konzervatoři ve Zlínském kraji – všichni zřizovatelé a všechny formy vzdělávání

	Kraj	Soukromník	Církev	Celkem 2015-2016
Žáci celkem 2015-2016	20 516	2 552	782	23 850
Absolventi 2014-2015	4 568	488	163	5 219
1. ročník 2015-2016	5 634	787	196	6 617

Ve středním vzdělávání má rozhodující podíl v poskytovaném vzdělávání Zlínský kraj jako zřizovatel většiny středních škol. Tato skutečnost je dlouhodobě stabilní a neměnná. V souvislosti s doznívajícím nepříznivým demografickým vývojem došlo v porovnání s předcházejícím školním rokem opět k poklesu celkového počtu žáků. Ve školním roce 2015-2016 se ve středních školách vzdělávalo celkem 23 850 žáků, ve školním roce 2014-2015 byl celkový počet žáků 24 098. Pokles celkového počtu žáků tedy činil 248. Při minulém srovnávání byl však meziroční pokles výrazně vyšší, jednalo se celkem o úbytek 760 žáků.

Vývoj počtu žáků denního studia středních škol ve Zlínském kraji

V souvislosti s doznávajícím nepříznivým demografickým vývojem celkové počty žáků denního studia ve středních stále klesají. Úbytek ve srovnání s minulým školním rokem činil v této formě studia celkem 151 žáků.

Tabulka 9 - Celkové počty žáků v denní formě vzdělávání ve SŠ a konzervatoři (všichni zřizovatelé)

Školy a obory vzdělávání		Počet žáků				
		2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016
		27 599	25 505	23 914	23 224	23 073
Gymnázia	celkem	7 633	7 377	7 194	7 109	7 084
Ostatní střední školy	M, L – s maturitní zkouškou	13 192	11 810	10 725	10 359	10 371
	L5 – nástavbové studium	1 002	792	699	649	620
	H, E – obory s výučním listem	5 539	5 289	5 050	4 869	4 764
	C – střední vzdělávání	58	69	67	58	61
Konzervatoř	P – šestileté	175	168	179	180	173
Střední vzdělání s maturitní zkouškou, včetně konzervatoří		22 002	20 147	18 797	18 297	18 248
Střední vzdělání, Střední vzdělání s výučním listem (obory H, E, C)		5 597	5 358	5 117	4 927	4 825
Školy podle zřizovatele	kraj (včetně konzervatoře)	24 645	22 788	21 276	20 501	20 292
	soukromý subjekt	2 320	2 072	1 938	1 955	1 999
	církev	634	645	700	768	782

Pozn.: od školního roku 2012-2013 nejsou zahrnuty 2 střední školy zřizované státem a Střední odborná škola ochrany osob a majetku s. r. o. (Karviná) s detašovaným pracovištěm Zlín.

Členění středoškolského vzdělávání - školy všech zřizovatelů

Tabulka 10 - Počty žáků v jednotlivých formách vzdělávání (v závorce rozdíl mezi školním rokem 2014-2015 a 2015-2016)

Počet žáků celkem					
23 850 (-248)					
Denní forma vzdělávání				Ostatní formy vzdělávání	
23 073 (-151)				777 (-97)	
obory s maturitní zkouškou	obory s výučním listem	střední vzdělání	konzervatoř	obory s maturitní zkouškou	obory s výučním listem
18 075 (-42)	4 764 (-105)	61 (+3)	173 (-7)	702 (-109)	75 (+12)
bez NS				NS	
17 455 (-13)	620 (-29)			302 (-45)	400 (-64)

Pozn.: Do statistických údajů jsou zahrnuty pouze školy, kde probíhá přijímací řízení ke vzdělávání ve středních školách, tedy ne údaje o počtech žáků výchovných ústavů.

Z celkového počtu všech žáků, kteří se vzdělávali ve středních školách na území Zlínského kraje, představovali žáci denního studia 97 %, pouze 3 % žáků se vzdělávalo v ostatních formách vzdělávání.

Celkový úbytek počtu všech žáků (všechny formy studia, bez rozdílu zřizovatele) činil ve srovnání s předcházejícím školním rokem 248 žáků.

Denní forma vzdělávání

V denní formě vzdělávání ve srovnání s minulým školním rokem jsme zaznamenali stejně jako v minulých obdobích pokles počtu žáků, který činil 151 žáků. V minulém školním roce byl však úbytek výrazně vyšší a meziroční rozdíl činil 690 žáků.

K největšímu úbytku 42 žáků došlo v oborech vzdělání ukončených maturitní zkouškou. Právě tyto obory převažují v celkovém počtu žáků v denní formě vzdělávání s podílem 78 %. Podíl žáků, kteří se vzdělávali v oborech ukončených výučním listem, činil 21 % a zbývajících 1 % žáků se vzdělávalo v konzervatoři a v oborech středního vzdělání.

Ostatní formy vzdělávání

I v ostatních formách vzdělávání dochází k poklesu počtu žáků. V minulém školním roce byl meziroční úbytek 70 žáků, ve školním roce 2015-2016 byl meziroční úbytek 97 žáků.

Členění středoškolského vzdělávání – školy zřizované Zlínským krajem

Tabulka 11 - Počty žáků v jednotlivých formách vzdělávání (v závorce je rozdíl mezi rokem 2014-2015 a 2015-2016)

Počet žáků celkem							
20 516 (-282)							
Denní forma vzdělávání				Ostatní formy vzdělávání			
20 292 (-209)				224 (-73)			
obory s maturitní zkouškou	obory s výučním listem	střední vzdělání	konzervatoř	obory s maturitní zkouškou	obory s výučním listem		
15 722 (-124)	4 349 (-82)	48 (+4)	173 (-7)	224 (-73)	0		
bez NS				NS		bez NS	NS
15 196 (-110)				526 (-14)		59 (-22)	165 (-51)

Ve středních školách zřizovaných Zlínským krajem tvořil počet žáků v denní formě vzdělávání téměř 98,9 % celku. V ostatních formách se vzdělávalo pouze 1,1 % žáků. Tento poměr je dlouhodobě vyrovnaný. Celkový počet žáků v oborech vzdělání ukončených maturitní zkouškou činil 15 946 žáků (všechny formy vzdělávání) a představoval 77,7 % všech žáků škol zřizovaných Zlínským krajem. V oborech vzdělání s výučním listem se vzdělávalo 21,2 % žáků, tedy celkem 4 349 žáků (všechny formy vzdělávání). Žáci konzervatoře a žáci středního vzdělání tvořili zbývajících 1,1 % z celkového počtu žáků.

Celkový pokles počtu všech žáků středních škol zřizovaných Zlínským krajem činil 282 žáků. Z tohoto počtu je nejvýraznější úbytek u žáků oborů zakončených maturitní zkouškou (197), u oborů vzdělání s výučním listem byl pokles o 82 žáků. Tato skutečnost odpovídá demografickému vývoji. U konzervatoře byl zaznamenán pokles o 7 žáků a naopak u středního vzdělání byl nárůst o 4 žáky.

Členění středoškolského vzdělávání - školy jiných zřizovatelů

Tabulka 12 - Počty žáků v jednotlivých formách vzdělávání (v závorce je rozdíl mezi rokem 2014-2015 a 2015-2016)

Počet žáků celkem					
3 334 (+34)					
Denní forma vzdělávání				Ostatní formy vzdělávání	
2 781 (+58)				553 (-24)	
obory s maturitní zkouškou	obory s výučním listem	střední vzdělání	konzervatoř	obory s maturitní zkouškou	obory s výučním listem
2 353 (+82)				478 (-36)	
bez NS	NS	415 (-23)	13 (-1)	o	75 (+12)
2 259 (+97)	94 (-15)			bez NS	
				243 (-23)	235 (-13)

Ve školách zřizovaných jinými zřizovateli se v denní formě vzdělávalo 83,4 % žáků a v ostatních formách 16,6 % žáků. Školy jiných zřizovatelů měly v ostatních formách vzdělávání dokonce vyšší počet žáků, než školy zřizované Zlínským krajem (celkem o 329 žáků).

V oborech ukončených maturitní zkouškou ve školách jiných zřizovatelů byl celkový počet 2 831 žáků (tj. 84,9 %) a 490 žáků (tj. 14,7 %) se vzdělávalo v oborech ukončených výučním listem. Žáci středního vzdělání tvořili necelé 1 % z celkového počtu žáků. Uvedené údaje se procentuálně příliš neliší ve srovnání s předcházejícím školním rokem.

Střední vzdělávání s maturitní zkouškou

Dle školského zákona střední vzdělání s maturitní zkouškou získá žák úspěšným ukončením vzdělávacích programů gymnázia (čtyřletého i víceletého), čtyřleté denní formy vzdělávání nebo dvouletého denního nástavbového studia. V případě ostatních forem vzdělávání se délka studia prodlužuje nejvýše o jeden rok vzhledem k délce vzdělávání v denní formě.

Tabulka 13 - Počty žáků v jednotlivých formách vzdělávání s maturitní zkouškou všech zřizovatelů (v závorce je rozdíl mezi školním rokem 2014-2015 a 2015-2016)

Počet žáků celkem							
18 777 (-151)							
Denní forma vzdělávání						OFV	
18 075 (-42)						702 (-109)	
bez nástavbového studia					nástavbové studium	bez NS	NS
17 455 (-13)					620 (-29)	302 (-45)	400 (-64)
gymnaziální obory		obory M		obory Lo			
7 084 (-25)		8 228 (-42)		2 143 (+54)	obor Podnikání	222 (+16)	
4leté	6leté	8leté	lycea		ostatní		
3 767 (+20)	444 (+4)	2 873 (-49)	229 (-200)	7 998 (-157)	398 (-45)		

Celkový počet žáků maturitních oborů v tomto školním roce opět klesl, avšak již jen o 151 žáků. V předcházejícím období byl úbytek počtu žáků výrazně vyšší a činil 571 žáků.

Gymnaziální obory vzdělání

V gymnaziálním vzdělání získá absolvent všeobecné vzdělání. Ve Zlínském kraji lze mimo všeobecného studijního zaměření ve čtyřletých, šestiletých a osmiletých oborech absolvovat na jedné škole zřizované Zlínským krajem také výuku v oboru Gymnázium se sportovní přípravou.

Obor vzdělání Gymnázium je možno studovat ve Zlínském kraji na 17 středních školách, z nichž 13 zřizuje Zlínský kraj, 2 církev (Stojanovo gymnázium, Velehrad a Arcibiskupské gymnázium v Kroměříži) a zbývající 2 gymnázia zřizuje soukromý subjekt (Soukromé gymnázium, střední odborná škola a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, s. r. o. a Střední škola Kostka s. r. o.). Gymnázium má v názvu školy 16 škol.

Ve školním roce 2015-2016 vyučovalo gymnaziální obory vzdělání 16 středních škol (v Soukromém gymnáziu, střední odborné škole a jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky, s. r. o. se obor vzdělání Gymnázium již delší dobu nepodařilo otevřít).

V Gymnáziu Valašské Klobouky, Střední odborné škole a Gymnáziu Staré Město, Masarykově gymnáziu, Střední zdravotnické škole a Vyšší odborné škole zdravotnické Vsetín, Gymnáziu Jana Pivečky a Střední odborné škole Slavičín, Střední škole Kostka s. r. o. a Soukromém gymnáziu, střední odborné škole a jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky, s. r. o. se navíc vyučují i některé obory středního vzdělání skupiny M, L nebo H.

V gymnaziálních oborech vzdělání došlo v porovnání s předcházejícím obdobím k poklesu o 25 žáků. Ve víceletých gymnáziích (šestileté a osmileté) ubylo celkem 45 žáků (minulý školní rok byl úbytek celkem 118 žáků). Ve čtyřletém oboru vzdělání v porovnání s minulým školním rokem došlo k nárůstu o 20 žáků (minulý školní rok byl meziroční nárůst 33 žáků).

Ostatní maturitní obory vzdělání - obory M a Lo (bez nástavbového studia)

K poklesu počtu žáků došlo i v dalších oborech maturitního vzdělávání. Celkový úbytek v porovnání s předcházejícím školním rokem byl 33 žáků (ve všech formách). Ve Zlínském kraji došlo i k poklesu počtu žáků v lyceích, a to o 200 žáků (minule o 280 žáků). Toto snižování je důsledkem postupného utlumování lyceí v celém Zlínském kraji.

Střední vzdělání s výučním listem

Střední vzdělání s výučním listem získá žák úspěšným ukončením vzdělávacích programů v délce 2 nebo 3 let denní formy vzdělávání, eventuálně vzdělávacího programu zkráceného studia pro získání středního vzdělání s výučním listem v délce 1-2 roky v denní formě vzdělávání. Ve školním roce 2015-2016 se vzdělávalo ve všech formách celkem 4 839 žáků, což bylo o 93 žáků méně než v předcházejícím období. I ve středním vzdělávání s výučním listem došlo ke snížení úbytku počtu žáků. V minulém srovnávání byl meziroční úbytek 181 žáků.

Vzhledem k reálnému vývoji počtu žáků v oborech ukončených výučním listem a k očekávanému vývoji v souvislosti s doznívajícím negativním demografickým vývojem realizuje Zlínský kraj řadu opatření k posílení zájmu o vzdělávání v některých oborech s výučním listem. Jedním z opatření je zavedení systému „Podpora řemesel v odborném školství“.

Podpora řemesel v odborném školství

System „Podpory řemesel v odborném školství“ představuje významný nástroj jak motivovat žáky a jejich rodiče ke zvýšení zájmu o řemeslné obory. Tento projekt byl ve Zlínském kraji zahájen v roce 2007 a úspěšně se dále realizuje. Realizace tohoto projektu je rovněž jedním z opatření, kterým reagujeme na nesoulad mezi poptávkou na trhu práce a nabídkou absolventů středních škol, kteří ukončují své studium výučním listem.

Žákům vybraných oborů vzdělání je během jejich profesní přípravy, za splnění stanovených podmínek, poskytována finanční podpora z rozpočtu Zlínského kraje. Podpora je vyplácena jednou měsíčně a není vyplácena během hlavních prázdnin.

Finanční motivace vybraných oborů vzdělání:

- 1. ročník: 300 Kč měsíčně, za vyznamenání na konci 2. pololetí jednorázově 1 500 Kč;
- 2. ročník: 400 Kč měsíčně, za vyznamenání na konci 2. pololetí jednorázově 2 500 Kč;
- 3. ročník: 500 Kč měsíčně, za vyznamenání na konci 2. pololetí jednorázově 5 000 Kč.

Od školního roku 2011-2012 došlo k úpravě pravidel pro vyplácení finančního příspěvku. Kromě nulové neomluvené absence se klade důraz na chování a na dobrý prospěch převážně v odborném výcviku. To vše se příznivě projevuje na získaných znalostech a dovednostech žáků. Podrobnosti o vyplácení finančního příspěvku jsou každoročně zveřejněny na informačním a vzdělávacím portále Zlínského kraje ZKOLA.

Počet podporovaných oborů není neměnný, reaguje na aktuální požadavky trhu práce s ohledem na tradiční řemesla v regionu. Od 1. 9. 2015 byl seznam podpořených oborů rozšířen o nový obor Chemik, celkem bylo tedy v rámci Podpory řemesel nabízeno 16 oborů. Nejvíce žáků je v současné době zastoupeno v oborech Obráběč kovů (435 žáků), Strojní mechanik (249 žáků) a Instalátér (205 žáků) a toto pořadí se víceméně nemění.

Ve školním roce 2015-2016 jsou do tohoto systému zařazeny obory poskytující střední vzdělání s výučním listem následujících skupin oborů:

- Skupina 23 – Strojírenství a strojírenská výroba
 - 23-51-H/01 Strojní mechanik
 - 23-52-H/01 Nástrojař
 - 23-55-H/02 Karosář
 - 23-56-H/01 Obráběč kovů
- Skupina 28 – Technická chemie a chemie silikátů
 - 28-58-H/01 Sklář - výrobce a zušlechťovatel skla (zařazen od 1. 9. 2008)
 - 28-52-H/01 Chemik (zařazen od 1. 9. 2015)
- Skupina 29 – Potravinářství a potravinářská chemie
 - 29-56-H/01 Řezník - uzenář (zařazen od 1. 9. 2009)
 - 29-53-H/01 Pekař (zařazen od 1. 9. 2014)
- Skupina 32 – Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů
 - 32-54-H/01 Výrobce obuvi (zařazen od 1. 9. 2010)
- Skupina 36 – Stavebnictví, geodézie a kartografie
 - 36-59-H/01 Podlahář
 - 36-64-H/01 Tesař
 - 36-67-H/01 Zedník

- 36-52-H/01 Instalatér
- 23-55-H/01 Klempíř
- 36-57-H/01 Malíř a lakýrník
- Skupina 41 - Zemědělství a lesnictví
 - 41-51-H/01 Zemědělec - farmář (zařazen od 1. 9. 2013)

System byl koncipován jako náběhový, zapojování byli žáci vybraných oborů vždy počínaje 1. ročníky. Od roku 2007 byly v projektu zapojeny pouze střední školy zřizované ZK, později byl systém otevřen i pro soukromé školy, které mají žáky v podporovaných učebních oborech.

Školy zřizované Zlínským krajem:

- Střední průmyslová škola polytechnická - Centrum odborné přípravy Zlín;
- Gymnázium Jana Pivečky a Střední odborná škola Slavičín;
- Střední průmyslová škola Otrokovice;
- Střední škola - Centrum odborné přípravy technické Kroměříž;
- Střední odborná škola a Gymnázium Staré Město;
- Střední průmyslová škola a Obchodní akademie Uherský Brod;
- Střední škola - Centrum odborné přípravy technické Uherský Brod;
- Střední odborné učiliště Uherský Brod;
- Střední škola informatiky, elektrotechniky a řemesel Rožnov pod Radhoštěm;
- Střední průmyslová škola stavební Valašské Meziříčí;
- Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská Valašské Meziříčí;
- Střední odborná škola Josefa Sousedíka Vsetín;
- Integrovaná střední škola - Centrum odborné přípravy a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Valašské Meziříčí;
- Střední odborné učiliště Valašské Klobouky;
- Střední škola zemědělská a přírodovědná Rožnov pod Radhoštěm;
- Střední škola hotelová a služeb Kroměříž.

Školy zřizované soukromým zřizovatelem:

- Střední škola obchodně technická, s. r. o. (Zlín);
- Střední škola MESIT o. p. s. (Uherské Hradiště);
- Střední škola letecká, s. r. o. (Kunovice);
- Střední škola služeb, s. r. o. (Uherské Hradiště) - (zařazena od školního roku 2011-2012).

Ve Zlínském kraji bylo do tohoto projektu ve školním roce 2015-2016 začleněno celkem 1 428 žáků, v předcházejícím školním roce šlo o 1 317 žáků (včetně soukromých škol). Jedním z ukazatelů, že tento projekt je správně nastaven, je stoupající počet žáků studujících ve vybraných podporovaných oborech. Letos je meziroční rozdíl v počtu studujících žáků v podporovaných oborech +111, v přechodím sledovaném období to bylo +24. Zavedení stipendijního programu motivuje žáky ke studiu vybraných oborů.

Zlínský kraj mimo jiné vydává k „Podpoře řemesel v odborném školství“ samostatný propagační leták, který obsahuje přehled podporovaných oborů a seznam škol, kde se tyto obory vyučují. Leták je k dispozici v elektronické podobě na Informačním a vzdělávacím portálu ZKOLA.

Od roku 2007 do konce roku 2015 bylo na podporu řemesel z rozpočtu Zlínského kraje vyplaceno celkem 30 331 600 Kč (včetně soukromých škol) s tím, že pro rok 2016 byla stanovena částka 4 200 000 Kč.

Ostatní formy středního vzdělávání

Ostatní formy vzdělávání (OFV) jsou určeny zejména pro uchazeče o studium, kteří studují při zaměstnání a potřebují získat potřebnou kvalifikaci pro výkon svého povolání nebo získat doklad o kvalifikaci potřebný k založení živnosti. Dosažením vyššího vzdělání mají absolventi také větší možnosti uplatnění na trhu práce. Střední školy při zabezpečení výuky OFV využívají personálního a materiálně technického vybavení svých škol. Ve Zlínském kraji se vzdělávají žáci ve všech ostatních formách vzdělávání, tzn. dálkové, večerní, distanční i kombinované.

Tabulka 14 - Přehled počtu žáků v OFV k 30. 9. 2016

Stupeň vzdělání	Dálkové	Večerní	Distanční	Kombinované	Celkem
SV s maturitou - obory M	70	45	15	108	238
SV s maturitou - obory L (včetně NS)	421	43	0	0	464
SV s výučním listem - obory H	40	0	0	35	75
Celkem	531	88	15	143	777

Srovnáme-li počet žáků studujících v ostatních formách středního vzdělávání s minulým školním rokem, klesl celkový počet studujících o 97 žáků, tj. 11 % (minule pokles o 70 žáků, tj. 7,4 %). Ve srovnání jednotlivých skupin oborů došlo k poklesu počtu žáků ve skupině oborů M o 46 žáků, tj. 16,2 % (minule nárůst o 42 žáků, tj. 17,4 %). Situace se oproti loňskému školnímu roku nezměnila ve skupině oborů L, kdy opět došlo k poklesu žáků. Tentokrát se však jedná o pokles o 12 % (63 žáků), minule pokles o 17,5 % (112 žáků). Ve skupině oborů H došlo k nárůstu počtu žáků o 12 (19%), minule byl počet žáků v porovnání s předchozím školním rokem stejný, tj. 63 žáků.

Porovnáme-li počty žáků z hlediska forem vzdělávání, největší pokles, nastává u distanční formy vzdělávání o 89 žáků, tj. 86 % (minule to byl pokles u dálkové formy vzdělávání, a to o 112 žáků, tj. 15,7 %). Tato výrazná změna byla způsobena převedením skupiny žáků z distanční do kombinované formy vzdělávání u jedné soukromé střední školy. V důsledku této skutečnosti naopak vzrostl počet žáků v kombinované formě vzdělávání o 78 žáků, tj. 120 %. V ostatních formách, jako je večerní a dálková nedošlo v porovnání s přecházejícím školním rokem k výrazné změně. U večerní formy byl pokles 16 žáků, tj. 15 % (minule nárůst o 18 žáků, tj. 20,9 %), v dálkové formě došlo k poklesu o 70 žáků, tj. 12 %.

Nástavbové studium

Střední školy mohou organizovat nástavbové studium pro uchazeče, kteří získali střední vzdělání s výučním listem v délce 2 let denní formy vzdělávání. Vzdělávání se uskutečňuje podle upraveného rámcového vzdělávacího programu pro příslušný obor vzdělání. Vzdělávání v nástavbovém studiu trvá dva roky v denní formě vzdělávání. V ostatních formách vzdělávání (dálková, večerní, distanční) je nejvýše o 1 rok delší.

V Dlouhodobém záměru Zlínského kraje (2016) je nastavena předpokládaná hranice podílu žáků nástavbového studia přijímaných do prvního ročníků denní formy vzdělávání z počtu absolventů oborů středního vzdělání s výučním listem na 20 %. V předešlém školním roce činila tato úroveň 22 %. Ve školním roce 2015-2016 byl procentuální podíl 20 %, což odpovídá stanovené hranici.

Celkový počet všech žáků navštěvujících nástavbové studium byl 1 020 (všechny formy vzdělávání). Největší převahu měla skupina oborů 64 – Podnikání v oborech odvětví, v níž se vzdělávalo 767 žáků (ve všech formách).

Tabulka 15 - Počty žáků nástavbového studia podle forem vzdělávání, zřizovatele a okresů ve školním roce 2015-2016

Zřizovatel / Okres	Denní	Dálková	Večerní	Distanční	Celkem
Zlínský kraj	526	165	0	0	691
Soukromý zřizovatel	94	192	43	0	329
Celkem	620	357	43	0	1020
Kroměříž	76	59	0	0	135
Uherské Hradiště	153	74	43	0	270
Vsetín	187	85	0	0	272
Zlín	204	139	0	0	343
Celkem	1 860	1 071	129	0	3 060

Ve srovnání s minulým školním rokem se situace nezměnila z hlediska přetrvávajícího poklesu počtu žáků nástavbového studia (všechny formy vzdělávání). Opět dochází k úbytku počtu žáků, a to o 8,4 %, tj. 93 žáků, minule to bylo o 12,7 %, tj. 163 žáků. Nejvýraznější pokles byl v dálkové formě vzdělávání 56 žáků, tj. 14 % (minule pokles o 119 žáků, tj. 22,4 %) v denní formě byl pokles o 29 žáků, tj. 4,5 % (minule byl vyšší, a to o 50, tj. 7,2 %). Rovněž ve večerní formě byl zaznamenán pokles o 8 žáků, tj. 16 % na rozdíl od předchozího období, kdy byl zaznamenán nárůst o 6 žáků, tj. 13,3 %. Stejně jako v předešlém školním roce se v distanční formě nevzdělávali žádní žáci.

Pokles počtu žáků v denní formě vzdělávání byl ve školách zřizovaných Zlínským krajem o 14 žáků, tj. 2,6 %, zatímco v soukromých školách byl meziroční pokles o 15 žáků, tj. 13,8 %. Z pohledu zřizovatele byl u nástavbového studia ve školách zřizovaných Zlínským krajem ve všech formách vzdělávání úbytek o 65 žáků, tj. 8,6 % (minule pokles o 47 žáků, tj. 5,9 %). U škol zřizovaných soukromým subjektem byl pokles o 28 žáků, tj. 7,8 % (minule pokles o 116 žáků, tj. 24,5 %).

Při porovnání z hlediska geografického rozmístění bylo nástavbové studium stejně jako v minulém období nejčetnější v okrese Zlín a nejméně žáků se v rámci nástavbového studia vzdělávalo v okrese Kroměříž.

2.3.3. PŘIJÍMACÍ ŘÍZENÍ

V přijímacím řízení do denní formy vzdělávání ke studiu ve střední škole může uchazeč v prvním kole přijímacího řízení podat celkem dvě přihlášky. Ve školním roce 2015-2016 se střední školy zřizované Zlínským krajem zapojily do pokusného ověřování organizace přijímacího řízení do oborů vzdělání s maturitní zkouškou s využitím centrálně zadávaných jednotných testů (z předmětů matematika a její aplikace a český jazyk a literatura), které vyhlásilo MŠMT pro školní rok 2015-2016. Realizaci pokusného ověřování bylo pověřeno Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání (Cermat). Tento upravený systém přijímacího řízení se týkal přijímání do oborů vzdělání ukončovaných maturitní zkouškou v denní formě vzdělávání, včetně oborů víceletých gymnázií. Netýkal se oborů s talentovou zkouškou skupiny 82 Umění a užití umění, oboru Gymnázium se sportovní přípravou, oborů nástavbového a zkráceného studia.

Do pokusného ověřování se mohly zapojit střední školy všech zřizovatelů. Této možnosti ve Zlínském kraji využily 3 školy zřizované církví (Arcibiskupské gymnázium v Kroměříži, Stojanovo

gymnázium Velehrad, Církevní střední odborná škola Bojkovice) a 2 školy zřizované soukromým zřizovatelem (MESIT střední škola, o. p. s., Střední škola letecká s. r. o.).

K potvrzení úmyslu uchazeče stát se žákem střední školy (denní forma), do níž byl žák přijat, slouží zápisový lístek. Počty odevzdaných zápisových lístků uvádí následující tabulka.

Tabulka 16 - Počty žáků přihlášených a přijatých ke studiu a počty odevzdaných zápisových lístků (k 31. 5. příslušného školního roku)

Obory vzdělání	Obory Gymnázia			Gymnázia celkem	Ostatní obory s MZ	Obory s MZ celkem	Obory s VL + obory SV	Konzervatoř	Obory SŠ celkem
	4 letá	6 letá	8 letá						
Přihlášeno pro školní rok									
2015-2016	2 153	115	874	3 142	4 966	8 108	2 615	47	10 770
2016-2017	2 261	117	878	3 256	5 058	8 314	2 512	64	10 890
Rozdíl	108	2	4	114	142	206	-103	17	120
Přijato v 1. kole PŘ pro školní rok									
2015-2016	1 425	93	417	1 935	4 068	6 003	2 440	28	8 471
2016-2017	1 430	83	403	1 916	3 892	5 808	2 357	43	8 208
Rozdíl	5	-10	-14	-19	-176	-195	-83	15	-263
Odevzdaných ZL pro školní rok									
2016-2017	1 015	71	364	1 450	2 574	4 024	1 250	30	5 304
Rozdíl odevzdáno ZL - přijato	-415	-12	-39	-466	-1 318	-1 784	-1 107	-13	-2 904

Přijímací řízení na gymnázia - bez víceletých gymnázií

Počet přihlášených uchazečů v 1. kole přijímacího řízení byl ve srovnání s předešlým obdobím minulému vyšší celkem o 108 žáků (minule 215 žáků). Srovnání počtu přijatých žáků (1430 žáků) a počtu odevzdaných zápisových lístků (1 015 zápisových lístků) ukazuje na pravděpodobnost, že část uchazečů byla současně přijata na dvě zvolené školy a zápisový lístek pak uchazeči odevzdali na druhou vybranou střední školu. Počet odevzdaných zápisových lístků je proto výrazně nižší než počet přijatých žáků v prvním kole.

Přijímací řízení - víceletá gymnázia

Zajímavé je porovnání počtu přihlášených uchazečů na víceletá gymnázia (celkem 995 žáků) s počtem přijatých uchazečů (486 žáků) a počtem žáků, kteří skutečně odevzdali zápisový lístek a nastoupili ke studiu (celkem jen 435 žáků). Ke studiu nastoupilo skutečně jen 89,5% přijatých uchazečů.

Další maturitní studium, denní forma studia - bez nástavbového studia

Počet odevzdaných přihlášek ve srovnání s předcházejícím školním rokem byl výrazně odlišný. Zatímco v minulém školním roce byl při meziročním srovnání zaznamenán pokles o 9 přihlášek, v letošním školním roce došlo k meziročnímu nárůstu o 142 přihlášek.

Obory ukončené výučním listem - skupina H, E + obory středního vzdělávání - skupina C

Vzdělávání je organizováno jako jednoleté, dvouleté nebo tříleté a u skupin oborů H a E ukončené výučním listem. Jedná se o skupiny oborů odborného vzdělávání, které jsou zaměřeny převážně na oblast řemesel a služeb. V meziročním srovnání počtu podaných přihlášek do těchto skupin

oborů byl úbytek 103 přihlášek. Ve školním roce 2015-2016 bylo podáno celkem 2 512 přihlášek a v 1. kole přijímacího řízení bylo přijato celkem 2 357 žáků. Zápisové lístky odevzdalo jen 1 250 žáků. Z toho vyplývá, že zápisový lístek neodevzdalo celkem 1 107 žáků. Tito žáci pravděpodobně využili možnost podat si více přihlášek ke studiu ve středních školách.

2.4. VYŠŠÍ ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Vyšší odborné školy

Součástí vzdělávací nabídky ve Zlínském kraji jsou vyšší odborné školy. Vyšší odborné vzdělávání rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti studenta získané ve středním vzdělávání a poskytuje všeobecné a odborné vzdělání a praktickou přípravu pro výkon náročných činností. Úspěšným ukončením příslušného akreditovaného vzdělávacího programu se dosáhne stupně vyššího odborného vzdělání. Označení absolventa vyšší odborné školy, které se uvádí za jménem, je „diplomovaný specialista“ (zkráceně DiS). Ke vzdělávání ve vyšší odborné škole lze přijmout uchazeče, kteří získali střední vzdělání s maturitní zkouškou a splnili podmínky pro přijetí. Délka vyššího odborného vzdělávání v denní formě je tři roky včetně odborné praxe (u zdravotnických oborů vzdělání až tři a půl roku). Ve školním roce 2015-2016 v kraji působilo 10 VOŠ, z toho je 7 škol zřizovaných krajem, 2 soukromým zřizovatelem a 1 zřizovaná státem, která není do sledovaných statistik započítána.

Ve školním roce 2015-2016 studovalo ve VOŠ celkem 833 studentů, což ve srovnání s minulým školním rokem činilo o 140 studentů méně. V minulém školním roce byl meziroční úbytek 78 studentů.

Vzdělávací nabídka zahrnuje celkem 15 oborů. V následující tabulce je přehled zastoupení studentů v jednotlivých skupinách oborů.

Tabulka 17 - Přehled studentů jednotlivých skupin oborů, školy všech zřizovatelů, školní rok 2015-2016

Název skupiny oborů	počet studentů
53 Zdravotnictví	301
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	132
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	129
63 Ekonomika a administrativa	103
29 Potravinářství a potravinářská chemie	62
82 Umění a užité umění	39
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	36
26 Elektrotechnika, telekomunikační a VT	31

Ve školním roce 2015-2016 se nejvíce studentů vzdělávalo ve skupině oborů 53 – Zdravotnictví (301 studentů). Nejméně studentů se naopak vzdělávalo ve skupině oborů) 26 – Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika (31 studentů) a 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus (36 studentů). Ke studiu ve VOŠ v denní formě vzdělávání nastoupilo do 1. ročníku celkem 285 studentů, což je oproti minulému školnímu roku pokles o 66 (minulý školní rok bylo v 1. ročnicích celkem 351 studentů). Souhrnný přehled kvantitativních údajů vyššího odborného vzdělání je uveden v Příloze.

2.5. KONZERVATOŘE

Ve školním roce 2015-2016 působila ve Zlínském kraji jedna konzervatoř, jejímž zřizovatelem je Zlínský kraj. V tomto druhu školy je uskutečňováno vzdělávání v šestiletých oborech vzdělání Hudba a Zpěv, ve kterých jsou rozvíjeny znalosti, dovednosti a schopnosti žáků získané v základním a základním uměleckém vzdělávání, a tím je poskytováno všeobecné vzdělání a příprava žáků pro výkon uměleckých činností nebo umělecko-pedagogických činností v jednotlivých oborech.

Ve vyučovaných uměleckých oborech se ve sledovaném období v konzervatoři vzdělávalo celkem 173 žáků, do prvních ročníků obou oborů bylo přijato 26 žáků. V celkovém počtu žáků konzervatoře došlo k úbytku o 7 žáků a zároveň k poklesu počtu přijatých žáků do prvního ročníku o 6 žáků. Počet absolventů vykazoval minimální meziroční změnu (+1 absolvent).

2.6. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ NADANÝCH

2.6.1. SPECIÁLNÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Počet speciálních mateřských škol zůstal ve školním roce 2015-2016 nezměněn. Z osmi mateřských škol samostatně zřízených pro děti se zdravotními postiženími ve Zlínském kraji bylo sedm zřízených krajem a jedna soukromá. Speciální mateřské školy, včetně MŠ zřízených při zdravotnických zařízeních navštěvovalo ve školním roce 2015-2016 dohromady 107 dětí. Tento počet odpovídá počtu dětí ve speciálních mateřských školách v minulých letech, což vypovídá o stabilizaci potřeb speciálního vzdělávání dětí předškolního věku ve Zlínském kraji.

2.6.2. SPECIÁLNÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří nejsou zařazeni do speciálních tříd běžných základních škol ani individuálně integrováni, zřizuje Zlínský kraj základní školy samostatně zřízené pro žáky se zdravotními postiženími. Oproti minulému školnímu roku opět došlo k snížení počtu žáků ve všech typech speciálních škol (o 67 žáků). Postupné snižování počtu žáků je způsobeno především upřednostněním integrace žáků s lehkým mentálním postižením do běžných základních škol (viz tabulka 18).

Tabulka 18 - Počet základních škol zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků ve školním roce 2015-2016

	Základní škola	Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín	Celkem
Počet ZŠ	Základní škola	4	4	6	7	21
	ZŠ při zdravotnickém zařízení	1	0	0	1	2
Počet žáků	Základní škola 79-01-C/01	115	97	188	130	530
	Základní škola speciální 79-01-B/01	84	76	92	118	370
	ZŠ při zdravotnickém zařízení	38	8	12	75	133

2.6.3. SPECIÁLNÍ STŘEDNÍ ŠKOLY

Za speciální střední školy lze považovat odborná učiliště, která poskytují odbornou přípravu v oborech středního vzdělání s výučním listem výhradně žákům s mentálním postižením (obory

skupiny E), praktické školy připravující žáky pro výkon jednoduchých činností (obory skupiny C) a střední školy pro smyslově postižené poskytující vzdělávání smyslově postiženým žákům, kteří se nemohou vzdělávat společně se žáky ostatních středních škol. Ve středních školách při výchovných ústavech jsou vzděláváni žáci, kterým byla soudem nařízena ústavní nebo ochranná výchova. V odpovídajících oborech vzdělání se celkem vzdělávalo 543 žáků (minulý školní rok 608 žáků). Ve srovnání s minulým školním rokem došlo opět k poklesu počtu žáků, a to o 65 žáků (minulý školní rok činil pokles 25 žáků). Z celkového počtu žáků se v oborech skupiny E vzdělávalo 482 žáků (minulý školní rok 550 žáků), z toho 314 ve speciálních třídách běžných středních škol, v oborech skupiny C 61 žáků (minulý školní rok 58 žáků), z toho 30 žáků ve speciálních třídách běžných středních škol.

2.6.4. INTEGRACE

Forma individuální nebo skupinové integrace dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných škol se ve Zlínském kraji stalo obvyklou záležitostí všech typů škol.

Péče o žáky se zdravotním postižením v běžných mateřských školách

Ve Zlínském kraji bylo skupinově integrováno ve 37 speciálních třídách celkem 463 postižených dětí. Ve srovnání s minulým školním rokem se jedná o nárůst o jednu speciální třídu. Individuálně integrováno v běžných třídách ve školním roce 2015-2016 bylo celkem 156 dětí s různými typy postižení, což je nárůst o 12 dětí oproti loňskému školnímu roku. Jejich počty dle jednotlivých typů postižení ukazuje tabulka 19.

Péče o žáky se zdravotním postižením v běžných základních školách

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných ZŠ je již samozřejmou záležitostí ve většině škol. Průběžně probíhá vzdělávání pedagogů v této problematice, většinou prostřednictvím školských poradenských zařízení. Integrace žáků do škol běžného vzdělávacího proudu se uskutečňuje ve dvou formách, skupinovou nebo individuální integrací. Ve školním roce 2015-2016 bylo ve Zlínském kraji na devíti základních školách zřízeno celkem 20 speciálních tříd, ve kterých se vzdělávalo celkem 195 žáků. Počty integrovaných žáků podle typu postižení ukazuje tabulka 19.

Žáci se zdravotním postižením na běžných typech středních škol

Ve Zlínském kraji se v oblasti středního vzdělávání na běžných typech středních škol setkáváme také s individuální integrací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Zde se zvláště dobře uplatňují zejména žáci s tělesným a smyslovým postižením, přibývá také žáků s autismem. Počet žáků individuálně integrovaných ve školním roce 2015-2016 ve Zlínském kraji ve středních školách je uveden v tabulce 19.

Tabulka 19 - Počet individuálně integrovaných dětí a žáků v MŠ, ZŠ a SŠ ve školním roce 2015-2016

Typ postižení	Vývojové poruchy	Mentálně	Sluchově	Zrakově	Vady řeči	Tělesně	Kombinace vad	Autismus	Celkem
MŠ	23	21	4	5	61	9	13	20	156
ZŠ	1 479	66	42	37	106	73	36	108	1 947
SŠ	89	18	20	4	8	24	6	16	185

Vzdělávání dětí a žáků mimořádně nadaných

Také ve školním roce 2015-2016 pokračuje rozvoj vzdělávání žáků mimořádně nadaných stejně jako v předchozím školním roce. Dále se zvyšuje povědomost rodičů i učitelů o možnostech

individuálního přístupu ke vzdělávání těchto dětí a žáků a roste počet žádostí o vyšetření k zjištění mimořádného nadání v pedagogicko-psychologických poradnách. V MŠ bylo vzděláváno 16 mimořádně nadaných dětí, v základních školách celkem 58 a na středních školách 24 mimořádně nadaných žáků.

2.7. ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Základní umělecké školy poskytují pevné základy uměleckého vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech – hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém. Přípravují také žáky ke vzdělávání ve středních školách uměleckého zaměření a v konzervatořích, případně pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením.

V daném roce existovalo v kraji celkem 29 základních uměleckých škol zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, 20 z nich zřizuje kraj, tři školy zřizují obce (jedna samostatná právnická osoba a dvě jako součást právnické osoby, která vykonává i činnost základní školy) a šest škol je zřizováno soukromým subjektem. V soukromém sektoru došlo oproti minulému školnímu roku ke změnám – jedna škola pozastavila činnost a jedna organizace nově vznikla a byla zapsána do rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 4. 2015.

Základní umělecké vzdělávání je dostupné žákům i z malých a vzdálenějších obcí, protože v kraji bylo v daném roce nabízeno základní umělecké vzdělávání na 185 místech. V rejstříku bylo zapsáno dokonce 209 míst, neboť v některé obci působí i více škol, tzn. o 21 míst více než v loňském roce, přičemž u škol zřizovaných krajem představovalo rozšíření sítě o sedm míst a u soukromých škol o 14 míst.

O základní umělecké vzdělávání je stále velký zájem, meziroční nárůst počtu žáků představoval téměř 2,5 %, základní umělecké školy navštěvovalo celkem 18 308 žáků. Nejvyšší povolený počet žáků (kapacita) byl tak naplněn na 91,4 %. V daném školním roce byla navýšena kapacita základních uměleckých škol o 1 270 žáků, a to u krajských škol o 200 žáků, u obecních škol o 70 žáků a u soukromých škol o 1 000 žáků. Viz tabulka 20.

Tabulka 20 - Kapacity a počty žáků základních uměleckých škol podle zřizovatelů ve školním roce 2015-2016

Zřizovatel	Kapacita	Skutečný počet	Naplněnost %
Kraj	15 025	14 755	98,2
Obec	910	894	98,2
Soukromý subjekt	4 100	2 659	64,9
Celkem	20 035	18 308	91,4

Nejnavštěvovanějším uměleckým oborem je dlouhodobě obor hudební, představuje až 64 % z celkového počtu žáků. Žáci výtvarného oboru představovali 22 % z celkového počtu žáků, taneční obor 9 % a literárně-dramatický obor 4 % z celkového počtu žáků základních uměleckých škol.

Ve školním roce 2015-2016 probíhala v základních uměleckých školách výuka v přípravných ročnících a v 1. až 4. ročnících studia I. a II. stupně podle školních vzdělávacích programů připravených podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání. Zavedení výuky podle školních vzdělávacích programů není možné učinit současně ve všech ročnících zároveň, proto je zavádění postupné. V ročnících, v nichž se zatím podle školních

vzdělávacích programů nevyučovalo, bylo umělecké vzdělávání poskytováno podle dosavadních platných učebních dokumentů. Metodickou podporu pedagogům škol v oblasti zavádění školních vzdělávacích programů nabízelo NIDV v rámci projektu ESF Podpora ZUŠ.

Pro základní umělecké školy je typická prezentace výsledků činnosti na veřejnosti, proto se aktivně zapojují do kulturního života obcí a měst, organizují a realizují řadu výstav, představení a koncertů, úspěchů dosahují v rámci soutěží na úrovni krajské, republikové a mnohdy i mezinárodní. Mezi významné aktivity základních uměleckých škol zřizovaných Zlínským krajem patří společný projekt ZUŠKA? ZUŠKA!. Ve školním roce 2015-2016 byl realizován již třetí ročník tohoto multikulturního festivalu, na kterém se napříč krajem prezentuje úroveň vzdělávání. Dále lze vyjmenovat např. realizaci divadelní zóny v rámci doprovodného programu na Mezinárodním filmovém festivalu ve Zlíně, na které se podílela většina základních uměleckých škol. Díky společným projektům dochází k rozvíjení spolupráce a předávání zkušeností.

2.8. JAZYKOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Ve školním roce 2015-2016 nabízelo jazykové vzdělání podle školského zákona šest jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky, z toho čtyři školy (Zlín, Uherský Brod, Valašské Meziříčí, Uherské Hradiště) jsou zřizovány krajem a dvě školy (Kunovice, Rožnov pod Radhoštěm) jsou zřizovány soukromým subjektem. Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky jsou součástí subjektu, který mimo jiné vykonává i činnost střední školy.

V jazykových školách byly v loňském roce realizovány kurzy základní (17), střední (8), přípravné ke státním jazykovým zkouškám (6), konverzační (5), speciální (1). Kurzy navštěvovalo celkem 319 žáků, a to znamená meziroční pokles o téměř 10 % (v minulém roce byl počet žáků v kurzech jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky 352). Pokles byl zaznamenán i v počtu žáků, kteří úspěšně složili základní státní jazykovou zkoušku – celkem 11 žáků, tzn. o 5 méně než vloni.

V případě vzdělávání cizinců se za cizí jazyk vyučovaný na jazykových školách považuje také jazyk český. Počet cizinců, kteří vykonali úspěšně zkoušku z českého jazyka (celkem 37 cizinců), vzrostl oproti loňskému roku o 20. Za posledních pět let je však v počtu cizinců, kteří úspěšně vykonají zkoušku z českého jazyka, zaznamenán pokles, a to více než o 50 %. Dle novely školského zákona byli předsedové komise pro státní jazykové zkoušky konané v roce 2016 nově jmenováni krajským úřadem, ve Zlínském kraji byli jmenováni předsedové u čtyř jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky – dvou zřizovaných krajem a dvou zřizovaných soukromým subjektem.

Další formou jazykového vzdělávání jsou i jednoleté kurzy cizích jazyků s denní výukou, které mohou realizovat takové vzdělávací instituce, které splní požadavky dle vyhlášky č. 19/2014 Sb., o zápisu vzdělávacích institucí do seznamu vedeného pro účely státní sociální podpory a důchodového pojištění a o studiu v jednoletých kurzech cizích jazyků s denní výukou. Ve školním roce 2015-2016 byly jednoleté kurzy nabízeny třemi jazykovými školami s právem státní jazykové zkoušky zřizovanými krajem (Uherské Hradiště, Valašské Meziříčí, Zlín) a devíti soukromými subjekty. Vzdělávací zařízení, která jsou zařazována do seznamu podle této vyhlášky, se však zařazením do seznamu nestávají součástí vzdělávací soustavy. Jednoleté pomaturitní kurzy cizích jazyků navštěvovalo v uplynulém školním roce celkem 119 žáků, tzn. další pokles v počtu žáků o 13 % ve srovnání s předcházejícím rokem.

Na žádost MŠMT může být povolena výuka některých předmětů v cizím jazyce. Ve Zlínském kraji ve školním roce 2015-2016 využívaly tuto možnost tři střední školy. Celkový počet takto vzdělávaných žáků byl 296, což bylo o 20 více, než v předcházejícím období.

Ve školním roce 2015-2016 probíhala aktivně výuka některých předmětů v cizím jazyce v těchto středních školách:

Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Zlín

Ve sledovaném období škola vyučovala předměty Geografie v anglickém jazyce, Základy společenských věd v anglickém jazyce a Dějepis ve francouzském jazyce. Výuku vybraných předmětů v cizím jazyce navštěvovalo celkem 240 žáků.

Střední odborná škola a Gymnázium Staré Město

Od roku 2011 je škola součástí mezinárodní sítě škol Certilingua a zároveň je také pilotní školou pro Českou republiku. Aby byly splněny všechny náležitosti této sítě, musí být mimo jiné prováděno částečné dvojjazyčné vyučování alespoň v jednom vyučovacím předmětu. V rámci předmětu Seminář z geografie v anglickém jazyce bylo ve sledovaném období vzděláváno 44 žáků.

Integrovaná střední škola - Centrum odborné přípravy a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Valašské Meziříčí

Ve škole byl vyučován předmět Technické vybavení počítačů v anglickém jazyce, ve kterém se ve sledovaném období vzdělávalo 12 žáků.

2.9. ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové vzdělávání podle školského zákona zabezpečují střediska volného času, školní družiny a školní kluby.

Střediska volného času

Středisko volného času je školské zařízení, které nabízí zájmové aktivity pro naplnění volného času zájmovou činností, ale také se podílí na další péči o nadané děti, žáky a studenty, a to i ve spolupráci se školami, pracují i s ohroženými sociálními skupinami, přispívají k prevenci rizikového chování a patologických jevů u dětí a mládeže.

Ve Zlínském kraji působí od roku 2011 celkem 22 středisek, z nichž 21 středisek zřizují obce a jedno středisko je zřízeno církví a je součástí jiné právnické osoby v obci Velehrad, která mimo jiné vykonává i činnost střední školy.

Nabídka středisek je určena předškolním dětem, žákům školního věku, mládeži, pedagogům, popř. i jiným osobám. Struktura a charakter činnosti těchto školských zařízení reagují na potřeby daného regionu (obce a blízkého okolí). Činnosti jsou poskytovány formou pravidelnou nebo příležitostnou (akce pro veřejnost), ale i osvětovou a informační, spontánní (otevřené kluby, herny, dílny) a individuální (vytváření podmínek pro rozvoj nadání dětí nebo také dětí se speciálními vzdělávacími potřebami).

Roční práce středisek vrcholí letní táborem či jinou činností spojenou s pobytem, velký zájem je např. i o tzv. příměstské tábory, které nejsou spojeny s pobytem. Počet táborových akcí vzrostl ve srovnání s minulým školním rokem o 53 s celkovým počtem táborových účastníků 9 860, což představovalo nárůst o 10 %. Jsou taky realizátorem soutěží Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. V daném roce se jednalo o 148 soutěží celkem, do kterých se zapojilo 3 828 žáků, což představuje ve srovnání s loňským rokem nárůst o 96 soutěží a o 712 účastníků.

Nabídka kroužků – zájmových útvarů – v rámci pravidelné zájmové činnosti je vždy bohatá zaměřená na různé oblasti (výtvarnou, rukodělnou, hudební, uměleckou, taneční, přírodovědnou a další), vychází z aktuální poptávky a trendů společnosti. Počet účastníků v kroužcích – celkem

19 857 – je ve srovnání s minulým školním rokem stabilní, klesl pouze o necelé 1 %, přičemž počet zájmových útvarů 1 647 klesl o 38 útvarů. Za poslední roky má účast v zájmových kroužcích spíše rostoucí tendenci.

V rámci příležitostné činnosti bylo realizováno o 90 akcí méně, ale účastníků bylo zaznamenáno více o 12 097, což představuje meziroční nárůst o 4 %. Stejně tak vzrostl ve srovnání s minulým školním rokem zájem o spontánní činnosti o 3 623 účastníků více, tzn. téměř o 12 %, o činnosti osvětové a informační o 4 500 účastníků více, tzn. téměř o 34 %.

Ve střediscích volného času je pedagogická činnost zabezpečována především externími pedagogickými pracovníky, externisté představují 87 % z celkového počtu pedagogických pracovníků.

V červnu 2016 se ve Zlíně uskutečnila 1. Krajská konference pedagogů volného času, kterou uspořádaly střediska volného času pod záštitou hejtmána Zlínského kraje. Hlavním tématem bylo směřování zájmového vzdělávání ve Zlínském kraji do budoucnosti.

Školní družiny

Součástí většiny základních škol jsou zařízení pro zájmové vzdělávání, a to školní družiny nebo školní kluby. Žákům prvního stupně základních škol jsou přednostně určeny školní družiny. Plán činnosti školních družin je nastavený ve školních vzdělávacích programech a obsahuje především aktivity podporující u dětí schopnost smysluplně využívat volný čas i rozvíjet se v oblastech zájmu. Družiny také nabízejí svým účastníkům odpočinek před nebo po školním vyučování a umožňují připravovat se do vyučování.

V roce 2015-2016 pokračoval trend nárůstu počtu žáků na prvním stupni základních škol, což se odrazilo i v počtu žádostí škol o zvýšení kapacit školních družin. Těmto žádostem bylo vyhověno a do rejstříku škol a školských zařízení bylo v tomto školním roce zapsáno 670 nových míst.

Požadavky rodičů na možnost zájmového vzdělávání dětí byly i v obcích, které nezřizují základní školu. Z tohoto důvodu zajistily některé obce činnost školní družiny, a to při škole mateřské. Ve Zlínském kraji se jedná o obce Drslavice, Slavkov a Kostelany nad Moravou.

O zájmu zařadit děti do zájmového vzdělávání i z důvodu jeho vysoké úrovně svědčí nárůst počtu dětí ve školních družinách. Ve školním roce 2015-2016 bylo do školních družin zapsáno 15 957 žáků, ve vztahu k počtu žáků 1. stupně základních škol to bylo již více než 54,4 %.

Školní kluby

Tak jako žákům prvního stupně nabízí svou činnost školní družiny, žákům druhého stupně jsou přednostně určeny školní kluby. Ty nabízí svým účastníkům výchovně-vzdělávací, zájmové a rekreační činnosti, ale také činnosti příležitostné nebo spontánní.

Přestože ze statistického pohledu v roce 2015-2016 lehce poklesl počet žáků na druhém stupni základních škol, počet zapsaných účastníků ve školních klubech vzrostl o 982. Podíl žáků zapsaných do školních klubů ve vztahu k počtu žáků 2. stupně základních škol je tak již 40,4 % proti roku předcházejícímu, kdy tento poměr byl 35 %.

Do rejstříku škol a školských zařízení byly ve školním roce 2015-2016 nově zapsané školní kluby u těchto příspěvkových organizací zřízených obcemi: Základní škola Mánesova Otrokovice, příspěvková organizace, Základní škola T. G. Masaryka Otrokovice, příspěvková organizace, Základní škola Trávníky Otrokovice, příspěvková organizace, Montessori Zlín – základní škola Motýlek, Základní škola a mateřská škola Dolní Bečva, okres Vsetín, Základní škola Slušovice,

okres Zlín, příspěvková organizace, a Základní škola a Mateřská škola Kašava, okres Zlín, příspěvková organizace.

Dne 1. 6. 2016 nabyla účinnosti vyhláška č. 54/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 274/2009 Sb., o školských zařízeních, u nichž se nejvyšší povolené počty dětí, žáků a studentů nebo jiných obdobných jednotek vedených v rejstříku škol a školských zařízení neuvádějí. Důsledkem této novely bylo opětovně zapsání nejvyššího povoleného počtu žáků (kapacity) ve školních klubech všech zřizovatelů. K 1. 9. 2016 tak činila kapacita školních klubů ve Zlínském kraji 12 552 míst.

2.10. PORADENSKÉ SLUŽBY

Školská poradenská zařízení představují pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogická centra. Dalšími poradenskými zařízeními jsou střediska výchovné péče pro děti a mládež.

Pedagogicko-psychologické poradny

Ve Zlínském kraji v současné době působí jedna Krajská pedagogicko-psychologická poradna a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Zlín, skládající se ze sedmi odloučených pracovišť. Ve školním roce 2015-2016 prošlo péčí pedagogicko-psychologické poradny ve Zlínském kraji 8 779 klientů, největší podíl (5 997) opět tvoří žáci plnící povinnou školní docházku. Děti z mateřských škol bylo 1 820, středoškoláků 837, vyšší odborné školy navštěvovalo 9 klientů a 116 klientů bylo školsky nezařazeno.

Speciálně pedagogická centra

Ve Zlínském kraji pracuje celkem šest speciálně pedagogických center (SPC), z toho jedno SPC se sídlem mimo Zlínský kraj (formou dvou odloučených pracovišť). SPC jsou vždy součástí speciálních škol, které jsou zřizovány státem nebo Zlínským krajem.

SPC zabezpečují péči dětem a žákům s postižením smyslovým, tělesným, mentálním a s více vadami, provádí vyhledávání a speciálně pedagogickou a psychologickou diagnostiku dětí se zdravotním postižením a vede jejich evidenci ve spádové oblasti. Pracovníci SPC pečují o zdravotně postižené žáky integrované do škol a děti s hlubokým mentálním postižením s jiným způsobem vzdělávání; zpracovávají podklady pro rozhodnutí o zařazení dětí a žáků se zdravotním postižením do škol a školských zařízení.

Tabulka 21 - Přehled speciálně pedagogických center ve Zlínském kraji

	Speciální škola se SPC	Zaměření SPC	Zřizovatel
1.	Dětský domov, Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Zlín	pro zrakově postižené pro mentálně postižené	Zlínský kraj
2.	Základní škola praktická a Základní škola speciální Zlín	pro žáky s více vadami	Zlínský kraj
3.	Základní škola a Mateřská škola speciální Kroměříž	pro žáky s více vadami	Zlínský kraj
4.	Mateřská škola, Základní škola a Střední škola pro sluchově postižené Valašské Meziříčí	pro sluchově postižené	MŠMT ČR
5.	Základní škola a Mateřská škola logopedická, Brno (odloučená pracoviště v Kroměříži a Uherském Hradišti)	pro žáky s vadami řeči	MŠMT ČR

Tabulka 22 - Počet klientů SPC zřizovaných Zlínským krajem ve školním roce 2015-2016

Klienti, jimž poskytlo SPC péči								
Celkem	Mentální	Sluch	Zrak	Řeč	Tělesné	Více vad	Autismus	Ostatní
1 925	689	0	87	11	184	624	246	84

Střediska výchovné péče

Střediska výchovné péče (SVP) pro děti a mládež jsou součástí výchovných a diagnostických ústavů zřizovaných státem (MŠMT ČR), ve Zlínském kraji pracují jako odloučená pracoviště zařízení uvedených v tabulce. Pracují s dětmi a mládeží s negativními jevy chování, u kterých nejsou důvody pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy.

Tabulka 23 - Přehled středisek výchovné péče ve Zlínském kraji

	Působíště SVP ve Zlínském kraji	Diagnostický nebo výchovný ústav, pod který dané SVP patří
1.	Kelč (momentálně v rekonstrukci, náhradní prostory v SVP Tršice)	DDÚ Olomouc
2.	Valašské Meziříčí	DDÚ Olomouc
3.	Zlín	Diagnostický ústav pro mládež, SVP a školní jídelna, Brno, Veslařská
4.	Kroměříž	Diagnostický ústav pro mládež, SVP a školní jídelna, Brno, Veslařská
5.	Bystřice p. Hostýnem	Diagnostický ústav pro mládež, SVP a školní jídelna, Brno, Veslařská
6.	Uherské Hradiště	Výchovný ústav, SVP HELP, SŠ a ZŠ Střílky

2.11. ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ A ŠKOLSKÉ SLUŽBY

2.11.1. VÝCHOVNÁ ZAŘÍZENÍ

Na území Zlínského kraje ve školním roce 2015-2016 působilo celkem 14 školských zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy. Účelem těchto zařízení je zajišťovat nezletilé osobě, a to zpravidla ve věku od 3 do 18 let, případně zletilé osobě do 19 let, na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo ochranné výchově nebo o předběžném opatření náhradní výchovnou péči v zájmu jeho zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání. Zařízení rovněž spolupracují s rodinou dítěte, poskytují jí pomoc při zajišťování záležitostí týkajících se dítěte, včetně rodinné terapie a nácviku rodičovských a jiných dovedností nezbytných pro výchovu a péči v rodině. V rámci práce s dítětem tato zařízení poskytují podporu při přechodu dítěte do jeho původního rodinného prostředí nebo jeho přemístění do náhradní rodinné péče.

Dětské domovy

Dětský domov je školské výchovné a vzdělávací zařízení pro děti s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování. Do dětského domova mohou být umísťovány děti ve věku zpravidla od 3 do 18 let. Do dětského domova je rovněž možno umístit nezletilé matky spolu s jejich dětmi. Zlínský kraj je zřizovatelem 12 dětských domovů s celkovou lůžkovou kapacitou 294 lůžek, konkrétně viz tabulka 24.

Všechny dětské domovy zřizované Zlínským krajem jsou rodinného typu, tedy podmínky pro výchovu a vzdělávání plně odpovídají platným právním předpisům. Materiální vybavení dětských domovů je na vysoké úrovni, neboť budovy všech zařízení prošly v minulých letech kompletní nebo částečnou rekonstrukcí. Umísťování dětí do těchto zařízení probíhá průběžně po celý rok, stejně tak i odchod dětí ze zařízení, které jsou podmíněčně nebo trvale propouštěny nebo odcházejí do pěstounské péče. Tato skutečnost způsobuje, že počty svěřenců v průběhu roku v dětských domovech kolísají. Ve školním roce 2015-2016 bylo v dětských domovech ve Zlínském kraji k 31. 10. 2015 registrováno 250 svěřenců, což představuje oproti předchozímu roku pokles o dva svěřence.

Tabulka 24 - Přehled dětských domovů ve Zlínském kraji ve školním roce 2015-2016

Školské zařízení	Kapacita	Naplněnost k 31. 10. 2015
Dětský domov Kroměříž	24	21
Dětský domov Uherské Hradiště	24	22
Dětský domov Uherský Ostroh	30	28
Dětský domov Bojkovice	24	22
Dětský domov Valašské Meziříčí	24	23
Dětský domov Zašová	24	21
Dětský domov Zlín	16	9
Dětský domov Vizovice	16	12
Dětský domov a Základní škola Liptál	48	38
Dětský domov a Základní škola Vizovice	16	12
Dětský domov, Základní škola a Praktická škola Valašské Klobouky	32	27
Dětský domov, Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Zlín	16	15
Celkem	294	250

Dětské domovy se školou

Dětský domov se školou je účelově určen pro děti s nařízenou ústavní výchovou, které mají závažné poruchy chování nebo pro svou přechodnou nebo trvalou duševní poruchu vyžadují výchovně léčebnou péči, nebo pro děti s uloženou ochrannou výchovou. Do tohoto zařízení jsou rovněž umísťovány nezletilé matky splňující výše uvedené podmínky a jejich děti. Do dětského domova se školou mohou být umísťovány děti zpravidla od šesti let věku do ukončení povinné školní docházky. Ve Zlínském kraji působil ve školním roce 2015-2016 jeden dětský domov se školou, který je zřizován MŠMT – Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna, Bystřice pod Hostýnem, Havlíčkova 547 s kapacitou 40 lůžek.

Výchovné ústavy

Výchovný ústav pečuje o děti starší 15 let se závažnými poruchami chování, u nichž byla nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova. Ve vztahu k dětem plní zejména úkoly výchovné, vzdělávací a sociální. Ve školním roce 2015-2016 působil ve Zlínském kraji jeden výchovný ústav, který zřizuje MŠMT. Jedná se o Výchovný ústav, Středisko výchovné péče HELP, Základní škola a Střední škola, Střílky, Zámecká 107 s kapacitou 48 lůžek.

2.11.2. UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ

Ubytování zabezpečují žákům středních škol a studentům vyšších odborných škol domovy mládeže a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami internáty. Tato školská ubytovací zařízení jsou zpravidla zřizována jako součást školy. Celkový počet nabízených lůžek v ubytovacích zařízeních činil stejně jako v minulém školním roce 4 232 lůžek. Ve školním roce 2015-2016 bylo k datu statistického zjišťování v domovech mládeže a internátech ubytováno celkem 2 807 žáků a studentů (minulý školní rok 2 818). Celkový počet ubytovaných tedy klesl o 11 žáků a studentů.

2.11.3. ZAŘÍZENÍ ŠKOLNÍHO STRAVOVÁNÍ

Zařízení školního stravování zabezpečují stravovací služby v rámci školního stravování dětem, žákům, studentům po dobu jejich pobytu ve škole nebo školském zařízení. Vlastním zaměstnancům, případně důchodcům bývalým zaměstnancům zabezpečují závodní stravování. Volné výrobní kapacity zařízení školního stravování využívají k doplňkové činnosti – hostinské činnosti, v rámci které zabezpečují stravování cizím strávníkům.

Ve Zlínském kraji bylo k 31. 10. 2015 provozováno celkem 535 zařízení školního stravování všech zřizovatelů. Meziročně se celkový počet školních jídelen snížil o 2. Právnícká osoba Základní škola, Kostelec u Holešova, okres Kroměříž a právnícká osoba Základní škola, Koryčany, okres Kroměříž v období školního roku 2015–2016 na základě rozhodnutí svých zřizovatelů nevykonávaly činnost školského zařízení – školní jídelna. Tuto činnost vykonávala právnícká osoba SCOLAREST – zařízení školního stravování spol. s r. o. Počet školních jídelen – výdejen se zvýšil o 1 (LAPP KABEL s. r. o.). Počet školních jídelen – výdejen, kdy je strava dovážena ze stravovacího zařízení mimo rejstřík, se zvýšil o 1 (Základní škola a mateřská škola Čtyřlístek, s. r. o.).

Souhrnný přehled o počtu stravovaných v jednotlivých druzích nebo typech škol ve školním roce 2015-2016 podle stavu k 31. 10. 2015 je uveden v Příloze, tabulka P 7. Ostatní změny v rejstříku škol a školských zařízení, realizované na základě žádostí předložených zřizovateli, neměly v konečném součtu dopad na strukturu počtu jednotlivých typů školních jídelen. Údaje o počtech zařízení jsou uvedeny v Příloze, tabulka P 8. Přehled samostatných školních jídelen je uveden v Příloze, tabulka P 9. Jejich počet se ve školním roce 2015-2016 nezměnil.

V mateřských školách všech zřizovatelů byl vykazován mírný pokles počtu dětí zapsaných ke školnímu stravování. V porovnání školního roku 2014-2015 a 2015-2016 se počet zapsaných stravovaných dětí snížil celkem o 41. Počet stravovaných žáků a studentů se v meziročním porovnání zvýšil celkem o 693. Nárůst je dopadem příznivého demografického vývoje počtu žáků zejména na 1. stupni základních škol. Počet stravovaných dospělých se v meziročním porovnání zvýšil celkem o 210.

Ve Zlínském kraji zabezpečovalo 14 školních jídelen školní stravování v dietním režimu pro celkem 45 strávníků. Jednalo se o strávníky, jejichž zdravotní stav podle potvrzení registrujícího poskytovatele zdravotních služeb v oboru praktické lékařství pro děti a dorost vyžaduje stravovat se s omezením podle dietního režimu. Tyto školní jídelny v souvislosti s realizací dietního stravování zajistily splnění podmínek, které jsou stanoveny v § 2 odst. 4 a 5 vyhlášky č. 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů. Ve spolupráci s nutričními terapeutky a na základě jejich posouzení se jednalo především o zajištění obnovy nevyhovující technologie, nákupu vhodného nádobí a změny v dispozičním uspořádání stravovacích provozů apod. Zvýšené finanční nároky byly hrazeny z vlastních prostředků organizací nebo z prostředků přidělovaných jejich zřizovateli.

Ve zcela ojedinělých případech, kdy nebylo možno školní stravování přednostně zajistit v zařízeních školního stravování zařazených do rejstříku škol a školských zařízení, bylo toto zajišťováno smluvně u jiné osoby poskytující stravovací služby, která není zapsána do rejstříku škol a školských zařízení formou tzv. náhradního stravování. Ve školním roce 2015-2016 bylo zapsáno celkem 1 365 strážníků, což představuje v porovnání se školním rokem 2014-2015 mírný nárůst celkem o 69 strážníků.

Dvě školní jídelny ze Zlínského kraje se probojovaly mezi deset finalistů celorepublikové soutěže „O nejlepší školní oběd 2016“ pořádanou Společností pro výživu. Tématem VII. ročníku bylo připravit kompletní bezmasé obědové menu. Finálové kolo se uskutečnilo v srpnu 2016 v Brně. Na společném 4. místě se umístil kolektiv zaměstnankyň školní jídelny Základní škola a Mateřská škola Leskovec, okres Vsetín, příspěvková organizace a kolektiv zaměstnankyň školní jídelny Mateřská škola Střítež nad Bečvou, okres Vsetín, příspěvková organizace. Obě jídelny přispěly k významné reprezentaci a propagaci školního stravování nejen ve Zlínském kraji.

2.11.4. VYBRANÁ ÚČELOVÁ ZAŘÍZENÍ

Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

Ve Zlínském kraji působí stejně jako v předešlém školním roce celkem šest Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Jedno je zřízeno při Střední průmyslové škole Otrokovice, druhé při Krajské pedagogicko-psychologické poradně ve Zlíně, třetí při Střední zdravotnické škole a Vyšší odborné škole zdravotnické Zlín, čtvrté při Základní škole Zlín, Dřevnická 1790, příspěvková organizace, páté při Domu dětí a mládeže, příspěvková organizace se sídlem Uherský Brod a šesté zahájilo činnost 1. 1. 2015 při Vyšší odborné škole pedagogické a sociální a Střední pedagogické škole Kroměříž.

Spolu s pracovištěm Národního institutu dalšího vzdělávání ve Zlíně patří k nejdůležitějším subjektům, které se zaměřují na zvyšování profesních kompetencí pedagogických pracovníků.

Středisko služeb školám Zlínského kraje

Ve Zlínském kraji vykonávají činnost střediska služeb školám celkem dva subjekty. První je součástí Střední průmyslové školy Otrokovice. Jeho činnost spočívá ve správě Informačního a vzdělávacího portálu školství Zlínského kraje **ZKOLA**. Je určen nejen pedagogům, ale také žákům, studentům a jejich rodičům. Portál vznikl z iniciativy Krajského úřadu Zlínského kraje a Střediska služeb školám Zlínského kraje. V současné době jsou součástí vzdělávacího portálu ZKOLA podweby **www.burzaskol.cz** (virtuální burza škol, kompletní vzdělávací nabídka středních škol ve Zlínském kraji), **www.sofiazk.cz** (databáze dalšího vzdělávání, aktuální nabídka vzdělávacích akcí, oborově zaměřené kabinety, tematické články a průzkumy), **www.kudykam.eu** (poradenská aplikace pro žáky středních a základních škol) a **www.zlinskedumy.cz** (digitální učební materiály).

Druhé středisko zahájilo činnost 1. 5. 2016 při Střední průmyslové škole a Obchodní akademii Uherský Brod. Součástí této školy je Centrum pro výuku a prezentaci hi-technologií, které je unikátním vzdělávacím a prezentačním centrem v oblasti technického a přírodovědného vzdělávání. Toto centrum připravuje a nabízí základním školám a středním školám speciální výukové programy pro žáky i učitele a vykonává tak činnost v nově vzniklém středisku služeb školám.

Střediska praktického vyučování

Střediska praktického vyučování ve Zlínském kraji jako školská účelová zařízení jsou zřizována soukromými subjekty a zajišťují odborný výcvik všem školám bez rozdílu zřizovatele. Ve Zlínském

kraji provozují činnost stejně jako v předešlém školním roce dvě střediska praktického vyučování, ve kterých se vzdělávalo celkem 38 (v minulém roce 41) žáků v oborech zaměřených na obchod a stavebnictví. Meziroční změny vykazují nepatrné rozdíly v počtech žáků.

Plavecké školy

Plavecké školy jsou školská účelová zařízení, jejichž hlavní činností je poskytování výuky plavání žákům 1. stupně základních škol v rámci povinné tělesné výchovy. Ve Zlínském kraji zabezpečují plaveckou výuku tři plavecké školy, z nichž jedna – Uherské Hradiště – je zřizována Zlínským krajem, dvě – Zlín a Valašské Meziříčí – jsou zřizovány obcemi. Dnem 31. 12. 2015 došlo Zlínským krajem ke zrušení příspěvkové organizace Plavecké školy Zlín, jejíž činnost následně 1. 1. 2016 převzala nově zřízená organizace statutárního města Zlín s názvem Plavecká škola Zlín, příspěvková organizace.

Plaveckou výuku dále zajišťovaly subjekty, které mají k dispozici plavecký bazén, jsou zapsány v rejstříku škol a školských zařízení, ale nejsou plaveckou školou, jako školským účelovým zařízením. Jednalo se o Základní školu Brumov-Bylnice, Základní školu a Základní uměleckou školu Dolní Němčí, Základní školu Uherské Hradiště, Za Alejí 1072. Dalšími poskytovateli plavecké výuky jsou subjekty nezapsané v rejstříku škol a školských zařízení – Plavecká škola Holešov – Sport centrum Tomáš Svoboda Holešov, TJ Plavecké sporty Kroměříž – Plavecká škola, Plavecká škola TJ Rožnov pod Radhoštěm.

Skutečnost, zda je výuka plavání na základních školách realizována, záleží na tom, zda je zařazena do školního vzdělávacího programu základní školy. Ve Zlínském kraji se do výuky plavání zapojují téměř všechny základní školy. Dle poskytovatelů výuky plavání se pouze tři základní školy z kraje neúčastní výuky plavání.

Ve školním roce 2015-2016 se dle statistických údajů zapojilo do plavecké výuky celkem 13 257 žáků 1. stupně základních škol, tzn. o téměř 3% více než v loňském roce. Tento statistický údaj představuje 45,21% plavajících žáků z celkového počtu žáků 1. stupně základních škol (29 326 žáků).

Vedle základní plavecké výuky organizují plavecké školy bohatou doplňkovou činnost. Nabízí např. zdokonalovací plaveckou výuku pro žáky vyšších ročníků základních škol, plavání pro kojence a batolata, zdokonalovací kurzy plavání dospělých, aqua aerobiku a další činnosti. Velmi oblíbenou se stala i předplavecká výuka dětí mateřských škol. Ve školním roce 2015-2016 navštěvovalo dle statistických údajů předplaveckou výuku 4 544 dětí, tzn. 22,45% plavajících dětí z celkového počtu dětí v mateřských školách (20 239 dětí).

3. Pracovníci ve školství

Z následujících tabulek lze vyčíst vývoj pracovníků v jednotlivých typech škol a školských zařízeních, který je zejména v případě pedagogických pracovníků přímo závislý na vývoji výkonů.

Tabulka 25 - Počty pedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem za kalendářní roky

Typ školy, školského zařízení	2013	2014	2015	2016
Základní umělecké školy	453	453	465	473
Střední odborná učiliště a učiliště	622	596	593	588
Gymnázia	532	519	592	594
Střední odborné školy	767	729	627	628
Vyšší odborné školy	43	38	39	38
Konzervatoře	42	43	44	45
Speciální mateřské školy	16	16	15	16
Speciální základní školy	306	299	286	281
Speciálně pedagogická centra	24	25	25	26
Speciální střední školy	102	95	83	80
Internáty speciálních ZŠ	12	12	12	12
Školní družiny	25	24	27	26
Domovy mládeže	106	99	100	97
Dětské domovy	108	104	106	106
Pedagogicko-psychologické poradny	40	42	42	48
Celkem	3 198	3 094	3 056	3 058

Tabulka 26 - Počty nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem za kalendářní roky

Typ školy, školského zařízení	2013	2014	2015	2016
Základní umělecké školy	59	58	58	58
Střední odborná učiliště a učiliště	225	201	194	185
Gymnázia	112	111	133	132
Střední odborné školy	225	215	181	182
Vyšší odborné školy	14	14	11	9
Konzervatoře	6	7	7	7
Speciální mateřské školy	3	3	1	1
Speciální základní školy	60	57	55	55
Speciálně pedagogická centra	2	2	2	2
Speciální střední školy	21	27	25	24
Internáty speciálních ZŠ *	11	10	5	6
Domovy mládeže *	216	209	70	70
Dětské domovy *	103	100	80	77
Pedagogicko-psychologické poradny	8	8	8	8
Školní jídelny *	108	108	258	256
Celkem	1 173	1 130	1 088	1 072

* Pozn.: Na základě vyhlášky č. 362/2014 Sb. ze dne 23. prosince 2014, kterou se mění vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů došlo s účinností od 1. 1. 2015 ke změně v metodice vykazování některých druhů činností škol a školských zařízení – především je nově veškerá činnost zařízení školního stravování sledována jednotně pod Zařízením školního stravování (dříve zahrnuto do jiných zařízení, tj. do činnosti internátů, domovů mládeže a zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy).

Tabulka 27 - Počty pedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných obcemi za kalendářní roky

Typ školy, školského zařízení	2013	2014	2015	2016
Mateřské školy	1 578	1 605	1 625	1 631
Základní školy	3 199	3 250	3 313	3 415
Školní družiny	380	394	415	434
Základní umělecké školy	21	21	21	22
Střediska volného času / Domy dětí a mládeže	108	102	100	102
Celkem	5 286	5 372	5 474	5 604

Tabulka 28 - Počty nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných obcemi za kalendářní roky

Typ školy, školského zařízení	2013	2014	2015	2016
Mateřské školy	461	467	466	468
Základní školy	785	783	789	804
Školní jídelny	1 172	1 181	1 181	1 183
Základní umělecké školy	3	3	3	3
Střediska volného času / Domy dětí a mládeže	33	31	29	28
Celkem	2 454	2 465	2 468	2 486

4. Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Podle databáze poskytovatelů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vedené Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR nabízelo vzdělávací akce pro pedagogické pracovníky škol a školských zařízení ve Zlínském kraji celkem 57 subjektů.

Mezi nejvýznamnější subjekty poskytující DVPP ve Zlínském kraji patří Národní institut pro další vzdělávání, krajské pracoviště Zlín. Krajské pracoviště Národního institutu pro další vzdělávání nabízelo ucelené cykly seminářů, přednášky či vzdělávací programy určené jak vedení, tak pedagogům všech typů a stupňů škol. Obsah vzdělávacích programů odrážel aktuální vzdělávací potřeby pedagogů a zaměřoval se na IT dovednosti, problematiku ŠVP, didaktické studium cizího jazyka, kurzy komunikace a další. Nabízeny byly i programy realizované v rámci Systému podpory nadání. Významnými poskytovateli DVPP zřízenými Zlínským krajem jsou Krajská pedagogicko-psychologická poradna a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Zlín (KPPP a ZDVPP) a Zařízení pro DVPP při Střední průmyslové škole Otrokovice.

DVPP poskytované Střední průmyslovou školou Otrokovice

Ve školním roce 2015-2016 nabízela Střední průmyslová škola Otrokovice v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 24 akreditovaných vzdělávacích programů. Škola je také Regionálním vzdělávacím centrem Zlínského kraje programu Pil (Partners in Learning), kdy ve spolupráci se společností Microsoft poskytovala 4 typy školení v oblasti vzdělávání pedagogických pracovníků v ICT. Součástí nabídky DVPP byl také vzdělávací program související s novým portálem školství Zlínského kraje.

Ve sledovaném období bylo proškoleny na 200 pedagogických pracovníků, největší zájem byl o vzdělávací programy zaměřené na ICT.

DVPP poskytované Krajskou pedagogicko-psychologickou poradnou a Zařízením pro DVPP Zlín

Od 1. 9. 2014 nejsou vzdělávací akce DVPP organizovány v prostorách Krajské pedagogicko-psychologické poradny a Zařízení pro DVPP Zlín. V případě zájmu jsou akce DVPP (akreditované MŠMT) realizovány přímo v prostorách školy. Výběr témat a termínu, času a lektorů je vždy individuální – záleží tedy na ředitelce/řediteli školy a dohodě. Vzhledem k malému zájmu byly vzdělávací akce realizovány v minimálním rozsahu.

V průběhu školního roku 2015-2016 realizovala Krajská pedagogicko-psychologická poradna a Zařízení pro DVPP Zlín ve své režii jednu vzdělávací akci: Stres, zátěž a syndrom vyhoření (lektor Miroslav Orel) – akce se konala v červnu 2016, účastnilo se celkem 56 osob.

V průběhu školního roku 2015-2016 KPPP a ZDVPP Zlín ve spolupráci s VOŠ pedagogickou a sociální a Střední pedagogickou školou Kroměříž realizovala studium pedagogiky k výkonu pedagogické praxe. Studia pedagogiky se účastnilo celkem 25 osob.

5. Vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení

Další vzdělávání dospělých ve školách Zlínského kraje probíhalo ve dvou hlavních směrech – ostatní formy vzdělávání ve středním a vyšším odborném školství a dále vzdělávací akce náležející do neformálního vzdělávání. Následující tabulka srovnává počty studujících v ostatních formách vzdělávání ve školních rocích 2007-2008 až 2015-2016 dle skupin oborů.

Tabulka 29 - Počty studujících v ostatních formách vzdělávání ve školních rocích 2007-2008 až 2015-2016

Skupina oborů	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016
H	79	39	75	79	78	72	63	63	75
L + M (zakončeno maturitní zkouškou)	1 615	1 770	1 741	1 595	1 213	975	891	811	702
N	237	195	305	277	279	344	294	294	124

Ve druhém směru školy nabízely kurzy neformálního vzdělávání, jež vesměs navazovaly na obory počátečního vzdělávání a byly realizovány v souvislosti s využíváním kapacit středních a vyšších odborných škol pro další profesní vzdělávání. Od září 2013 je v provozu internetový portál Sofia zaměřený na oblast dalšího vzdělávání, a to díky projektu realizovanému z Globálního grantu Zlínského kraje. Portál mimo jiné funguje jako databáze poskytovatelů dalšího vzdělávání ve Zlínském kraji. Během sledovaného období bylo v databázi registrováno celkem 60 vzdělavatelů, z nichž 28 jsou školy a školská zařízení zřizované Zlínským krajem.

6. Prevence rizikového chování, environmentální a multikulturní výchova, vzdělávání cizinců

6.1. PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Koordinací prevence rizikového chování se ve Zlínském kraji v samostatné působnosti zabývá Odbor školství, mládeže a sportu, Oddělení mládeže, sportu a rozvoje lidských zdrojů krajského úřadu. V oblasti prevence rizikového chování plnilo oddělení řadu úkolů. Jednalo se zejména o stanovování základních strategií v daných oblastech, stanovení priorit na budoucí období, podporu vytváření struktury subjektů realizujících či spolupodílejících se na vytyčených prioritách a v neposlední řadě o podporu vytváření materiálních, personálních a finančních podmínek nezbytných pro vlastní realizaci prevence ve školství. Na oddělení zabezpečuje tuto funkci krajská školská koordinátorka prevence. Mezi její hlavní úkoly patřilo vytváření a inovace krajské koncepce, spolupráce s dotčenými odbory Krajského úřadu ZK (protidrogovým koordinátorem a koordinátorem prevence kriminality, koordinátorem romských poradců) a dalšími subjekty participujícími na řešení problematiky prevence na úrovni kraje a především spolupráce s krajskou pedagogicko-psychologickou poradnou.

Krajská politika pro oblast prevence vycházela z Krajského plánu primární prevence rizikového chování ve Zlínském kraji 2015-2017, který koreloval s Národní strategií primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT na období 2013-2018. Zlínský kraj kladl důraz především na specifickou primární prevenci, to znamená na aktivity zaměřené na děti a mládež, u kterých lze v případě jejich absence očekávat rizikový vývoj.

Základním principem prevence rizikového chování u dětí a mládeže ve ZK proto byla výchova ke zdravému životnímu stylu, podpora osvojování si pozitivního sociálního chování a rozvoje sociálních kompetencí vedoucí k harmonickému rozvoji osobnosti.

Zlínský kraj podporoval realizaci preventivních programů zaměřených na specifickou primární prevenci ve školách a školských zařízeních a vyčlenil z rozpočtu finanční prostředky na prevenci rizikového chování. Další finanční prostředky na primární prevenci byly poskytovány školám, školským zařízením a NNO ze státního rozpočtu prostřednictvím MŠMT.

Součástí základního poslání škol a školských zařízení ZK je primární prevence rizikového chování. Realizuje se v každé škole na základě vypracovaného Preventivního programu v součinnosti se Školním vzdělávacím programem v osnovách a učebních plánech Školního vzdělávacího programu a dalších dokumentů škol. Za školní rok 2015-2016 bylo evaluováno celkem 229 Preventivních programů. Z těchto byly vybrány ty nejlepší, jejichž autoři a realizátoři byli oceněni. Jednalo se celkem o 18 školních metodiků prevence, kteří převzali ocenění za kvalitní preventivní program školy.

Neodmyslitelnou součástí krajské prevence se staly krajské konference. Příznivě hodnoceny byly jubilejní X. Krajská konference PPRCH pro ZŠ a SŠ a IV. Krajská konference k PPRCH pro MŠ, které se věnovaly tématu „Vztahy, spolupráce a komunikace v rámci školy“.

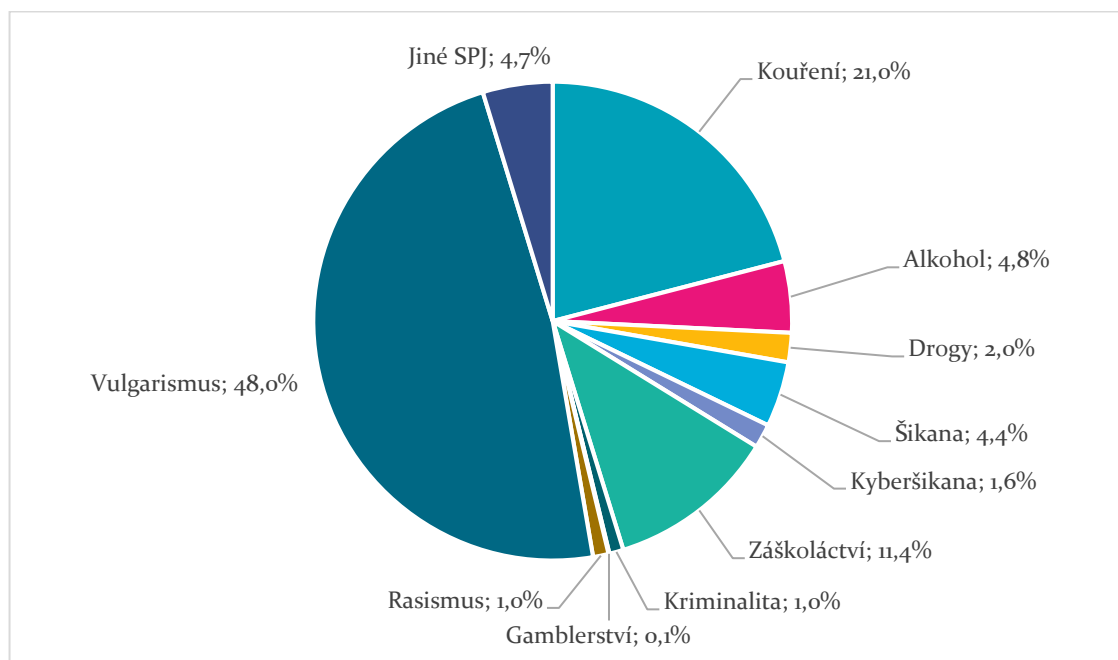
Nově byly do krajské prevence zařazeny semináře, které aktuálně reagovaly na vývoj potřeb prevence a vznik nových forem rizikového chování. Seminář „Osobní bezpečí na internetu“ a odborný seminář „O bezpečnosti provozu sítí a služeb“ zprostředkovali kvalitní a erudovaní lektori, jejichž přínosem bylo zejména předání a výměna odborných informací a zkušeností z dané oblasti.

Na dotační řízení kraje pro oblast prevence rizikového chování bylo vyčleněno celkem 706 000 Kč pro školy a školská zařízení a 1 300 000 Kč pro NNO. Podáno bylo celkem 18 projektových žádostí od škol a školských zařízení a 17 projektových žádostí ze strany NNO. Z nich pak bylo k podpoře vybráno celkem 30 projektů.

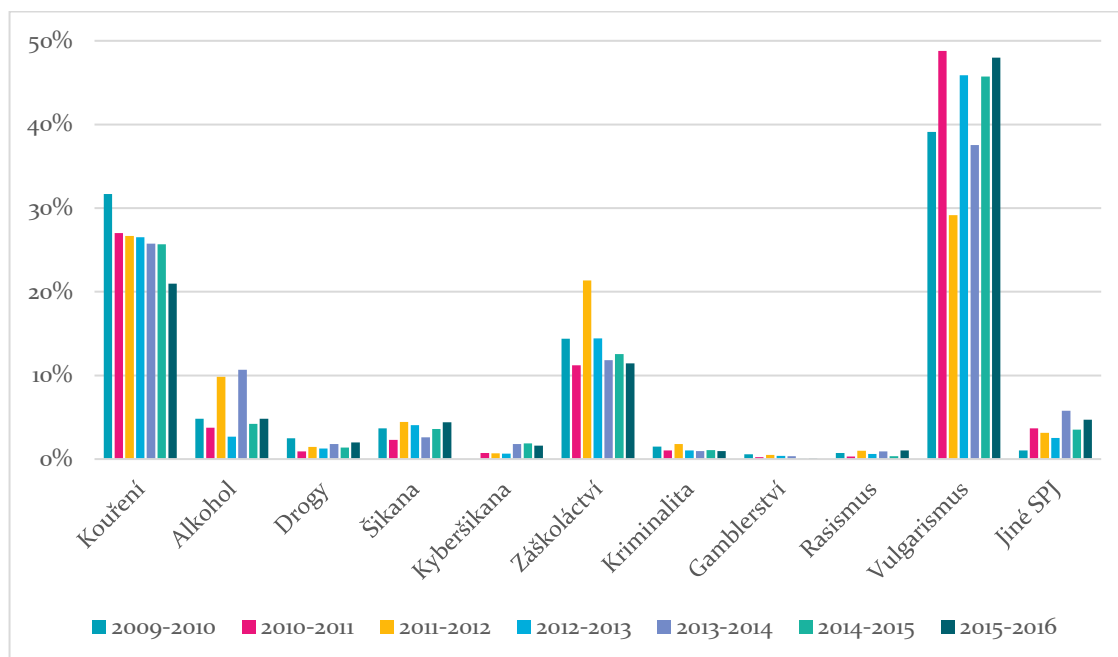
Kontinuita, systematičnost a komplexnost patřily mezi základní předpoklady preventivního působení s ohledem na věk dítěte a jeho aktuální prožívání světa, které se dařilo naplnit spoluprací s KPPP a ZDVPP Zlín – činnostmi okresních metodiků prevence, činnostmi nestátních neziskových organizací a především odpovědnou a cílenou prací školních metodiků prevence. I přesto se ve školách vyskytovaly projevy rizikového chování, což vyplynulo z dotazníku zasláného školám a školským zařízením ze strany krajské školské koordinátorky prevence. Nejčastěji se jednalo o vulgární vyjadřování a chování žáků (48%), druhou příčku zaujalo kouření (21%), následně potom záškoláctví (11,4%).

Způsoby hodnocení a zpracování výše uvedených dat mají různou podobu. S cílem sjednotit způsob hodnocení byl v roce 2016 Klinikou adiktologie ve spolupráci s Národním ústavem pro vzdělávání uveden do praxe on-line Systém Výkaznictví preventivních aktivit, který by měl být používán každoročně. Méně povzbudivá i nadále zůstává skutečnost, že mnoho projevů rizikového chování má latentní podobu a nelze je úplně odstranit.

Graf 1 - Podíl rizikového chování ve školním roce 2015-2016

Graf 2 - Vývoj zjištěného rizikového chování ve školních rocích 2009-2010 až 2015-2016

6.2. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ve své činnosti pokračovala Komise Rady Zlínského kraje pro environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu. Projednávala mimo jiné dokumenty vycházející z Krajské koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Zlínského kraje pro období 2014-2022 – vyhodnocení 1. Akčního plánu a zpracování 2. Akčního plánu téže koncepce, dále podporu Zlínského kraje pro oblast ekologických aktivit v kraji a přípravu tradičních regionálních akcí v oblasti EVVO.

Mezi již tradičně probíhající aktivity patří realizace akcí celokrajského významu, zejména Krajské konference o EVVO ve Zlínském kraji, Krajského veletrhu EVVO – Dne pro přírodu a Ekologické olympiády středoškoláků. Krajská konference EVVO se konala dne 12. listopadu 2015 v Baťově institutu. Tradiční součástí programu bylo vyhlášení Ceny za přínos k rozvoji EVVO ve Zlínském kraji, nově také vyhlášení nominací a předání certifikátů v soutěži o titul Regionální výrobce podporující místní udržitelnou ekonomiku 2015. Den pro přírodu se konal dne 10. června 2016 v areálu hradu Malenovice.

Zlínský kraj podpořil oblast EVVO prostřednictvím Programu „Podpora ekologických aktivit v kraji“, který administruje Odbor životního prostředí a zemědělství ve spolupráci Odborem školství, mládeže a sportu. Pro rok 2015 i 2016 činila alokace tohoto programu 1 000 000 Kč.

Ve školním roce 2015-2016 byly na území Zlínského kraje zahájeny 2 akreditované kurzy pro koordinátory EVVO. Prezenční formu studia zaměřenou na MŠ a ZŠ nabídla Líska, kombinovaná forma studia pro SŠ byla organizována ve spolupráci Tauferyovy střední odborné školy veterinární Kroměříž s Klubem ekologické výchovy v Praze.

6.3. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Centrum na podporu integrace cizinců (CPIC)

Ve srovnání s jinými kraji patřil Zlínský kraj v roce 2015-2016 k oblastem s nejnižším počtem cizinců (kraj Vysočina 8 050, Zlínský kraj 8 538, Olomoucký kraj 10 413, proti tomu hl. město Praha 171 408). Nejvíce zastoupenou skupinou cizinců ze zemí EU byli Slováci (3 930), výraznými počty byli zastoupeni cizinci z tzv. třetích zemí a to z Ukrajiny (938), Vietnamu (771), Mongolska (342) a Polska (319), kteří na území ČR pobývali v rámci dlouhodobého nebo trvalého pobytu. Velkým hendikepem cizinců bývá zásadní neznalost českého jazyka a bezradnost v řadě nových životních situací. Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra již od roku 2009 zřizuje v jednotlivých krajích Centra na podporu integrace cizinců (CPIC), která nabízejí cizincům pomoc v nejrůznějších oblastech. Ve Zlínském kraji se jednalo o nabídku tlumočnických služeb, organizaci výuky českého jazyka na různých úrovních, poskytování sociálního a právního poradenství v ambulantní či terénní formě, dále organizaci kurzů sociokulturní orientace či nabídku volnočasových aktivit pro rodiny s dětmi.

Dle potřeby spolupracuje CPIC také se školami v kraji. Nabízí jim využívání tlumočnických služeb, poradenskou činnost k cizinecké problematice, nechybí nabídka interkulturního programu ve formě přednášek zaměřených na zážitkovou pedagogiku, včetně besed s cizinci z třetích zemí. V souvislosti s problematikou začleňování žáků-cizinců do škol pomáhá CPIC s výukou češtiny formou individuálních dětských kurzů češtiny. Ve školním roce 2015-2016 tak spolupracovalo se ZŠ Vsetín, Trávníky 1217, ZŠ a MŠ Nedašov, ZŠ Mánesova Otrokovice.

CPIC také spolupracuje na úrovni kraje s řadou institucí, např. s krajským úřadem, úřadem práce, Magistrátem města Zlína, cizineckou policií, Univerzitou Tomáše Bati, Národním institutem pro další vzdělávání, neziskovými organizacemi a dalšími. Pravidelně koordinuje tzv. regionální platformu, kde se na lokální úrovni diskutuje cizinecká problematika.

6.4. VZDĚLÁVÁNÍ CIZINCŮ

Také ve školním roce 2015-2016 patřil Zlínský kraj mezi kraje ČR s nejnižším počtem žáků-cizinců v základních a středních školách. Celkový počet žáků-cizinců byl 592, což je v porovnání s předcházejícím obdobím o 30 více. Nejvýrazněji se zvýšení projevilo u žáků ze Slovenské republiky v základních i středních školách (celkem +26). Naopak k největšímu úbytku žáků-cizinců došlo ve středních školách u žáků z ostatních států světa (-12).

Na zvýšenou náročnost práce se žáky-cizinci mohou základní školy získat finanční podporu zejména z rozvojových programů MŠMT. Do rozvojového programu „Bezplatná výuka českého jazyka přizpůsobená potřebám žáků-cizinců z třetích zemí“ se na rok 2016 zapojilo 13 základních škol Zlínského kraje a celková poskytnutá dotace byla 338 003 Kč. Do rozvojového programu „Zajištění bezplatné přípravy k začlenění do základního vzdělávání dětí osob se státní příslušností jiného členského státu Evropské unie“ se zapojilo 8 základních škol a celková dotace činila 92 179 Kč.

Podrobnější údaje z oblasti vzdělávání cizinců jsou uvedeny v tabulce 30.

Tabulka 30 - Počet vzdělávaných cizinců ve Zlínském kraji podle státní příslušnosti a typu školy v letech 2014-2015 a 2015-2016

Státní příslušnost	Základní školy			Střední školy (včetně konzervatoře)		
	2014-2015	2015-2016	Meziroční změna	2014-2015	2015-2016	Meziroční změna
Slovenská republika	152	163	11	170	185	15
Státy Evropské unie	18	23	5	13	13	0
Ostatní evropské státy	55	59	4	20	26	6
Ostatní státy světa	76	77	1	58	46	-12
Celkem	301	322	21	261	270	9

7. Rozvojové programy a mezinárodní spolupráce

7.1. ROZVOJOVÉ PROGRAMY

Fond Zlínského kraje

Zlínský kraj podporuje rozvoj svého územního obvodu v souladu se svými prioritami definovanými v základních a sektorových koncepcích a vyhlašuje každoročně programy podpory v sekcích Fondu Zlínského kraje. Přehled podpor v jednotlivých programech, které spadají do gesce Odboru školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Zlínského kraje v roce 2016 ukazuje tabulka 31.

Tabulka 31 - Přehled podpor v jednotlivých programech Fondu Zlínského kraje spadajících do gesce Odboru školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Zlínského kraje v roce 2016

Sekce fondu	Program	Počet podpořených žádostí	Počet podpořených subjektů	Celková výše podpory (Kč)
Rozvojové programy a krizové řízení	RPo4 – Podpora ekologických aktivit	19	19	953 000
	RPo7 – Podpora prevence rizikových typů chování (nestátní neziskové organizace)*	16	16	1 363 000
	RPo7 – Podpora prevence rizikových typů chování (školy a školská zařízení)	14	14	464 900
Mládež a sport	MaSo1 – Podpora jednorázových akcí v oblasti mládeže a sportu	257	198	3 741 000
	MaSo2 – Podpora sportovců zařazených do reprezentace ČR	21	20	456 000
	MaSo3 – Podpora činnosti a rozvoje mládežnického sportu	81	70	16 200 000
	MaSo4 – Naplňování koncepce podpory mládeže	9	9	490 000
Celkem				23 667 900

* Žádosti o dotaci z Programu RPo7, které předkládají žadatelé z řad nestátních neziskových organizací, jsou spravovány Odborem Kanceláře hejtmána.

7.2. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Ve školním roce 2015-2016 školy a školská zařízení zřizovaná Zlínským krajem realizovaly řadu mezinárodních aktivit.

Co se týče možností mezinárodní spolupráce, je nejvíce využíváný program Erasmus+. Jedná se o program Evropské komise, který v České republice administruje Dům zahraniční spolupráce MŠMT ČR.

V rámci tohoto programu je nejvíce využívanou formou mezinárodní spolupráce partnerství se zahraničními školami ze zemí zapojených do programu Erasmus+. Během těchto partnerství vysílají školy své žáky na krátkodobé nebo dlouhodobé vzdělávací pobyty či stáže, které jsou velmi často spojeny s výkonem praxe u zahraničního zaměstnavatele. Školy a školská zařízení také zapojují své žáky do jiných projektových aktivit jako například tvorba vícejazyčných publikací a dalších. Školy rovněž využívají možnosti získat grant na vzdělávání svých pedagogických pracovníků v zahraničí.

Zlínský kraj ve sledovaném období realizoval s podporou programu Erasmus+ vlastní mezinárodní projekt The STEM Engagement Europe. Tento projekt se zabývá zvyšováním atraktivity

přírodovědných a technických oborů ve středním vzdělávání a je zaměřen na vedení středních odborných škol, pedagogy a pedagožky vyučující přírodovědné a technické obory a na zástupce regionálních úřadů v oblasti vzdělávání. Hlavním cílem projektu je rozvoj kompetencí pedagožek a pedagogů v oblasti výuky přírodovědných a technických oborů. Pro dosažení tohoto cíle budou organizovány studijní návštěvy v partnerských zemích, výměnné stáže a semináře zaměřené na výměnu informací a sdílení zkušeností v oblasti atraktivní výuky předmětných oborů. Aktivity projektu jsou realizovány ve spolupráci s vybranými středními školami zřízenými Zlínským krajem.

8. Naplňování prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje

Průřezová témata

Cíl: Zavádění systémů kvality a hodnocení škol a školských zařízení.

Vlastní hodnocení školy je důležitým zdrojem informací pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy, která je školami zpracovávána pravidelně za každý školní rok. V souvislosti se změnami školské legislativy je způsob a rozsah vlastního hodnocení ponechán v kompetenci každé školy. Školy ve většině případů používaly vlastní evaluační metody. Rovněž zpracování výsledků evaluace u většiny škol neprobíhalo za účasti externího dodavatele, neboť vyškolení pracovníci škol byli schopni s výsledky evaluace dále pracovat. Každá škola tak mohla v rámci svého vlastního hodnocení dlouhodobě sledovat vzdělávací výsledky a porovnávat přidanou hodnotu v oblastech, kde usilovala o zlepšení.

V souladu s požadavkem na zvýšení kvality vzdělávacího systému v rámci celé České republiky je proto nutné i v dalším období pokračovat v podpoře a zefektivnění procesu vlastního hodnocení školy.

Cíl: Zvyšování základních kompetencí žáků a studentů.

Oblasti rozvoje podnikavosti, iniciativy a kreativity a rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti, respektive cíle a opatření pro území celého kraje, byly během sledovaného období zpracovány v Krajském akčním plánu vzdělávání ve Zlínském kraji a ve všech Místních akčních plánech na území kraje.

Na úrovni Pracovní skupiny Vzdělávání při Regionální stálé konferenci Zlínského kraje vznikly mimo jiné dvě platformy, které se začaly výše zmíněnou problematikou intenzivně zabývat. Jejich úkolem bylo nejen odborně zhodnotit a případně upravit navrhované cíle a opatření v rámci KAP, ale také začít obsahově naplňovat projekty, workshopy a tematická setkávání podporující rozvoj těchto oblastí.

Cíl: Rozvoj školských poradenských služeb.

Školská poradenská zařízení se ve sledovaném období zaměřovala na přípravu stanovování konkrétních podpůrných opatření, která na základě připravované změny legislativy od 1. 9. 2016 nahradí současný způsob zjišťování typu zdravotního postižení dítěte a žáka. Probíhalo cílené odborné a metodické vzdělávání pracovníků školských poradenských zařízení v této problematice. Zároveň byli o nových postupech ve vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami informováni ředitelé škol a výchovní poradci. K optimálnímu způsobu diagnostiky byly využívány nové diagnostické nástroje pořízené prostřednictvím rozvojového programu MŠMT. Kariérové poradenství bylo poskytováno na úrovni školských poradenských zařízení, výchovných poradců ve školách a úřadu práce. Absolventům základních škol, rodičům i široké veřejnosti mnoho informací v této oblasti poskytly informační a vzdělávací portály ZKOLA a BURZA ŠKOL.

V rámci kariérového poradenství byly dále realizovány semináře pro ředitele a výchovné poradce škol, vydání elektronické publikace Kam na školu ve Zlínském kraji a Kalendář dnů otevřených dveří středních škol Zlínského kraje.

Předškolní vzdělávání

Cíl: Ve spolupráci se zřizovateli mateřských škol a vzdělávacími institucemi v kraji zaměřenými na vzdělávání pedagogických pracovníků zvyšovat dostupnost a kvalitu předškolního vzdělávání.

Obce, jako zřizovatelé většiny mateřských škol v našem kraji, se trvale snaží vytvářet podmínky pro umístění co nejvyššího počtu dětí v jimi zřizovaných mateřských školách. Za tím účelem upravují stávající prostory mateřských škol nebo budují nové prostory. Krajský úřad obcím metodicky pomáhá při zápisu nových kapacit mateřských škol do rejstříku škol a vzhledem k narůstajícímu počtu dětí navyšuje finanční prostředky jednotlivých mateřských škol dle jeho zákonných možností.

V organizaci předškolního vzdělávání v následujících letech bude docházet k velkým změnám. Tyto změny se týkají zavedení povinnosti předškolního vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku do zahájení povinné školní docházky s účinností od 1. 1. 2017 a možnosti přijímání dětí do mateřských škol již od dvou let jejich věku.

Na tyto významné změny se musí připravit jak mateřské školy, tak jejich zřizovatelé. V mateřských školách, kde jsou již z důvodu volné kapacity přijímány děti od dvou let, je vytvářena nová pracovní pozice – chůva, která je financována MŠMT formou projektů nebo úřadem práce.

V této nelehké situaci se krajský úřad snaží ředitelům mateřských škol i jejich zřizovatelům metodicky pomáhat prezentací legislativních změn a vysvětlením způsobů zavádění těchto změn do praxe na metodických poradách pro ředitele mateřských škol organizovaných pověřenými obcemi.

Základní vzdělávání

Cíl: Inovace cílů a obsahu základního vzdělávání v souladu se současnými trendy vývoje společnosti a s revidovaným RVP ZV.

RVP ZV prošel revizí a následnými úpravami, na které školy byly povinny reagovat úpravami svých školních vzdělávacích programů tak, aby oba tyto dokumenty byly ve vzájemném souladu. Školy mohly využít informační systém InspIS ŠVP, který tento soulad pomáhal zajistit.

Zapojením do různých projektů a rozvojových programů, jejichž součástí bylo mj. další vzdělávání pedagogických pracovníků nebo partnerství se školami v ČR i zahraničí, se školy snažily zvýšit kvality učitelů a následně zefektivnit a zpestřit výuku jednotlivých předmětů, zejména matematiky a cizích jazyků. Snaha o zvyšování kvality škol bude pokračovat i v dalším období, a to např. prostřednictvím tvorby akčních plánů a školních akčních plánů.

Pokračovala také příprava kariérního systému pro pedagogy, který by měl být motivující pro práci učitele a zejména ředitele škol.

Střední vzdělávání

Cíl: Soulad struktury oborového portfolia středních škol s možnostmi uplatnění jejich absolventů v praxi.

Oborová nabídka středních škol Zlínského kraje byla stabilizovaná, vyrovnaná a nabízela absolventům základních škol dostatek možností pro volbu dalšího studia a následné uplatnění na trhu práce. I přes demografický propad se podařilo zachovat a rozvíjet nabídku oborů odborného vzdělávání.

Zlínský kraj usiloval o optimální strukturu v podílech přijímaných žáků ke střednímu vzdělávání do denní formy vzdělávání a to v poměru 70 % maturitní vzdělávání a 30 % vzdělávání v oborech s výučním listem.

V oborech ukončených maturitní zkouškou byla u škol zřizovaných Zlínským krajem realizována následující opatření: každoroční rozhodnutí zřizovatele o počtu otevíraných tříd 1. ročníku a zapojení do pokusného ověřování organizace přijímacího řízení s využitím centrálně zadávaných jednotných testů, které vyhlásilo MŠMT pro školní rok 2015-2016.

Cíl: Podporovat provázanost oborové nabídky s potřebami zaměstnavatelů v kontextu uplatnitelnosti absolventů středních škol.

Zlínský kraj i nadále podporoval obory s technickým zaměřením a rovněž obory, jejichž absolventi nemají problémy s uplatněním na trhu práce. V rámci oborů ukončených výučním listem se snažil zmírnit následky nepříznivé situace na trhu práce, postrádajícího kvalitní absolventy některých oborů. Jedním z účinných nástrojů se stal systém Podpora řemesel v odborném školství, ve kterém žáci vybraných učebních oborů dostávají, při splnění stanovených podmínek, finanční příspěvek z rozpočtu Zlínského kraje. U oborů ukončených maturitní zkouškou byly do vzdělávací nabídky zařazovány pouze obory vzdělání, které nahrazovaly jiný aktivní obor s maturitní zkouškou.

Cíl: Nadále usilovat o udržení kvality středního vzdělávání a efektivní partnerskou spolupráci středních škol se zaměstnavateli.

K udržení velmi dobré úrovně a kvality vzdělávání ve středních školách Zlínského kraje byla realizována řada opatření: zapojení středních škol do pokusného ověřování organizace přijímacího řízení s využitím centrálně zadávaných jednotných testů, které vyhlásilo MŠMT, realizace systému Podpora řemesel v odborném školství a spolupráce základních a středních škol v oblasti rozvoje technických, přírodovědných a řemeslných dovedností žáků.

Cíl: Udržet optimální krajskou síť středních škol.

Zlínský kraj se zaměřoval na udržení optimálního spektra oborové nabídky tak, aby byla odpovídající stavu demografického vývoje, zájmu uchazečů o sekundární vzdělávání i poptávce po kvalifikovaných pracovnících na trhu práce zejména v oblasti technické a přírodovědné. Snahou nadále zůstává, aby oborová nabídka nebyla nedůvodně eliminována a zůstala stabilizovaná a strukturálně vyrovnaná. Ke zvýšení nejvyššího povoleného počtu žáků v oboru vzdělání došlo jen v dostatečně odůvodněných případech, na základě souběžného snížení nejvyššího povoleného počtu žáků jiného aktivního oboru. Ve sledovaném období na území Zlínského kraje nevznikla nová střední škola, ani nedošlo k žádnému sloučení středních škol.

Vyšší odborné vzdělávání

Cíl: Soulad vyššího odborného vzdělávání s požadavky na uplatnění jejich absolventů v praxi.

Ve školním roce 2015-2016 nedošlo k rozšíření vzdělávací nabídky u žádné vyšší odborné školy. Naopak je třeba poznamenat, že dne 1. 4. 2016 došlo k výmazu Vyšší odborné školy právní, s. r. o. z rejstříku škol a školských zařízení.

Z hlediska uplatnitelnosti na trhu práce je v současné době preferováno spíše vysokoškolské vzdělání, což se projevuje zejména ve spolupráci vyšších odborných škol s vysokými školami. V současné době již navázaly spolupráci s některou z vysokých škol téměř všechny vyšší odborné

školy zřizované Zlínským krajem. Spolupráce probíhá formou společné akreditace s vysokou školou nebo prostřednictvím zřízeného detašovaného pracoviště.

Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných

Cíl: Optimální vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.

Ve sledovaném období probíhala příprava na očekávanou významnou změnu legislativy v problematice vzdělávání dětí a žáků se zdravotním, sociálním kulturním a jiným znevýhodněním.

Pracovníci škol byli průběžně seznamováni s připravovanými změnami přístupu k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a zaváděním nového systému podpůrných opatření umožňujícím vyrovnávat nebo zmírňovat důsledky znevýhodnění. V rámci porad ředitelů škol všech zřizovatelů byly předávány aktuální informace o nových postupech optimálního zabezpečení společného vzdělávání všech žáků. Výchovní poradci všech typů škol na svých pravidelných seminářích získávali nové informace a metodická doporučení ke své práci. Školy a školská zařízení se zapojovaly do rozvojových programů MŠMT, jejichž prostřednictvím bylo možno získat finanční prostředky na zajištění náročnějších kompenzačních pomůcek, vhodných diagnostických nástrojů, asistentů pedagoga nebo školských poradenských pracovišť. V pedagogicko-psychologických poradnách nadále probíhá také práce s mimořádně nadanými a nadanými žáky mateřských i základních škol.

Úloha a podpora pedagogických pracovníků

Cíl: Profesionální rozvoj pedagogických pracovníků škol a školských zařízení.

Zlínský kraj dostupnými nástroji monitoroval situaci v oblasti vzdělávací nabídky pro pedagogické pracovníky škol a školských zařízení a v řadě případů prostřednictvím pracovníků krajského úřadu velmi úzce spolupracoval při zabezpečování vzdělávacích akcí. Spolupráce probíhala zejména s krajským pracovištěm Národního institutu pro další vzdělávání ve Zlíně na zabezpečení vzdělávacích aktivit souvisejících se stěžejními změnami školské legislativy (společné vzdělávání, kariérní systém).

Z monitoringu nabídky akreditovaných zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků vyplynulo, že nabídka průběžného vzdělávání pokryla témata pro všechny typy škol a školských zařízení včetně studia pro splnění kvalifikačních předpokladů (studium pro ředitele škol a školských zařízení, studium pro asistenty pedagoga, studium pedagogiky volného času) a studia pro výkon specializovaných činností. Nadále byl rozvíjen specializovaný portál SOFIA s oborově zaměřenými kabinety a databází dalšího vzdělávání ve Zlínském kraji. Ze zpráv České školní inspekce vyplývá rostoucí podíl pedagogů, kteří se účastní dalšího vzdělávání. Je zřejmé, že ředitelé školských organizací v uplynulém období podporovali vzdělávání svých pedagogů jako klíčový předpoklad k zajištění kvality výuky. Další vzdělávání ředitelů škol a školských zařízení bylo v uplynulém období zaměřeno především na oblast školské legislativy.

Další vzdělávání v rámci celoživotního učení

Cíl: Podpora dalšího vzdělávání pro dospělé obyvatele Zlínského kraje ve stávajících centrech vzdělávání.

Zlínský kraj ve školách a stávajících centrech vzdělávání podněcoval nabídku vzdělávacích programů směrem k široké veřejnosti. Za tímto účelem rozšířil stávající portál školství Zlínského kraje ZKOLA o databázi Sofia zaměřenou na propagaci dalšího vzdělávání. Vzdělavatelé ve

Zlínském kraji mají možnost bezplatně inzerovat své vzdělávací programy pro dospělé na tomto portálu, získávat zde informace ze světa vzdělávání dospělých nebo využívat poradnu.

Uplatnitelnost absolventů škol podle oborů vzdělání na trhu práce

Cíl: Zvyšovat šance na uplatnění absolventů středních škol na trhu práce.

Snaha o zvýšení šancí při uplatnitelnosti absolventů na trhu práce je dílem mnoha faktorů. Vedle samotného absolventa, resp. jeho píle, snaha, motivace, předpoklady, ambice a další, jsou faktory, kterými může regionální školský systém přispět.

V roce 2015 byla na základě zakázky Zlínského kraje předložena Krajskou hospodářskou komorou Zlínského kraje studie Analýza nabídky a poptávky po pracovní síle v oblasti odborných technických profesí ve Zlínském kraji v horizontu 2015-2020. V ní autoři na základě sesbíraných údajů od zaměstnavatelů predikují počty potřebných pracovníků v technických oborech ve Zlínském kraji a srovnávají s pravděpodobnými počty absolventů v uvedeném období. S pomocí interpretace výsledků analýzy kraj mohl lépe a efektivněji představovat končícím žákům základních škol směr vývoje trhu a práce s ohledem na jejich budoucí profesní zaměření.

Střední školy ve Zlínském kraji byly motivovány ke spolupráci s firmami nejen v oblasti realizace praktického vyučování, ale i k dalším aktivitám směřujícím např. do realizace projektových dnů, obsahu výuky odborných předmětů atd. Zlínský kraj v této oblasti patří dlouhodobě mezi nejlépe hodnocené kraje v rámci celé ČR.

Po ukončení projektu Centra přírodovědného a technického vzdělávání pro moderní výuku žáků středních a základních škol ve Zlínském kraji („Centra vzdělávání“) se na 16 středních školách zřízovaných Zlínským krajem udržely aktivity, které vznikly v rámci tohoto projektu. Jedná se zejména o volnočasové aktivity zaměřené na odbornost vyučovaných oborů pro žáky SŠ, volnočasové aktivity zaměřené na odbornost vyučovaných oborů pro žáky ZŠ, tzv. sdílení dílen (tzn. povinnou výuku žáků ZŠ v dílnách a odborných učebnách své školy), programy vzájemného učení žáků základních škol žáky středních škol.

V rámci uvedeného projektu také vznikl vědeckotechnický park Experimentárium při SPŠ Otrokovice, který ve školním roce 2015-2016 dále rozšiřoval a zajišťoval vzdělávací a volnočasovou výuku pro žáky základních a středních škol. Vedle Hi-Tech centra při SPŠ a OA v Uherském Brodě se Experimentárium zařadilo mezi vlajkové lodě moderního odborného vzdělávání ve Zlínském kraji.

Základní umělecké vzdělávání

Cíl: Zvyšovat kvalitu vzdělávacího procesu v souladu s RVP ZUV.

Již od roku 2012-2013 dochází k postupnému zavádění výuky podle ŠVP připravovaných podle RVP ZUV, který byl vydán v roce 2010. Zavedení výuky podle ŠVP není možné učinit současně ve všech ročnících zároveň, proto je zavádění postupné. Ve školním roce 2015-2016 probíhala výuka v přípravných ročnících a v 1. až 4. ročnících studia I. a II. stupně podle RVP ZUV. V ročnících, v nichž se zatím podle ŠVP nevyučuje, tzn. 6. a 7. ročník I. stupně základního studia, je umělecké vzdělávání poskytováno podle dosavadních platných učebních dokumentů.

Vzhledem k tomu, že jedním z cílů ZUV je dle RVP ZUV připravit žáky po odborné stránce pro vzdělávání ve středních a vyšších odborných školách uměleckého nebo pedagogického zaměření a na konzervatořích, případně pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením, koná se přijímání uchazečů ke vzdělávání na základě úspěšného vykonání talentové

zkoušky nebo prokázáním předpokladů k uměleckému vzdělávání. V souvislosti s tím je odlišováno základní umělecké vzdělávání od zájmového vzdělávání.

Jelikož bylo v loňském školním roce nabízeno ZUV na 185 místech (v rejstříku bylo zapsáno dokonce 209 míst, neboť v některé obci působí i více škol), lze tedy konstatovat, že ZUV je dostupné i zájemcům ze vzdálených oblastí regionu. Další případné rozšiřování sítě ZUŠ je posuzováno tak, aby prostorové, materiální a bezpečnostní podmínky umožňovaly vzdělávání žáků dle ŠVP, aby byly stejné podmínky ke vzdělávání, jak na kmenových školách, tak i na jejich odloučených pracovištích. Většina škol se snaží o vícezdrojové financování a následně dle finančních možností jsou na řadě škol zkvalitňovány podmínky pro vzdělávání např. i využitím ICT, zapojením ICT do výuky nebo zařazením multimediální tvorby do vzdělávání.

Zájmové vzdělávání a volnočasové aktivity

Cíl: Zkvalitnění zájmového vzdělávání.

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání inovují ŠVP v souladu s požadavky veřejnosti a zřizovatelů, tyto ŠVP naplňují vzdělávací cíle stanovené RVP. ŠVP se liší podle typu školských zařízení pro zájmové vzdělávání. Školní družiny a školní kluby jsou úzce napojeny na vzdělávací programy škol, dochází tedy k propojování školního a mimoškolního vzdělávání. ŠVP středisek volného času se zaměřují na širší veřejnost, kromě pravidelné činnosti kladou důraz na příležitostnou a táborovou, ale v mnoha případech se úzce rozvíjí tak spolupráce se základními školami.

Ve sledovaném období dochází trvale ke zvyšování počtu účastníků ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, především ve školních družinách, a to v souvislosti s nárůstem počtu žáků v základních školách. Navyšování kapacit, popř. rozšiřování sítě školských zařízení pro zájmové vzdělávání je vždy důkladně posuzováno s ohledem na finanční zabezpečení a na vhodné materiální a prostorové podmínky umožňující vzdělávání podle všech oblastí ŠVP, aby nové kapacity nevznikaly na úkor kvality vzdělávání. Od 1. června 2016 nabyla účinnosti vyhláška č. 54/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 274/2009 Sb., o školských zařízeních, u nichž se nejvyšší počty dětí, žáků a studentů nebo jiných obdobných jednotek vedených v rejstříku škol a školských zařízení neuvádějí. Novela spočívala v opětovném zapsání nejvyššího povoleného počtu žáků (kapacity) ve školních klubech.

Zlínským krajem byly stejně jako každý rok podporovány vhodné a kvalitní volnočasové aktivity, a to formou dotací z Fondu mládeže a sportu Zlínského kraje, dále např. formou podpory v rámci podprogramu Podpora ekologických aktivit v kraji a v neposlední řadě je každoročně podporována činnost Krajského parlamentu dětí a mládeže.

Ústavní výchova

Cíl: Zkvalitnit ústavní výchovu dětí v nových podmínkách.

V rámci první etapy Národního akčního plánu byla provedena analýza systému péče o ohrožené děti a rodiny a byly zpracovány standardy kvality práce. V březnu 2015 byl vydán Metodický pokyn MŠMT, kterým se stanoví standardy kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a ve školských zařízeních pro preventivně výchovnou péči. Standardy definují a nastavují úroveň kvality péče o děti v uvedených zařízeních. Jejich účelem je nastavení a udržení srovnatelné úrovně kvality poskytované péče v jednotlivých zařízeních a zvyšování kvality péče o děti v těchto zařízeních.

Vzhledem k tomu, že se v průběhu posledních let výrazně zvýšil počet dětí s výchovnými problémy umístěných ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy, je nutné, aby výchovný proces byl zabezpečen vysoce kvalifikovanými pedagogickými pracovníky. Současný systém zvyšování odborné kvalifikace pracovníků dětských domovů v oblasti speciální pedagogiky není plně dostačující, neboť neodráží skutečné potřeby zařízení. V budoucnu bude proto nutné zaměřit pozornost zejména na posílení preventivně výchovné péče s cílem zamezit rozvoji rizikového chování dětí.

V rámci druhé etapy výše uvedeného akčního plánu se Zlínský kraj zapojil do přípravy transformace systému péče o ohrožené děti a rodiny. V souvislosti s vyhlášením výzvy z fondů EHP byla Zlínskému kraji v lednu 2015 schválena Ministerstvem financí dotace na projekt „Ohrožené děti a mládež ve Zlínském kraji“. Cílem tohoto projektu je vytvoření komplexního plánu transformace pobytové péče o děti na systém multidisciplinární sítě ambulantních a terénních preventivních podpůrných služeb, který přispěje k předcházení umístování dětí do institucionální péče.

Mezinárodní spolupráce

Cíl: Rozvoj mezinárodní spolupráce ve školách a školských zařízeních.

Mezinárodní spolupráce škol a školských zařízení ve Zlínském kraji je užitečným doplněním jejich činnosti v oblasti počátečního vzdělávání. Zlínský kraj podporoval školy a školská zařízení v realizaci projektů mezinárodní spolupráce. Za tímto účelem zejména zajišťoval pravidelný přenos aktuálních informací o programech a možnostech mezinárodní spolupráce směrem ke školám a školským zařízením. V souvislosti s vyhlášením nové Výzvy 2016 v programu Evropské komise Erasmus+ zorganizoval Zlínský kraj pro zájemce ze škol a školských zařízení koncem roku 2015 seminář za účasti expertů z Domu zahraniční spolupráce MŠMT ČR. Účastníci se tak mohli nejen seznámit s programem a jeho možnostmi, ale také následně konzultovat s odborníky vlastní projektové záměry.

Nejvyužívanějším zdrojem pro realizaci zahraničních vzdělávacích aktivit zůstal Program Evropské komise Erasmus+, který je v České republice administrován Domem zahraniční spolupráce MŠMT ČR.

Aktivity škol a školských zařízení v oblasti mezinárodní spolupráce byly součástí pravidelného hodnocení ředitelů/ředitelky škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem.

V roce 2015 zahájil Zlínský kraj realizaci dalšího projektu ve školství a vzdělávání, který byl podpořen programem Evropské komise Erasmus+. Projekt s názvem The STEM Engagement Europe implementuje Zlínský kraj ve spolupráci s partnery z Velké Británie, Irska, Nizozemska a Turecka.

Projekt se zabývá zvyšováním atraktivity přírodovědných a technických oborů ve středním vzdělávání a je zaměřen na vedení středních odborných škol, pedagogy a pedagožky vyučující přírodovědné a technické obory a na zástupce regionálních úřadů v oblasti vzdělávání. Hlavním cílem projektu je rozvoj kompetencí pedagožek a pedagogů v oblasti výuky přírodovědných a technických oborů. Pro dosažení tohoto cíle byly ve sledovaném období realizovány studijní návštěvy v partnerských zemích, výměnné stáže a semináře zaměřené na výměnu informací a sdílení zkušeností v oblasti atraktivní výuky předmětných oborů.

Informační a komunikační technologie

Cíl: Aplikace strategie vzdělávací politiky v digitálním světě.

Zlínský kraj realizuje projekty, jejichž hlavním nebo vedlejším cílem je zvýšení kompetencí v oblasti ICT nebo zajištění odpovídajících podmínek pro využívání ICT.

Mezi nejčastěji řešené aktivity patří:

- zavádění metod výuky s využitím ICT a digitálních učebních materiálů a e-learningu,
- budování výukových center založených na využívání moderních prostředků ICT,
- zavádění ICT do jazykového vzdělávání,
- zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků ve využívání ICT při výuce.

Odbor školství mládeže a sportu Zlínského kraje rovněž vyhlásil účelovou podporu na „Pořízení zařízení a vybavení v oblasti IT“, která měla za cíl podporu v oblasti rozvoje školských zařízení z důvodu zajištění kvalitního technického zázemí pro kvalitní výuku v oblasti středního školství se zaměřením na zařízení pro interaktivní výuku, zařízení pro uložení a zálohování dat, SW vybavení a pořízení nového HW.

Ve Zlínském kraji byly realizovány projekty ke vzdělávání v oblasti ICT především z prostředků EU v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost k podpoře podnikavosti, iniciativě a kreativitě ve školství, byly zaměřeny na žáky a studenty základních, středních, vyšších odborných škol či vysokých škol. Na jejich řešení se podílely školy ve spolupráci se soukromými subjekty. V rámci projektů byly realizovány tyto aktivity:

- tvorba výukových materiálů (pracovní listy, metodiky),
- školení pedagogických pracovníků,
- založení a činnost fiktivních firem,
- odborné exkurze,
- besedy s podnikateli,
- přednášky k problematice živnostenského podnikání.

Očekávaným přínosem všech projektů bylo rozvíjení podnikatelských dovedností a posílení přípravy studentů ke vstupu na trh práce a schopnost uplatnění těchto praktických dovedností v zaměstnaneckém poměru nebo vlastním podnikání.

Efektivní řízení kraje směrem ke školám zřizovaným ZK probíhá přes uzavřenou složku pro ředitele v sekci Management na portále ZKOLA. Dále se usiluje o zjednodušení systému, integraci všech aplikací používaných ve školách, jednotné přihlašování a další provázanost celého systému.

Jazykové vzdělávání

Cíl: V oblasti cizích jazyků dosáhnout komunikativní kompetence.

Snaha dosáhnout u žáků základních škol znalosti cizího jazyka na komunikativní úrovni se projevila zavedením druhého cizího jazyka jako povinného předmětu na druhém stupni základních škol a požadavkem seznamovat děti s cizím jazykem již v mateřské škole. Postupně přibývá škol, které navázaly spolupráci se školou v zahraničí, realizují výjezdy žáků i učitelů do zemí, kde je vyučovaný jazyk jazykem úředním a využívají ve výuce rodilé mluvčí.

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Cíl: Rozvoj znalostí a dovedností žáků ve vzdělávání pro udržitelný rozvoj s důrazem na environmentální oblast.

Na území Zlínského kraje působí více než šest stovek škol a školských zařízení. Přibližně jedna třetina je aktivní v environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě. Školy s trvalým zájmem o EVVO se zapojují do sítě M.R.K.E.V. a Mrkvička.

Počátkem roku 2016 byly ve Zlínském kraji zahájeny 2 akreditované kurzy pro školní koordinátory EVVO. Prezenční formu studia zaměřenou na mateřské a základní školy nabídla Líska, z. s., která sdružuje střediska ekologické výchovy v kraji. Kombinovaná forma studia pro SŠ byla organizována ve spolupráci Tauferovy střední odborné školy veterinární Kroměříž s Klubem ekologické výchovy v Praze.

Příklady dobré praxe podporující rozvoj znalostí a dovedností žáků jsou prezentovány na akcích EVVO celokrajského významu jako jsou například Krajská konference o EVVO ve Zlínském kraji a Krajský veletrh programů a aktivit na podporu EVVO, dále na dnech otevřených dveří u regionálních výrobců a zemědělců, v rámci vzdělávání školních koordinátorů EVVO, v tematických novinách Pochtivě vyrobené, v pravidelné elektronické rozesílce, na webu Lísky, z. s.

V rámci každoročně vyhlášeného dotačního titulu Zlínského kraje Podpora ekologických aktivit v kraji jsou realizovány projekty podporující vzdělávání pro udržitelný rozvoj s důrazem na environmentální oblast.

Primární prevence rizikového chování ve školách a školských zařízeních

Cíl: Zabezpečení školské linie specifické primární prevence v oblasti koordinační, koncepční, metodické a dotační politiky kraje.

Součástí základního poslání škol a školských zařízení Zlínského kraje byla primární prevence rizikového chování, která vycházela z krajské Strategie prevence rizikového chování. Realizovala se v každé škole na základě vypracovaného Preventivního programu v součinnosti se Školním vzdělávacím programem v osnovách a učebních plánech Školního vzdělávacího programu a dalších dokumentů škol. Strategie ZK byla zpracována na základě koncepčních materiálů vycházejících z Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy, č. j. 21291/2010-28 k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018, Strategie prevence kriminality na období 2012-2015 a Národní strategie protidrogové politiky na období 2010-2018, z výstupů pravidelných jednání a zkušeností pracovní skupiny (kterou tvoří metodici prevence v PPP), z dlouhodobých cílů a zkušeností stanovených strategiemi OŠMS, koncepčních a strategických dokumentů Zlínského kraje, které se touto problematikou zabývaly. Tato nová strategie pro období 2015-2017 byla vypracována krajskou školskou koordinátorkou prevence ve spolupráci s dalšími odborníky (metodici prevence PPP ZK, krajský protidrogový koordinátor, zástupci neziskových organizací poskytující programy primární prevence a další odborníci).

Zlínský kraj podporoval realizaci preventivních programů zaměřených na specifickou primární prevenci ve školách a školských zařízeních a každoročně vyčlenil z rozpočtu finanční prostředky na prevenci rizikového chování. Další finanční prostředky na primární prevenci byly poskytovány školám, školským zařízením a NNO ze státního rozpočtu prostřednictvím MŠMT ČR.

Zvyšování účinnosti prevence bylo v souladu s vyšší kvalitou těchto programů.

Z rozpočtu Zlínského kraje byly účelově vyčleněny finanční prostředky na ocenění nejlepších preventivních programů škol a školských zařízení kraje, které byly pro sledované období základními nástroji prevence. V rámci jejich vyhodnocení bylo možné konstatovat, že úroveň preventivní práce byla vnímána školami zodpovědně a měla zvyšující se tendenci. Každý rok byli na základě přípravy a realizace kvalitního preventivního programu školy a školského zařízení oceněni školní metodici prevence ve čtyřech kategoriích.

Školám a žákům, které se potýkaly s problémy v oblasti rizikového chování, poskytovaly odbornou pomoc specializované instituce: pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, nestátní neziskové organizace. Nejvyšší výskyt rizikového chování ve školách kraje představovalo vulgární vyjadřování a chování žáků, druhou příčku zaujalo kouření, následně potom záškoláctví. Způsoby hodnocení a zpracování výše uvedených dat měly různou podobu. S cílem sjednotit způsob hodnocení byl v roce 2016 Klinikou adiktologie ve spolupráci s Národním ústavem pro vzdělávání uveden do praxe on-line Systém Výkaznictví preventivních aktivit, který by měl být používán každoročně.

Kvalitní prevence byla realizovaná vzdělaným pedagogem – školním metodikem prevence. Účinnost prevence zvyšovalo kvalitní vzdělávání těchto pracovníků nabídkou seminářů, školení a zvyšování kvalifikace v rozšiřujícím studiu. Rozmanitou nabídku vzdělávacích aktivit poskytovaly pedagogicko-psychologické poradny, nestátní neziskové organizace a další vzdělávací instituce. Preventivní aktivity škol doplňovala a rozšiřovala aktivita OŠMS – Krajská konference k prevenci a nově také odborné semináře, které aktuálně reagovaly na vývoj potřeb prevence a vznik nových forem rizikového chování.

9. Ekonomická část

9.1. VÝDAJE NA ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÁ KRAJEM

9.1.1. Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem

K 31. 12. 2016 bylo financováno z rozpočtu kraje celkem 99 škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem.

Celkové náklady na zajištění chodu příspěvkových organizací v roce 2016 představovaly částku 2 506 067,06 tis. Kč, z toho:

- náklady na hlavní činnost 2 431 433,56 tis. Kč,
- náklady na doplňkovou činnost 74 633,50 tis. Kč.

Z ročních provozních nákladů za rok 2016 představuje hlavní činnost 97,02 % nákladů a doplňková činnost 2,98 % nákladů. Doplňková činnost ekonomicky využívá nemovitý majetek, strojové zařízení a vybavení škol, schopnosti a odbornost pracovníků organizace. Prostředky získané doplňkovou činností jsou využívány ke kompenzaci případné ztráty hlavní činnosti a dále jsou přidělovány do fondu odměn a rezervního fondu. Z rezervního fondu jsou pak použity k rozvoji hlavní činnosti organizace.

Tabulka 32 - Přehled celkových nákladů v letech 2013 až 2016 (v tis. Kč)

	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%
Náklady HČ	2 433 495,06	97,26	2 395 620,66	97,08	2 411 195,89	96,64	2 431 433,56	97,02
Náklady DČ	68 555,59	2,74	72 060,85	2,92	83 870,64	3,36	74 633,50	2,98
Celkem	2 502 050,65	100,00	2 467 681,51	100,00	2 495 066,53	100,00	2 506 067,06	100,00
Meziroční nárůst (v %)				-1,37		1,11		0,44
Meziroční nárůst (v tis. Kč)			-34 369,14		27 385,02		11 000,53	

Celkové náklady za rok 2016 jsou vyšší o 11 000,53 tis. Kč oproti roku 2015, což je nárůst o 0,44 %.

V porovnání s předcházejícími roky je výše nákladů ovlivněna transfery z MŠMT (proti roku 2015 vyšší o 97 288,52 tis. Kč), příspěvky na provoz (proti roku 2015 vyšší o 15 865,52 tis. Kč), účelové transfery (proti roku 2015 nižší o 94 931,10 tis. Kč), vlastní zdroje navýšení o 2 014,73 tis. Kč, doplňková činnost nižší o 9 237,14 tis. Kč. Náklady na projekty hrazené z evropských strukturálních fondů byly oproti roku 2015 nižší a činily 176,42 tis. Kč.

Největší podíl z celkových nákladů hlavní činnosti příspěvkových organizací (škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem) představují přímé náklady – 75,27 %. Do této skupiny patří mzdové náklady (platy zaměstnanců, ostatní platby za provedenou práci, náhrady za dočasnou pracovní neschopnost), zákonné pojištění, příděl FKSP a ostatní přímé náklady (preventivní prohlídky, ostatní povinné pojištění hrazené zaměstnavatelem, učební pomůcky, ochranné pomůcky, cestovné, školení a vzdělávání).

Další část nákladů, tj. 24,73 %, představují provozní náklady – to jsou náklady na zajištění provozu organizace a náklady úzce související se zajištěním odborného výcviku a vzdělávání, které jsou hrazeny z příspěvku na provoz od zřizovatele. Do provozních nákladů patří materiálové náklady,

náklady na energie, opravy a udržování, odpisy majetku, veškeré služby, pojištění, cestovné, výdaje na reprezentaci a ostatní náklady.

Podíl těchto dvou skupin a jejich krytí dotacemi je patrný z tabulky 33. Náklady, přímé i provozní jsou z 84,43 % kryty transfery z MŠMT a příspěvky na provoz z rozpočtu zřizovatele, zbylých 15,57 % nákladů zajišťují organizace z vlastních zdrojů tj. tržbami za výrobky, službami, pronájmy, ostatními výnosy, prostředky z vlastních fondů a zdroji z evropských strukturálních fondů a účelovými dotacemi.

Tabulka 33 - Přehled celkových nákladů z hlavní činnosti v letech 2013 až 2016 (v tis. Kč)

	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%
Přímé náklady	1 835 911,93	75,44	1 817 696,31	75,88	1 787 106,98	74,12	1 830 043,56	75,27
Kryto dotací *)	1 687 029,69		1 648 050,18		1 615 369,78		1 713 016,12	
Kryto dotací (v %)	91,89		90,66		90,39		93,60	
Provozní náklady	597 583,13	24,56	577 924,35	24,12	624 088,91	25,88	601 390,00	24,73
Kryto příspěvkem	325 863,98		327 735,69		331 751,52		339 957,41	
Kryto příspěvkem (v%)	54,53		56,70		53,16		56,52	
Projekty ESF	141 714,04		122 735,06		89 573,51		176,15	
Celkové náklady	2 433 495,06	100,00	2 395 620,66	100,00	2 411 195,89	100,00	2 431 433,56	100,00
Kryto dotací a příspěvkem	2 012 893,67		1 975 785,87		1 947 121,30		2 052 973,53	
Kryto dotací a příspěvkem (v%)	82,72		82,47		80,75		84,43	

* Vykazovaná částka přímých dotací je již upravena o hodnotu vrátek z přímých ONIV.

9.1.2. Přímé vzdělávací výdaje

Prostředky na přímé vzdělávací výdaje poskytované z MŠMT jsou organizacím přidělovány prostřednictvím krajských normativů v souladu se školským zákonem č. 561/2004 Sb., vyhláškou o krajských normativních č. 492/2005 Sb. a krajskou metodikou. Finanční prostředky jsou poskytovány na platy, náhrady platů, odměny za pracovní pohotovost, odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a odstupné, výdaje na úhradu pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a úhradu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, přídělky do fondu kulturních a sociálních potřeb a ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů, výdaje na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí, žáků a studentů zdravotně postižených, výdaje na učební pomůcky, výdaje na školní potřeby a učebnice, pokud jsou podle školského zákona poskytovány bezplatně.

Krajský úřad přiděluje dotace na školy a školská zařízení ve vazbě na počty žáků, studentů, strážníků a ubytovaných v rozpisu na závazné ukazatele:

- limit objemu prostředků na neinvestiční výdaje celkem,
- limit objemu prostředků na platy,
- limit objemu prostředků na ostatní osobní náklady,
- limit počtu zaměstnanců.

V roce 2016 byly poskytnuty tyto prostředky školám a školským zařízením zřizovaným krajem v celkové výši 1 717 206 tis. Kč. Oproti roku předcházejícímu jsou souhrnně vyšší o 97 288 tis. Kč. Podrobnější údaje ukazují následující tabulky.

Tabulka 34 - Přímé vzdělávací výdaje škol a školských zařízení zřizovaných ZK (v tis. Kč)

Výdaj	2013	2014	2015	2016
Mzdové výdaje	1 235 587	1 206 162	1 184 235	1 249 876
Odvody	432 163	421 878	414 189	443 272
Ostatní	25 069	25 086	21 494	24 058
Celkem	1 692 819	1 653 126	1 619 918	1 717 206

Tabulka 35 - Celkové přímé vzdělávací a mzdové výdaje podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných ZK (v tis. Kč)

Typ školy, školského zařízení	2013		2014		2015		2016	
	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové
Speciální mateřské školy	7 867	5 785	8 918	6 557	7 868	5 788	9 132	6 694
Speciální základní školy	143 247	104 194	138 188	100 375	132 294	96 285	138 203	99 997
Gymnázia	262 686	190 700	260 611	189 359	256 894	186 848	272 905	197 552
Střední odborné školy	424 760	309 706	397 266	289 179	477 814	349 111	515 594	374 979
Střední odborná učiliště a učiliště	322 690	234 709	316 245	230 155	212 718	154 598	220 763	159 790
Speciální střední školy	46 712	34 070	49 731	36 316	47 273	34 528	49 383	35 951
Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání	11 640	8 513	9 942	7 276	61 889	45 108	66 692	48 454
Ostatní školní stravování	55 302	40 278	54 748	39 882				
Školní družiny a kluby	9 816	7 271	8 618	6 384	9 473	7 017	10 221	7 543
Domovy mládeže	67 145	49 408	65 284	48 043	64 139	47 191	66 736	48 982
Pedagogicko-psychologické poradenství	33 570	24 340	34 387	24 256	36 580	26 536	39 070	28 261
Vyšší odborné školy	27 491	19 999	29 968	21 860	28 215	20 591	26 558	19 327
Základní umělecké školy	204 611	151 123	204 234	151 319	209 379	155 130	223 507	164 781
Dětské domovy	75 272	55 491	74 986	55 201	75 382	55 504	78 442	57 565
Celkem	1 692 819	1 235 587	1 653 126	1 206 162	1 619 918	1 184 235	1 717 206	1 249 876

V roce 2016, stejně jako v předešlých letech, nejvyšší jednotkové výdaje vykazují dětské domovy, následují jednotkové výdaje na děti a žáky ve speciálních základních školách, speciálních mateřských školách a speciálních středních školách. Podrobněji viz následující tabulka.

Tabulka 36 - Přímé výdaje na vzdělávání na žáka u jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných ZK

Typ školy, školského zařízení	2013	2014	2015	2016
Speciální mateřské školy	92 553	110 099	98 350	110 024
Speciální základní školy	120 680	124 944	123 639	138 203
Gymnázia	39 450	40 367	40 577	43 263
Střední odborné školy	49 373	46 776	52 340	53 099
Střední odborná učiliště a učiliště	51 278	55 815	46 844	57 015
Speciální střední školy	91 953	99 462	91 261	107 354
Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání	5 629	4 812	4 195	4 471
Školní stravování při středním vzdělávání	3 929	4 187		
Školní družiny a kluby	25 430	21 708	22 827	24 394
Domovy mládeže	31 913	28 621	27 972	29 464
Vyšší odborné školy	29 528	33 634	35 050	39 229
Základní umělecké školy	14 320	14 117	14 310	15 100
Dětské domovy	292 887	313 749	300 327	316 298

Kromě prostředků přidělovaných školám a školským zařízením prostřednictvím normativů jsou jim poskytovány prostředky účelové. V roce 2016 bylo školám a školským zařízením zřizovaným krajem poskytnuto účelově celkem 101 019 tis. Kč. Oproti roku předchozímu se jedná o pokles ve výši 91 mil. Kč, což bylo způsobeno ukončením grantových projektů a projektů v rámci OP VK. Jejich podrobný přehled od roku 2013 uvádí následující tabulka.

Tabulka 37 - Přehled dotací účelově poskytnutých školám a školským zařízením zřizovaným ZK (v tis. Kč)

Účel	2013	2014	2015	2016
ze SR a EU				
Zvýšení platů pracovníků RgŠ	0	10 055	50 023	44 362
Zvýšení odměňování pracovníků RgŠ	0	0	8 068	0
Zvýšení platů pedagogických pracovníků	0	3 168	0	0
Soutěže a přehlídky	878	773	859	753
Prevence sociálně patologických jevů	0	0	78	0
Podpora romských žáků	161	85	129	249
Podpora odborného vzdělávání	449	13 469	13 440	13 346
Sportovní gymnázia	4 036	4 237	4 115	4 152
Excelence středních a základních škol	1 618	1 323	1 572	1 705
Kulturní aktivity	15	55	15	0
Vybavení škol pomůckami kompenzačního a rehabilitačního charakteru	196	471	168	270
Vybavení diagnostickými nástroji	102	36	120	93
Podpora navýšení kapacit ve školských poradenských zařízeních	0	0	0	2 378
Učebnice a laboratorní sady v CTYOnline	0	0	22	0
Podpora zabezpečení škol	0	0	23	0
Asistenti pedagoga	0	0	0	60
Podpora školních psychologů	0	468	895	1 252
Podpora logopedické prevence	60	20	0	0
Podpora národnostních menšin	0	49	40	40
OP VK – šablony ZŠ a SŠ	0	0	36 599	0
EU – peníze školám	2 295	371	0	0
EU – peníze středním školám	30 997	0	0	0
Grantové projekty	89 568	104 386	51 908	0
Grantové projekty - investice	9 758	15 724	1	0
Podpora organizace a ukončování středního vzdělávání maturitní zkouškou	663	504	606	566
Přeshraniční spolupráce	44	102	7	0
Přeshraniční spolupráce - investice	13	0	0	0
Dotace na zmírnění škod způsobených suchem	0	0	0	149
Celkem ze SR a EU	140 853	155 390	168 688	69 375
z prostředků kraje				
Podpora řemesel	3 765	3 540	3 623	4 062
Dotace z FZK (FMS)	169	156	88	71
EVVO	84	61	271	178
Účelová dotace z Odboru řízení dotačních programů	0	0	0	97
Účelová dotace z Odboru investic	0	0	18 899	27 134
Dotace z Kanceláře hejtmána	259	450	527	102
Celkem z kraje	4 277	4 207	23 408	31 644
Ú h r n e m	145 130	159 597	192 096	101 019

Podrobné údaje o průměrných platech a o jejich vývoji v letech 2013 až 2016 dle jednotlivých typů škol a školských zařízení za zaměstnance celkem, za pedagogické a nepedagogické zaměstnance, poskytují následující tabulky.

Tabulka 38 - Průměrné platy pedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných ZK (v Kč)

Typ školy, školského zařízení	2013	2014	2015	2016
Základní umělecké školy	24 788	25 100	25 831	26 939
Střední odborná učiliště a odborná učiliště	25 174	25 939	26 889	28 507
Gymnázia	27 352	27 946	28 769	30 147
Střední odborné školy	26 948	27 960	28 373	29 730
Vyšší odborné školy	27 830	31 076	29 357	30 707
Konzervatoře	26 854	27 538	27 950	29 351
Speciální mateřské školy	22 472	22 789	22 708	22 485
Speciální základní školy	26 022	25 997	26 926	28 056
Speciálně pedagogická centra	25 448	25 889	24 955	27 039
Speciální střední školy	25 356	26 442	26 971	28 167
Internáty speciálních ZŠ	24 289	24 785	23 889	24 506
Školní družiny	21 368	21 583	21 242	22 767
Domovy mládeže	23 349	24 148	24 340	25 252
Dětské domovy	26 386	26 888	26 938	28 331
Pedagogicko-psychologické poradny	26 455	25 827	28 307	30 041
Celkem	25 987	26 642	27 290	28 630

Tabulka 39 - Průměrné platy nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných ZK (v Kč)

Typ školy, školského zařízení	2013	2014	2015	2016
Základní umělecké školy	16 690	16 596	17 269	17 370
Střední odborná učiliště a odborná učiliště	16 495	17 690	18 059	18 126
Gymnázia	15 740	16 129	16 350	17 116
Střední odborné školy	16 918	17 943	17 612	18 475
Vyšší odborné školy	17 371	18 516	17 680	17 226
Konzervatoře	15 665	15 557	16 157	15 874
Speciální mateřské školy	15 812	16 217	14 318	14 509
Speciální základní školy	14 797	15 263	15 725	16 667
Speciálně pedagogická centra	16 281	18 690	16 257	17 190
Speciální střední školy	15 902	17 021	18 364	19 592
Internáty speciálních ZŠ	14 403	15 582	15 016	15 029
Domovy mládeže	13 687	14 101	13 531	15 039
Dětské domovy	16 197	16 626	17 145	17 709
Pedagogicko-psychologické poradny	18 326	17 573	19 362	21 944
Školní jídelny	14 534	14 940	15 198	15 681
Celkem	15 691	16 343	16 560	17 144

9.1.3. Provozní výdaje

Provozní výdaje z rozpočtu kraje pro školy a školská zařízení zřizovaná Zlínským krajem v roce 2016 představovaly částku 350 706,592 tis. Kč. V porovnání s rokem 2015 činil nárůst příspěvků na

provoz 15 729,792 tis. Kč. V rámci příspěvků na provoz byla poskytnuta podpora zaměstnanosti ve výši 138 tis. Kč, účelová podpora na „Pořízení zařízení a vybavení v oblasti IT“ ve výši 10 879 tis. Kč, licence EES ve výši 6 136 tis. Kč a na spoluúčast investičních záměrů v rámci provozu bylo poskytnuto 19 547 tis. Kč. Z odboru investic bylo poskytnuto školám a školským zařízením na neinvestiční záměry 27 134,497 tis. Kč.

Účelově je poskytován příspěvek pro vybrané učební obory na „Podporu řemesel v odborném školství“. V roce 2016 představoval částku 4 600 tis. Kč, z toho školám zřizovaným Zlínským krajem bylo poskytnuto 4 061,700 tis. Kč a soukromým školám 538,300 tis. Kč.

V následující tabulce je rozepsána výše příspěvků na provoz poskytnutých z rozpočtu kraje v jednotlivých letech a procento udává podíl, který dostávají jednotlivé typy škol a školských zařízení z celkově poskytnutých příspěvků v konkrétním roce.

Tabulka 40 - Přehled poskytnutých příspěvků na provoz z rozpočtu ZK v letech 2013 až 2016

Typ školy, školského zařízení	2013		2014		2015		2016	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Gymnázia	69 883,000	21,31	71 547,376	21,37	64 143,000	19,15	67 413,000	19,22
SOŠ	97 873,000	29,85	98 103,000	29,30	102 422,851	30,58	106 250,592	30,30
SOU	100 801,593	30,74	102 969,000	30,75	107 209,672	32,01	113 276,000	32,30
Speciální OU	4 686,000	1,43	4 415,000	1,32	4 286,000	1,28	3 980,000	1,13
ZUŠ	2 814,000	0,86	3 285,000	0,98	1 617,000	0,48	1 335,000	0,38
Speciální školy	26 280,000	8,01	28 183,000	8,42	27 913,622	8,33	29 473,000	8,40
Dětské domovy	20 108,000	6,13	20 941,000	6,25	21 271,000	6,35	21 941,000	6,26
Plavecké školy	0,000	0,00	0,000	0,00	171,655	0,05	182,000	0,05
Psychologické poradny	5 463,000	1,67	5 394,000	1,61	5 942,000	1,77	6 856,000	1,95
Celkem	327 908,593	100,00	334 837,376	100,00	334 976,800	100,00	350 706,592	100,00

Celkové provozní náklady v hlavní činnosti škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem v roce 2016 představují částku 601 390 tis. Kč, oproti roku 2015 je zde snížení o 22 698,01 tis. Kč, což je snížení o 3,64 %.

Výše provozních nákladů mezi jednotlivými roky je ovlivněna poskytnutými příspěvky na provoz, zapojením finančních fondů, vlastními a cizími zdroji a také náklady na projekty financované z Evropských strukturálních fondů a účelovými dotacemi. V roce 2016 došlo k poklesu nákladů na energie oproti roku 2015. Poklesly náklady na nákup materiálu, nájemné, ostatní služby, odpisy majetku a ostatní provozní náklady. Vzrostly náklady na drobný dlouhodobý hmotný majetek a opravy a udržování.

Nejvýznamnějšími položkami v provozních nákladech škol a školských organizací v roce 2016 i v letech předcházejících jsou náklady vynaložené na energie, náklady na opravy a udržování, odpisy majetku, ostatní služby, náklady na nákup materiálu a pořízení dlouhodobého drobného majetku, jak je zřejmé z údajů v tabulce Vývoj nákladů hlavní činnosti v letech 2013 až 2016 (Příloha, kapitola 2).

V položce ostatní náklady jsou zahrnuty náklady na potraviny, prádlo, PHM, telekomunikace a internet, poštovné, služby peněžních ústavů, konzultační a poradenské služby, cestovné a školení.

Největší položku v nákladech představují **náklady na energie**, které ukrojily v roce 2016 17,86 % z celkových provozních nákladů. Oproti roku 2015 je patrný pokles nákladů za energie, a sice o 2 799,03 tis. Kč. Náklady na **opravy a udržování** dosáhly v roce 2016 celkové výše 82 531,63 tis. Kč, což představuje 13,72 % z celkových provozních nákladů. Oproti roku 2015 jsou náklady na opravy a udržování vyšší, konkrétně o 10 814,59 tis. Kč. Třetí významnější položkou jsou **odpisy majetku**, které představovaly v roce 2016 náklady v celkové výši 103 450 tis. Kč, tj. 17,20 % z celkových provozních nákladů. Náklady na odpisy majetku oproti roku 2015 poklesly o 1 241,92 tis. Kč. V roce 2016 činily **ostatní náklady** částku 137 816,76 tis. Kč, což je 22,92 % celkových provozních nákladů. Oproti roku 2015 pokles ostatních nákladů o 4 452,14 tis. Kč. Náklady na **drobný dlouhodobý hmotný majetek** činily v roce 2016 42 248,46 tis. Kč, což je 7,03 % z celkových provozních nákladů. Oproti roku 2015 představuje nárůst nákladů na DDHM částku 2 579,29 tis. Kč.

Hodnocení provozních nákladů dle jednotlivých typů škol a školských zařízení

K 31. 12. 2016 byl Zlínský kraj zřizovatelem 99 školských příspěvkových organizací. Z tabulky Přehled nákladů v letech 2013 až 2016 podle typu zařízení (Příloha, kapitola 3) je zřejmý počet organizací v jednotlivých skupinách. V rámci provozu byly školám hrazeny licence EES v celkové výši 6 136 tis. Kč, byla poskytnuta účelová podpora na „Pořízení zařízení a vybavení v oblasti IT“ v celkové výši 10 879 tis. Kč a podpora zaměstnanosti ve výši 138 tis. Kč.

Střední odborná učiliště patří k organizacím s nejvyššími náklady a v důsledku sloučení škol představují některá střední odborná učiliště rozsáhlé školské komplexy. Celkové náklady středních odborných učilišť v roce 2016 představovaly částku 620 251,31 tis. Kč a byly z 18,26 % (113 276 tis. Kč) kryty příspěvkem na provoz z rozpočtu kraje. Zbývající část provozních nákladů byla kryta vlastními výnosy, tj. tržbami za stravování, ubytování, produktivní prací žáků, tržbami z nájemného, prodeje materiálu, finančními prostředky z fondu rezervního a investičního a také prostředky z ESF a účelovými dotacemi. Střední odborná učiliště mají také rozsáhlou doplňkovou činnost a prostředky z této činnosti jsou přednostně využívány k dalšímu rozvoji hlavní činnosti školy. Ve středních odborných učilištích byly v rámci příspěvku na provoz financovány následující akce většího rozsahu: SOU Valašské Klobouky oprava střechy 150 tis. Kč, SOU Uherský Brod oprava elektroinstalace 6 200 tis. Kč, SŠ-COPT Kroměříž sanace vlhkosti zdiva 1 010 tis. Kč a stavební úpravy odborné učebny 2 090 tis. Kč, SŠ hotelová a služeb Kroměříž oprava rozvodů vody 130 tis. Kč.

V roce 2016 byl středním odborným učilištěm poskytnut příspěvek pro vybrané učební obory v rámci programu „Podpora řemesel v odborném školství“ v celkové výši 2 836,100 tis. Kč.

Celkové náklady **středních odborných škol** činily v roce 2016 647 913,45 tis. Kč, z nichž bylo 16,40 % (106 250,592 tis. Kč) financováno z příspěvku na provoz zřizovatele. Ve středních školách byly financovány v rámci provozního příspěvku následující akce většího rozsahu: OA, VOŠ a JŠ Uherské Hradiště oprava kotelny 1 938 tis. Kč, SPŠ strojnická Vsetín oprava elektroinstalace v DM a tělocvičně 240 tis. Kč, SUPŠ Uherské Hradiště oprava havarijního stavu elektroinstalace 750 tis. Kč, Střední zdravotnická škola Kroměříž rekonstrukce kotelny 2 200 tis. Kč, Obchodní akademie Tomáše Bati a VOŠ ekonomická Zlín oprava výměňkové stanice 1 630 tis. Kč. Příspěvek zřizovatele v rámci programu „Podpora řemesel v odborném školství“ pro vybrané obory představovala částku 916,800 tis. Kč.

Celkové náklady **gymnází** byly v roce 2016 na úrovni 484 876,06 tis. Kč, z nichž bylo 13,90 % (64 413 tis. Kč) financováno z příspěvku na provoz zřizovatele. V rámci provozu byla financována oprava venkovních nátěrů ve výši 489 tis. Kč na Gymnázium Zlín – Lesní čtvrť.

Celkový příspěvek pro gymnázia v programu „Podpora řemesel v odborném školství“ pro vybrané obory byl 308,800 tis. Kč.

Celkové náklady **speciálních škol** činily v roce 2016 224 970,35 tis. Kč, z nichž 13,10 % (29 473 tis. Kč) bylo kryto z příspěvku na provoz zřizovatele. V rámci provozu byla financována akce oprava střechy ZŠ Zlín, Mostní za 2 650 tis. Kč.

Celkové náklady u **dětských domovů** představovaly částku 107 313,18 tis. Kč, z nichž bylo 20,45 % (21 941 tis. Kč) pokryto z příspěvku na provoz zřizovatele. Provoz těchto zařízení převážně hradí zřizovatel a jen malá část nákladů je kryta sociálními dávkami dětí, případnými sponzorskými dary nebo ošetrovným od rodičů.

Celkové náklady **speciálních odborných učilišť** v roce 2016 činily 33 024,16 tis. Kč, z nichž 12,05 % (3 980 tis. Kč) bylo financováno z příspěvku na provoz zřizovatele. V rámci provozu byla realizována výměna oken a rekonstrukce fasády 70 tis. Kč.

Základní umělecké školy si hradí provozní náklady z vlastních zdrojů, tj. prostředky získanými ze školného a pronájmů. Celkové náklady na chod těchto zařízení představovaly částku 270 458,57 tis. Kč. V roce 2016 byly poskytnuty základním uměleckým školám příspěvky na provoz ve výši 1 335 tis. Kč, z toho ZUŠ Bojkovice 863 tis. Kč na odpisy a 130 tis. Kč účelová podpora „Na pořízení zařízení a vybavení v oblasti IT“, ZUŠ Vsetín příspěvek na 120. výročí školy ve výši 20 tis. Kč, ZUŠ Zlín 50 tis. Kč na festival ZUŠKA, ZUŠKA a 101 tis. Kč účelová podpora „Na pořízení zařízení a vybavení v oblasti IT“.

Poslední skupinou školských příspěvkových organizací jsou takzvané „nenormativní“ organizace. Náklady **plavecké školy** jsou financovány z vlastních i cizích zdrojů. V roce 2016 byl Plavecké škole Uherské Hradiště poskytnut příspěvek na provoz – účelová podpora na „Pořízení zařízení a vybavení v oblasti IT“ v celkové výši 182 tis. Kč. Celkové provozní náklady činily 6 132,96 tis. Kč.

Provozní náklady **Krajské pedagogicko-psychologické poradny a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Zlín** představovaly částku 36 493,52 tis. Kč, příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele činil 6 856 tis. Kč, což je 18,79 %.

Financování provozních nákladů škol

Provozní náklady škol a školských zařízení jsou financovány v průměru z 56,52 % z příspěvku na provoz zřizovatele, 6,38 % činily účelové dotace, 31,68 % vlastní a cizí zdroje a 5,42 % prostředky vlastních peněžních fondů.

Fond investic byl zapojen do provozu k financování oprav a údržby nemovitého majetku. V roce 2016 v celkové výši 16 441,63 tis. Kč, což je oproti roku 2015 vyšší zapojení fondu investic o 6 573,19 tis. Kč.

Rezervní fond je využíván k rozvoji hlavní činnosti organizací. V roce 2016 byl zapojen do provozu ve výši 15 220,01 tis. Kč, což je proti roku 2015 pokles o 945,71 tis. Kč. Kromě toho byl použit také k převodům do investičních fondů se souhlasem zřizovatele ve výši 1 704,833 tis. Kč, k použití účelově určených darů a k úhradě sankcí.

Fond odměn byl použit v roce 2016 ve výši 924,24 tis. Kč z důvodu překročení limitu prostředků na platy a odměny zaměstnanců.

FKSP (Fond kulturních a sociálních potřeb) byly zapojen v celkové výši 117,95 tis. Kč na pořízení DDHM pro zlepšení pracovního prostředí.

Tabulka 41 - Zapořádání fondů v letech 2013 až 2016 (v tis. Kč)

Fond	2013	2014	2015	2016
Fond oběžných aktiv, FKSP	74,27	162,78	132,83	117,95
Fond odměn	1 040,33	596,90	878,96	924,24
Rezervní fond	14 391,76	14 895,94	16 165,72	15 220,01
Fond investic	8 363,28	4 999,69	9 868,44	16 441,63
Celkem	23 869,64	20 655,31	27 045,95	32 703,83

9.1.4. Investiční výdaje

Ve školách a školských zařízeních byly v r. 2016 realizovány investiční akce se zapojením prostředků Zlínského kraje a programových fondů v celkových nákladech 164 208 000 Kč, z toho bylo kryto investičním příspěvkem Zlínského kraje 77 090 000 Kč, neinvestičním příspěvkem 27 219 000 Kč a dotacemi z operačních programů 6 728 000 Kč. Celkové příspěvky a dotace v roce 2016 činily 111 037 000 Kč.

Realizované investiční akce byly ve výši 33 279 000 Kč kryty z prostředků fondů investic škol a školských zařízení. Z fondů investic organizací byl dále uložen odvod finančních prostředků zřizovateli ve výši 32 901 000 Kč.

Jako nejvýznamnější akce realizované v roce 2016 je možno jmenovat stavební úpravy Domova mládeže ISS – COP a JŠ s PSJZ Valašské Meziříčí v nákladech ve výši 19 091 000 Kč, stavební úpravy budovy č. p. 1435 v hospodaření Tauferovy SOŠ veterinární Kroměříž v nákladech ve výši 29 753 000 Kč nebo energeticky úsporná opatření SUPŠ Uherské Hradiště v nákladech ve výši 10 839 000 Kč.

Se spoluúčastí prostředků operačních programů byly v roce 2016 realizovány:

- v rámci Operačního programu COP:
 - Nákup traktoru s čelním nakladačem SŠ zemědělské a přírodovědné Rožnov pod Radhoštěm ve výši 1 528 000 Kč,
 - centrum odborné přípravy Tauferovy SOŠ veterinární Kroměříž v nákladech 1 468 000 Kč,
 - modernizace vybavení COP učebními pomůckami VOŠ potravinářské a SPŠ mlékárenské Kroměříž ve výši 1 803 000 Kč.
- v rámci Operačního programu životního prostředí:
 - Realizace úspor energie VOŠ pedagogické a sociální a Střední pedagogické školy Kroměříž ve výši 4 596 000 Kč.

Přehled významných investičních akcí s dotacemi v roce 2016 je obsažen v tabulce P 10.

9.1.5. Výdaje na rozvojové programy

V roce 2016 byly z Fondu Zlínského kraje podporovány projekty a akce z oblasti mládeže, sportu, environmentální výchovy a osvěty a primární prevence v celkové výši 23 667 900 Kč. Podrobnější rozbor je obsažen v kapitole 7.1.

9.2. NEINVESTIČNÍ VÝDAJE ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH OBCEMI

V roce 2016 byly poskytnuty školám a školským zařízením zřizovaným obcemi dotace na přímé vzdělávací výdaje v celkové částce 3 060 000 tis. Kč. V porovnání s rokem 2015 je tato dotace celkově vyšší o cca 222 mil. Kč. Podrobnější údaje o dotacích ukazují následující tabulky.

Tabulka 42 - Přímé vzdělávací výdaje škol a školských zařízení zřizovaných obcemi (v tis. Kč)

Výdaje	2013	2014	2015	2016
Mzdové výdaje	1 988 432	2 031 651	2 055 577	2 212 641
Odvody	695 718	710 854	719 209	785 073
Ostatní	55 649	59 011	62 927	62 286
Celkem	2 739 799	2 801 516	2 837 713	3 060 000

Tabulka 43 - Celkové přímé vzdělávací a mzdové výdaje dle jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných obcemi (v tis. Kč)

Typ školy, školského zařízení	2013		2014		2015		2016	
	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové
Mateřské školy	710 203	521 187	726 545	533 121	722 891	530 659	762 683	557 934
Základní školy s ročníky prvního i druhého stupně	1 351 012	972 127	1 397 194	1 004 394	1 419 186	1 017 758	1 543 992	1 106 980
Základní školy s ročníky pouze prvního stupně	187 519	134 568	189 836	135 929	194 817	139 470	214 347	153 242
Školní stravování	266 209	194 011	273 716	199 519	276 731	201 704	294 307	213 923
Školní družiny a kluby	158 684	117 533	151 932	112 519	160 917	119 182	178 898	132 020
Základní umělecké školy	10 390	7 672	10 546	7 816	11 167	8 276	12 460	9 203
Domy dětí a mládeže	55 782	41 334	51 747	38 354	52 004	38 528	53 313	39 339
Celkem	2 739 799	1 988 432	2 801 516	2 031 652	2 837 713	2 055 577	3 060 000	2 212 641

Ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi jsou finančně nejnáročnější žáci základních škol s ročníky pouze prvního stupně. Podrobněji v následující tabulce.

Tabulka 44 - Přímé výdaje na vzdělávání na žáka u jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných obcemi (v Kč)

Typ školy, školského zařízení	2013	2014	2015	2016
Mateřské školy	35 858	36 257	36 328	38 821
Základní školy s ročníky prvního i druhého stupně	34 050	34 568	34 277	36 928
Základní školy s ročníky pouze prvního stupně	41 487	41 028	41 066	44 480
Školní stravování	4 308	4 343	4 341	4 622
Školní družiny a kluby	10 397	10 074	9 402	9 684
Základní umělecké školy	12 671	12 799	13 061	13 937
Střediska volného času/Domy dětí a mládeže	3 422	3 045	3 021	3 107

Vývoj průměrných platů v letech 2013 až 2016 hrazených ze státního rozpočtu podle typů škol a školských zařízení zřizovaných obcemi za zaměstnance celkem, za pedagogické a nepedagogické zaměstnance je obsahem následujících tabulek.

Tabulka 45 - Průměrné platy pedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných obcemi (v Kč)

Typ školy, školského zařízení	2013	2014	2015	2016
Mateřské školy	23 361	23 091	23 463	24 525
Základní školy	26 273	26 218	27 304	28 524
Školní družiny	20 802	20 743	21 543	22 670
Základní umělecké školy	25 776	26 743	27 615	28 966
Střediska volného času / Domy dětí a mládeže	25 486	25 433	26 836	26 776
Celkem	25 010	24 877	25 720	26 877

Tabulka 46 - Průměrné platy nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných obcemi (v Kč)

Typ školy, školského zařízení	2013	2014	2015	2016
Mateřské školy	12 043	12 226	12 416	13 186
Základní školy	13 594	14 023	14 501	15 207
Školní jídelny	13 596	13 891	14 419	15 111
Základní umělecké školy	15 798	16 259	18 086	19 656
Střediska volného času / Domy dětí a mládeže	16 542	17 122	19 614	18 751
Celkem	13 347	13 661	14 165	14 842

Účelově bylo poskytnuto školám a školským zařízením zřizovaným obcemi v roce 2016 celkem 99 580 tis. Kč, což je zhruba dvakrát méně než v roce předchozím a dvakrát více než v roce 2015, viz následující tabulka.

Tabulka 47 - Přehled dotací účelově poskytnutých školám a školským zařízením zřizovaným obcemi (v tis. Kč)

Účel	2013	2014	2015	2016
ze SR a EU				
Zvýšení platů pracovníků RgŠ	0	16 089	80 041	78897
Zvýšení odměňování pracovníků RgŠ	0	0	14 213	0
Zvýšení platů pedagogických pracovníků	0	5 480	0	0
Soutěže a přehlídky	351	385	368	345
Prevence sociálně patologických jevů	721	336	258	251
Excelence základních škol	0	0	0	157
Kulturní aktivity	0	0	17	0
Vybavení škol pomůckami kompenzačního a rehabilitačního charakteru	254	622	189	458
Podpora zabezpečení škol	0	0	714	0
Rozvoj výukových kapacit MŠ a ZŠ	0	0	1 046	0
Rozvoj výukových kapacit MŠ a ZŠ - investice	0	0	6 476	0
Asistenti pedagoga	1 505	1 905	1 559	2 483
Podpora školních psychologů	0	2 147	3 679	3 893
Podpora logopedické prevence	653	812	615	278
Podpora implementace etické výchovy	431	0	100	152
Další cizí jazyk RVP pro základní vzdělávání	0	1 113	0	0
Podpora nadaných žáků ZŠ a SŠ	0	0	0	100
Podpora národnostních menšin	0	0	59	89
Děti - cizinci z 3. zemí	403	249	311	404
OP VK - šablony ZŠ a SŠ	0	0	86 539	0
EU peníze školám	18 034	0	0	0
Grantové projekty	9 409	20 225	11 374	0
Grantové projekty - investice	437	0	0	0
OP VVV - Prioritní osa 3	0	0	0	11 044
Inkluzivní vzdělávání a vzdělávání dětí a žáků se sociokulturním znevýhodněním	841	1 465	0	0
Podpora činnosti informačních center pro mládež	0	0	380	229
OP - Zaměstnanost	0	0	0	262
Celkem ze SR a EU	33 039	50 828	207 938	99 042

z prostředků kraje				
Dotace z FZK (FMS)	105	110	66	75
Dotace z FZK (FK)	0	11	37	25
Dotace ze SF	28	0	0	0
EVVO	55	133	448	388
Dotace z Kanceláře hejtmána	107	165	478	50
Celkem z kraje	295	419	1 029	538
Ú h r n e m	33 334	51 247	208 967	99 580

9.3. FINANČNÍ PROSTŘEDKY POSKYTOVANÉ SOUKROMÝM ŠKOLÁM A ŠKOLSKÝM ZAŘÍZENÍM

V roce 2016 byla poskytnuta dotace soukromým školám, předškolním a školským zařízením ve Zlínském kraji prostřednictvím krajského úřadu ve výši 218 536 tis. Kč v souladu se zákonem č. 306/1999 Sb. V porovnání s předchozím rokem je celková dotace vyšší o cca 20,5 mil. Kč. Dotace poskytnuté jednotlivým typům zařízení a jejich vývoj od roku 2013 zachycuje následující tabulka.

Tabulka 48 - Celková dotace dle zákona č. 306/1999 Sb. (v tis. Kč)

Typ školy, školského zařízení	2013	2014	2015	2016
Mateřské školy	4 023	5 413	8 474	11 618
Speciální mateřské školy	3 392	3 479	3 412	3 537
Základní školy	19 351	20 719	21 902	23 298
Gymnázia	2 503	2 374	2 675	3 203
Střední odborné školy	54 143	53 028	73 907	80 494
Střední odborná učiliště a učiliště	37 652	36 842	19 997	21 271
Speciální střední školy	10 622	10 708	10 246	9 580
Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání	779	864	2 125	1 821
Školní stravování při středním vzdělávání	1 117	1 115		
Školní družiny a kluby	2 842	3 158	3 362	3 614
Domovy mládeže	2 686	2 720	2 567	2 663
Vyšší odborné školy	5 688	5 290	5 381	5 128
Základní umělecké školy	42 310	45 854	44 034	52 309
Celkem	187 108	191 564	198 082	218 536

Mimo dotace poskytnuté k financování neinvestičních výdajů souvisejících s výchovou a vzděláváním a výdajů souvisejících s běžným provozem školy byly některým školám a školským zařízením poskytnuty prostředky účelové, jejichž přehled uvádí následující tabulka.

Tabulka 49 - Přehled dotací účelově poskytnutých soukromým školám a školským zařízením (v tis. Kč)

Účel	2013	2014	2015	2016
ze SR a EU				
Zvýšení platů pracovníků soukromého školství	0	0	2 066	0
Soutěže a přehlídky	14	17	0	21
Podpora odborného vzdělávání	0	973	726	616
Excelence středních škol	0	0	2	12
Vybavení škol pomůckami kompenzačního a rehabilitačního charakteru	0	57	46	11
Asistenti pedagoga	2 394	2 945	3 040	6 548
Podpora logopedické prevence	70	50	40	30
Další cizí jazyk RVP pro základní vzdělávání	0	16	0	0
Děti - cizinci z 3. zemí	0	0	0	26
Grantové projekty	7 262	5 409	2 039	0
Grantové projekty - investice	186	0	0	0
Inkluзивní vzdělávání a vzdělávání dětí a žáků se sociokulturním znevýhodněním	0	93	0	0
Podpora organizace a ukončování středního vzdělávání maturitní zkouškou	46	0	0	0
Celkem ze SR a EU	9 972	9 560	7 959	7 264
z prostředků kraje				
Dotace z FMS	3	0	0	0
Dotace z Kanceláře hejtmána	0	0	22	0
Celkem z kraje	3	0	22	0
Ú h r n e m	9 975	9 560	7 981	7 264

Nejvyšší jednotkové dotace na vzdělávání v oblasti soukromého školství byly vydány na žáky a studenty speciálních mateřských škol a speciálních středních škol, kde je finančně zohledňováno zdravotní postižení. Podrobný rozpis jednotkových dotací na vzdělávání v jednotlivých typech zařízení a jejich vývoj od roku 2013 je uveden v tabulce.

Tabulka 50 - Jednotková dotace na vzdělávání na dítě, žáka a studenta (v Kč)

Typ školy, školského zařízení	2013	2014	2015	2016
Mateřské školy	34 237	27 063	34 602	32 647
Speciální mateřské školy	103 138	112 764	116 996	116 296
Základní školy	50 633	51 274	51 495	52 902
Gymnázia	41 173	40 054	40 426	40 870
Střední odborné školy	34 047	33 342	37 582	40 713
Střední odborné učiliště a učiliště	47 588	49 181	51 943	49 456
Speciální střední školy	91 120	94 305	97 382	101 527
Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání	3 293	3 438	2 956	2 406
Školní stravování při středním vzdělávání	3 777	2 855		
Školní družiny a kluby	8 040	7 932	8 135	8 982
Domovy mládeže	24 387	24 531	23 808	25 088
Vyšší odborné školy	40 065	43 342	52 880	54 559
Základní umělecké školy	17 624	18 978	17 152	18 228

Závěr

Zpracovatelem výroční zprávy je Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Zlínského kraje. Při zpracování byla využita statistická data zjišťovaná podle školských předpisů a dále údaje, které má odbor k dispozici z vlastní činnosti a z výročních zpráv školských organizací.

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji za školní rok 2015-2016 je zveřejněna na internetových stránkách Zlínského kraje www.kr-zlinsky.cz a na informačním a vzdělávacím portále školství Zlínského kraje www.zkola.cz.

Přílohy

1. DOPLŇUJÍCÍ KVANTITATIVNÍ ÚDAJE

Tabulka P 1 - Věkové složení dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi v okresech Zlínského kraje ve školním roce 2015-2016

Věk	Počet dětí				
	Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín	Celkem
do 3 let	498	762	526	707	2 493
3leté	867	1 144	1 156	1 529	4 696
4leté	1 015	1 327	1 389	1 765	5 496
5leté	1 043	1 432	1 430	1 911	5 816
starší	270	343	317	339	1 269
Celkem	3 693	5 008	4 818	6 251	19 770

Tabulka P 2 - Počty tříd a žáků v jednotlivých ročnících ve školním roce 2015-2016 a jejich změna oproti školnímu roku 2014-2015 na základních školách zřizovaných obcemi

		Celkem	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	Celkem 1. stupeň	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	Celkem 2. stupeň
Třídy	Počet	2 303	317	296	286	273	258	1 430	219	218	218	218	873
	Změna	21	-4	-3	9	9	8	19	1	2	-2	1	2
Žáci	Počet	46 660	5 874	6 047	5 612	5 477	5 256	28 266	4 674	4 688	4 492	4 540	18 394
	Změna	769	-239	416	106	230	245	758	7	97	-146	53	11

Tabulka P 3 - Počty tříd a žáků v jednotlivých ročnících ve školním roce 2015-2016 a jejich změna oproti školnímu roku 2014-2015 na základních školách zřizovaných soukromníkem nebo církví

Zřizovatel			Celkem	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	Celkem 1. stupeň	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	Celkem 2. stupeň
Soukromé	Třídy	Počet	39	5	5	4	5	4	23	4	4	4	4	16
		Změna	1	0	1	-1	1	0	1	0	0	0	0	0
	Žáků	Počet	729	90	83	81	80	77	411	87	95	66	70	318
		Změna	27	6	6	3	4	-8	11	-5	25	-6	2	16
Církevní	Třídy	Počet	29	4	3	3	3	3	16	3	3	4	3	13
		Změna	0	1	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Žáků	Počet	434	53	53	51	53	49	259	42	46	35	52	175
		Změna	9	3	4	3	4	8	22	-6	10	-18	1	-13

Tabulka P 4 - Srovnání počtu studujících na VOŠ ve Zlínském kraji ve školních letech 2001-2002 až 2015-2016 (k 30. 9. kalendářního roku)

Školní rok	Denní forma vzdělávání					Ostatní formy vzdělávání		
	počet studujících v ročníku					absolventi	studující celkem	absolventi
	celkem	1.	2.	3.	4.			
2001-2002	1 103	483	249	277	94	449	215	59
2002-2003	1 087	450	360	207	70	333	199	54
2003-2004	1 167	522	340	265	40	300	211	50
2004-2005	1 151	456	393	260	42	310	176	54
2005-2006	1 122	504	342	276	0	345	208	32
2006-2007	1 090	467	351	258	14	233	170	26
2007-2008	1 063	461	363	232	67	112	237	26
2008-2009	958	400	283	222	53	260	195	34
2009-2010	1 017	468	280	230	39	197	305	0*
2010-2011	1029	490	297	225	17	255	277	74
2011-2012	957	397	314	246	0	220	279	90
2012-2013	936	436	233	267	0	234	172	28
2013-2014	924	423	277	224	0	236	127	30
2014-2015	843	351	235	257	0	196	130	19
2015-2016	709	285	216	208	0	224	124	39

Tabulka P 5 - Počty studentů VOŠ všech zřizovatelů v hlavních skupinách oborů vzdělání

Skupina oborů	Délka studia	2014-2015			2015-2016		
		Počet studentů	Absol. 2013-14	1. ročník 2013-14	Počet studentů	Absol. 2013-14	1. ročník 2014-15
DFV – DENNÍ FORMA VZDĚLÁVÁNÍ							
26 - Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika	3	54	12	23	31	15	12
29 - Potravinářství a potravinářská chemie	3	39	10	17	30	10	10
53 - Zdravotnictví	3	253	70	103	230	81	92
63 - Ekonomika a administrativa	3	77	22	44	82	13	54
65 - Gastronomie, hotelnictví a turismus	3	28	4	11	36	6	16
68 - Právo, právní činnost	3	172	34	65	132	39	42
75 - Pedagogika, učitelství a soc. péče	3	172	37	62	129	53	44
82 - Umění a užité umění	3	48	7	26	39	7	15
Celkem		843	196	351	709	224	285
OFV – DÁLKOVÁ a KOMBINOVANÁ FORMA							
29 - Potravinářství a potravinářská chemie	4	29	0	12	32	2	13
53 - Zdravotnictví	3,5	70	0	26	71	25	29
63 - Ekonomika a administrativa	3	31	19	10	21	12	11
68 - Právo, právní činnosti	4	0	0	0	0	0	0
Celkem		130	19	48	124	39	53
Celkem všechny formy vzdělávání		973	215	397	833	263	338

Tabulka P 6 - Počty studujících v OFV ve školních letech 2007-2008 až 2014-2015

Skupina oborů	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016
H - obory s výučním listem	79	39	75	79	78	72	63	63	75
M a L - obory s maturitní zkouškou (vč. NS)	1 615	1 770	1 741	1 595	1 213	964	881	811	702
N - obory vyššího odborného vzdělání	237	195	305	277	279	172	127	130	124
Celkem	1 931	2 004	2 121	1 951	1 570	1 208	1 071	1 004	901

Tabulka P 7 - Přehled a rozdělení počtu stravujících se dětí, žáků a studentů podle kategorií strážníků a druhů nebo typů škol a ostatních pravidelně stravovaných ve školním roce 2015-2016 k 31. 10. 2015 (bez náhradního stravování)

Kategorie strážníků	Počet strážníků
Mateřské školy	20 261
Přípravný stupeň, přípravné třídy	35
1. stupeň základních škol	27 476
2. stupeň základních škol	17 053
Nižší stupeň 6 - 8letých gymnázií	1 241
Střední školy vč. konzervatoří	15 011
Vyšší odborné školy	303
Školská zařízení pro výkon ústavní - ochranné výchovy	29
Děti, žáci, studenti - celkem	81 409
Ostatní pravidelně stravovaní - dospělí	23 983
Pravidelně stravovaní - celkem	105 392

Tabulka P 8 - Počet zařízení školního stravování podle typu ve školním roce 2015-2016 k 31. 10. 2015 (bez náhradního stravování)

Zařízení	Počet
Školní jídelny - výdejny - strava dovážena ze školní jídelny zapsané do rejstříku	122
Školní jídelny s kuchyní	404
Vyvařovny	0
Školní jídelny - výdejny - strava dovážena ze stravovacího zařízení mimo rejstřík	9
Zařízení školního stravování - celkem	535

Tabulka P 9 - Přehled samostatných školních jídelen zřizovaných obcemi ve školním roce 2015-2016 (k datu 1. 9. 2015)

1.	Zařízení školního stravování Břest, okres Kroměříž, p. o.	Břest 61
2.	Zařízení školního stravování Chropyně, okres Kroměříž, p. o.	Chropyně, Ječmínkova 270
3.	Ústřední školní jídelna Holešov	Holešov, nám. Dr. E. Beneše 58

Tabulka P 10 - Významné investiční akce s dotacemi v roce 2016

Název školy	Název akce	Náklady na akci celkem	Náklady na akci v r. 2016				Poznámka
			Celkem	z toho		Dotace z operačních programů	
				Investiční	Neinvestiční		
SŠ zemědělská a přírodovědná Rožnov pod Radhoštěm	Nákup traktoru s čelním nakladačem	1 528	1 528			1 336	COP
Tauferova SOŠ veterinární Kroměříž	Centrum odborné přípravy	1 468	1 468			1 294	COP
VOŠ potravinářská a SPŠ mlékárenská Kroměříž	Modernizace vybavení COP učebními pomůckami	1 803	1 803			1 623	COP
VOŠ pedagogická a sociální a Střední pedagogická škola Kroměříž	Realizace úspor energií	32 704	4 596	4 346			OPŽP
Gymnázium J. A. Komenského Uherský Brod	Oprava střechy historické budovy	6 175	6 175		5 675		
Gymnázium Kroměříž	Rekonstrukce elektroinstalace 1. etapa	7 613	2 846	807	2 261		
Gymnázium Kroměříž	Rekonstrukce elektroinstalace 2. etapa	10 324	10 323	3 693	6 330		
Gymnázium Uherské Hradiště	Sanace střešního pláště tělocvičny	1 967	1 967				
ISŠ-COP a JŠ s PSJZ Val. Meziříčí	Stavební úpravy domova mládeže	20 399	19 091	13 346	3 432		
OA Kroměříž	Rekonstrukce sportovního hřiště	3 633	3 615	2 119	139		
OA Zlín	Oprava výměňkové stanice	1 721	1 721				
OA, VOŠ a JŠ s PSJZ Uherské Hradiště	Oprava kotelny	1 937	1 937				

SOŠ a Gymnázium Staré Město	Výstavba travnatého hřiště	1 299	1 299				
SOŠ J. Sousedíka Vsetín	OP Bečva - rekonstrukce VZT	1 194	1 145	1 045			
SOŠ J. Sousedíka Vsetín	Lakovací kabina	1 694	1 681	1 681			
SOŠ J. Sousedíka Vsetín	Nákup soustruhu a frézky	2 232	2 185	2 111			
SOU Uherský Brod	Oprava elektroinstalace a vzduchotechniky v dílnách	6 293	6 293				
SOU Uherský Brod	Vestavba učebny pro obor instalatér	3 017	3 017	3 017			
SOU Uherský Brod	Stavební úpravy učebny svařování	2 887	2 887	2 887			
SOU Uherský Brod	Stavební úpravy odborného pracoviště	2 411	2 411	2 411			
SPŠ a OA Uherský Brod	Výstavba školního hřiště	9 200	3 285	974	11		
SPŠ polytechnická - COP Zlín	Rekonstrukce výměňíkové stanice	4 053	4 053				
SPŠ strojnická Vsetín	Oprava elektroinstalace v DM a tělocvičně	1 236	1 236				
SŠ hotelová a služeb Kroměříž	Oprava rozvodů vody a odpadů v objektu školy	2 130	2 130				
SŠ zemědělská a přírodovědná Rožnov pod Radhoštěm	Vodovod Hradisko	1 161	1 136	348			
SŠ-COPT Kroměříž	Stavební úpravy odborné učebny č. 219	2 378	2 378				
SUPŠ sklářská Val. Meziříčí	Stavební úpravy budovy čp. 603	4 805	4 805	4 005			
SUPŠ sklářská Val. Meziříčí	Nová kotelna v budově školní huti	1 328	1 328	928			
SUPŠ Uherské Hradiště	Energeticky úsporná opatření	16 379	10 839	4 106	6 233		
SZŠ Kroměříž	Oprava kotelny	2 764	2 764				
Tauferova SOŠ veterinární Kroměříž	Stavební úpravy budovy č. p. 1435	30 529	29 753	26 070	2 812		
ZŠ Zlín, Mostní	Odstranění havarijního stavu střechy	3 421	3 421				

2. VÝVOJ NÁKLADŮ HLAVNÍ ČINNOSTI V LETECH 2013 AŽ 2016 - NEJVÝZNAMNĚJŠÍ POLOŽKY PROVOZNÍCH A PŘÍMÝCH NÁKLADŮ

Položka	2013	Podíl z přímých nákladů	2014	Podíl z přímých nákladů	2015	Podíl z přímých nákladů	2016	Podíl z přímých nákladů
Mzdy	1 333 975,04	72,61	1 327 783,91	73,05	1 309 832,90	73,29	1 331 729,69	72,77
Odvody	445 551,84	24,27	444 497,78	24,45	443 143,11	24,80	461 700,53	25,23
Ostatní přímé ONIV	57 285,05	3,12	45 414,62	2,50	34 130,97	1,91	36 613,34	2,00
- z toho učebnice zdarma	1 022,13	0,06	850,44	0,05	810,32	0,05	724,87	0,04
- z toho učební pomůcky	5 468,40	0,30	6 140,10	0,34	5 097,03	0,29	3 682,52	0,20
Přímé náklady celkem	1 835 911,93	100,00	1 817 696,31	100,00	1 787 106,98	100,00	1 830 043,56	100,00

Položka	2013	Podíl z provoz. nákladů	2014	Podíl z provoz. nákladů	2015	Podíl z provoz. nákladů	2016	Podíl z provoz. nákladů
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	57 652,67	9,65	52 657,17	9,11	39 669,17	6,36	42 248,46	7,03
Ostatní nákup materiálu	52 674,57	8,81	56 328,60	9,75	50 972,24	8,17	47 763,09	7,94
Energie	134 060,85	22,43	111 943,87	19,37	110 217,39	17,66	107 418,36	17,86
Nájemné	14 320,34	2,40	15 051,88	2,60	14 640,56	2,35	12 454,43	2,07
Ostatní služby	72 553,82	12,14	74 673,14	12,92	89 911,69	14,41	67 707,27	11,26
Opravy a udržování	57 489,04	9,62	57 878,92	10,01	71 717,04	11,49	82 531,63	13,72
Odpisy majetku	73 341,82	12,27	75 991,97	13,15	104 691,92	16,78	103 450,00	17,20
Ostatní *	135 490,02	22,67	133 398,80	23,08	142 268,90	22,80	137 816,76	22,92
Provozní náklady celkem	597 583,13	100,00	577 924,35	100,00	624 088,91	100,00	601 390,00	100,00
Rozdíl proti předchozímu roku		x	-19 658,78	x	46 164,56	x	-22 698,91	x
Podíl proti předchozímu roku		x	-3,29	x	7,99	x	-3,64	x
Projekty ESF	141 714,04	x	124 032,65	x	89 573,51	x	170,16	x
CELKOVÉ NÁKLADY	2 433 495,06	x	2 395 620,66	x	2 411 195,89	x	2 431 433,56	x

* potraviny, prádlo, PHM, telekomunikace, poštovní, služby peněžních ústavů, konzultační a poradenské služby, cestovné, školení

3. PŘEHLED NÁKLADŮ V LETECH 2013 AŽ 2016 PODLE TYPU ŠKOLY A ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Škola/ školské zařízení	2013			2014			2015			2016			Koefficient nárůstu 2015/2014	
	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto příspěvkem	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto příspěvkem	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto příspěvkem	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto příspěvkem	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto příspěvkem
Gymnázia	13	481 333,60	114 336,68	13	477 474,45	113 022,37	13	477 753,34	123 906,88	13	484 876,06	119 617,78	1,49	-3,46
			69 883,00			71 547,38			64 143,00			67 413,00	13,90	56,36
SOŠ	19	667 606,27	173 958,69	19	635 397,40	163 898,11	19	647 382,23	181 650,01	19	647 913,45	175 367,35	0,08	-3,46
			97 873,00			98 103,00			102 422,85			106 250,592	16,40	60,59
SOU	13	645 492,69	194 780,81	13	640 927,87	188 396,26	13	625 652,62	197 796,40	13	620 251,31	192 387,25	-0,86	-2,73
			100 801,59			102 969,00			107 163,81			113 276,00	18,26	58,88
Speciální OU	2	33 806,16	6 848,43	2	34 052,57	6 383,40	2	33 153,59	6 398,84	2	33 024,16	6 008,11	-0,39	-6,11
			4 686,00			4 415,00			4 286,00			3 980,00	12,05	66,24
ZUŠ	20	244 208,74	34 125,84	20	247 866,73	34 516,28	20	260 880,07	37 793,08	20	270 458,57	32 377,25	3,67	-14,33
			2 814,00			3 285,00			1 617,00			1 335,00	0,49	4,12
Speciální školy	20	221 942,68	35 115,35	20	220 691,20	33 933,42	20	220 225,96	36 187,32	20	224 970,35	35 921,08	2,15	-0,74
			26 280,00			28 183,00			27 883,65			29 473,00	13,10	82,05
Dětské domovy	10	102 331,39	28 114,00	10	102 571,90	28 098,55	10	105 323,23	28 951,77	10	107 313,18	28 995,70	1,89	0,15
			20 108,00			20 941,00			21 271,00			21 941,00	20,45	75,67
Plavecké školy	2	9 336,38	3 897,67	2	9 967,92	3 888,04	2	10 602,09	4 099,96	1	6 132,96	2 414,55	-42,15	-41,11
			0,00			0,00			152,56			182,00	2,97	7,54
Krajská PPP a Zařízení pro DVPP	1	27 437,16	6 405,66	1	26 670,62	5 787,92	1	30 222,76	7 304,65	1	36 493,52	8 300,93	20,75	13,64
			5 463,00			5 394,00			5 942,00			6 856,00	18,79	82,59
Celkem za ZK	100	2 433 495,07	597 583,13	100	2 395 620,66	577 924,35	100	2 411 195,89	624 088,91	99	2 431 433,56	601 390,00	0,84	-3,64
			327 908,59			334 837,38			334 881,87			350 706,592	14,42	58,32

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji 2015-2016

Vydal Zlínský kraj v roce 2017

Zpracoval: Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Zlínského kraje